

การสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมสื่อผสมการปะติดผ้าด้วยเทคนิค Appliqué
ปักด้วยมือที่ได้รับแรงบันดาลใจมาจากผลงานวาดภาพของเด็กออทิสติก
MIXED MEDIA PAINTING THIS TECHNIQUE APPLIQUE IS INSPIRED
BY ARTS OF THE AUTISTIC CHILD.

เมตตา สุวรรณศรี

ได้รับทุนสนับสนุนงานสร้างสรรค์ของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563

ลิขสิทธิ์ของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

MIXED MEDIA PAINTING THIS TECHNIQUE APPLIQUE IS INSPIRED
BY ARTS OF THE AUTISTIC CHILD.

METTA SUWANASORN

FUNDED CREATION BY BUNDITPATANASILPA INSTITUTE

BUDJET YEAR 2020

COPYRIGHT OF BUNDITPATANASILPA INSTITUTE

ชื่องานสร้างสรรค์	การสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมสื่อผสมการปะติดผ้าด้วยเทคนิค Appliqué ปักด้วยมือที่ได้รับแรงบันดาลใจมาจากผลงานวาดภาพของเด็กออทิสติก
ชื่อผู้สร้างสรรค์	นางเมตตา สุวรรณศร
คำสำคัญ	จิตรกรรมสื่อผสม ปะติดผ้าแอปพลิเค ภาพวาด ออทิสติก
ปีงบประมาณ	2563

การสร้างสรรค์ผลงานชุด “การสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมสื่อผสมการปะติดผ้าด้วยเทคนิค Appliqué ปักด้วยมือที่ได้รับแรงบันดาลใจมาจากผลงานวาดภาพโดยเด็กออทิสติก” ต้องการแสดงให้เห็นถึงความงามอันเกิดจากจินตนาการของเด็กออทิสติก โดยใช้ศิลปะมามีส่วนช่วยในการบำบัดภาวะอาการสมาธิสั้น ที่สามารถสร้างให้เกิดสมาธิยาวนานต่อเนื่องมากขึ้น ผลงานศิลปะของเด็กออทิสติกที่สำเร็จออกมานั้น ล้วนแสดงออกให้เห็นถึงความงามอันเกิดจากความไม่สมบูรณ์ ทั้งด้านรูปทรง การเชื่อมโยงเนื้อหา การใช้สี และกระบวนการในการวาดภาพ ซึ่งศิลปะนับเป็นกิจกรรมที่เด็กชื่นชอบและสนุกสนาน เป็นการวาดระบายสีเพื่อความสุข โดยลูกเลือกใช้สีที่ชอบที่หลากหลาย ได้พัฒนาทักษะการทำงานประสานกันของมือซ้ายและขวา สายตา สมาธิ ความจำ ที่สามารถแสดงให้เห็นถึงความสามารถในการทำงานของสมอง 2 ด้านซ้าย ขวา ที่ทำงานสัมพันธ์กัน นับเป็นการพัฒนาผ่านกระบวนการทางศิลปะ ทำให้ผู้สร้างสรรค์เกิดความสนใจ นำผลงานของเด็กออทิสติก มาสร้างสรรค์โดยใช้เทคนิคทางหัตถกรรมการปะติดผ้าด้วยเทคนิค Appliqué ที่ผู้สร้างสรรค์มีความชำนาญโดยผ่านกระบวนการภาพปะติด หรือ คอลลาจ (collage) เพื่อให้เกิดผลงานจิตรกรรมสื่อผสมที่ตรงตามแนวคิดของเด็กออทิสติก ที่สร้างสรรค์ไว้ ที่แสดงออกถึงจินตนาการอันบริสุทธิ์ของเด็กออทิสติก คือ ความงามจากความไม่สมบูรณ์ เป็นผลงานที่มีลักษณะเฉพาะตนแต่แฝงไว้ด้วยความงามอันบริสุทธิ์ พร้อมทั้งส่งเสริมและมุ่งให้กำลังใจกับครอบครัวที่มีลูกออทิสติก ได้หันมาเห็นคุณค่าของการใช้ศิลปะบำบัด ว่าสามารถช่วยส่งเสริมพัฒนาการรอบด้านให้เด็กออทิสติกได้อีกทางหนึ่ง

TITLE MIXED MEDIA PAINTING THIS TECHNIQUE APPLIQUE IS INSPIRED
BY ARTS OF THE AUTISTIC CHILD.

RESFARCHER METTA SUWANASORN

KEYWORDS MIXED MEDIA PAINTING APPLIQUE COLLAGE DRAWING

YEAR 2020

The creation of the series "Creating Mixed Media Painting and Appliqué Appliqué Techniques" inspired by the work of painting by autistic children "wants to show the beauty of nature. Caused by the imagination of a child with autism By using art to help in the treatment of ADHD That can create more long-lasting concentration The works of art of children with autism that are achieved All show the beauty of imperfection Both shape Linking content, use of color and the process of painting. Where art is a fun and favorite activity for children It is a drawing for happiness. In which children choose to use a variety of colors Has developed the coordination skills of the left and right hands, eyesight, concentration, memory, which can demonstrate the ability of the left and right brain working in relation to each other. It is developed through the process of art. Makes the creator's attention Bring the work of a child with autism Let's create by using handicraft technique, appliqué fabric, which the creator is skilled, through the process of collage or collage (collage) to produce mixed media painting that meets the concept of autistic children. Sticker Created That expresses the innocent imagination of autistic children Is beauty from imperfection It is a work that has its own characteristics but hidden with pure beauty. Along with promoting and encouraging families with autistic children Turned to see the value of using art therapy That can help promote all-round development for children with autism

KEYWORDS MIXED MEDIA PAINTING APPLIQUE COLLAGE DRAWING

กิตติกรรมประกาศ

งานสร้างสรรค์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ ด้วยความตั้งใจที่จะส่งเสริมการแสดงออกของลูกออทิสติก เพื่อเป็นการกระตุ้นเตือนให้ ผู้ปกครองที่มีลูกเป็นเด็กออทิสติก ได้ค้นหาแง่มุมความสามารถอันเกิดจากเด็กออทิสติก เพื่อเป็นการส่งเสริม ให้นำศิลปะไปใช้ในการบำบัด เพื่อช่วยพัฒนาการรอบด้านได้อีกทางหนึ่ง การสร้างสรรค์ครั้งนี้ ประสพผลสำเร็จได้จากผู้สนับสนุนงบประมาณ สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ และลูกชายเด็กชายฉัตรกร สุวรรณศรี ที่เป็นกำลังใจและแรงบันดาลใจให้ ผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านศิลปะ ที่ปรึกษาโครงการ และอาจารย์กรรมการท่านอื่นๆ ที่มีส่วนร่วมในการสร้างสรรค์ของผู้สร้างสรรค์ ขอกราบขอบพระคุณมา ณ ที่นี้

คำนำ

ผลงาน “การสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมสื่อผสมการปะติดผ้าด้วยเทคนิค Appliqué ปักด้วยมือที่ได้รับแรงบันดาลใจมาจากผลงานวาดภาพของเด็กออทิสติก” เป็นการสร้างสรรค์ผลงานด้วยการผสมผสานเทคนิคการใช้ศิลปะบำบัดกับเด็กออทิสติกด้วยการวาดภาพ และผู้สร้างสรรค์ได้เห็นถึงความงามจากภาพวาดของเด็กออทิสติก จึงคัดเลือกมาสร้างสรรค์ผ่านเทคนิคทางหัตถกรรมการปะติดผ้าด้วยเทคนิค Appliqué จนเกิดเป็นผลงานที่แสดงถึงความงามของผลงานจากความไม่สมบูรณ์ แต่มีความงามทางสุนทรียที่บริสุทธิ์ อันเกิดจากการถ่ายทอดแบบตรงไปตรงมา และมีความน่าสนใจจึงนำมาศึกษาทำให้พบว่าการใช้กิจกรรมทางศิลปะนั้นส่งผลดีกับเด็กออทิสติก ดังแนวคิดที่กล่าวว่า ศิลปะเปรียบเสมือนภาษาที่สอง ของกลุ่มเด็กที่มีความบกพร่องในการสื่อสาร และการเรียนรู้ เด็กสามารถเรียนรู้ความคิดรวบยอด (concept) ผ่านทางศิลปะได้เร็วกว่าวิธีการสื่อสารหลักคือภาษาพูด และสามารถใช้งานศิลปะสะท้อนให้เห็นถึงสิ่งที่เขารับรู้และสิ่งที่เขาคิด รวมทั้งสามารถช่วยลดพฤติกรรมที่ชออบอยู่ในโลกส่วนตัว และไม่มีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลรอบข้างได้ ภาพวาดของเด็กออทิสติกมักเป็นภาพลายเส้นตามจินตนาการอันแปลกประหลาด ไร้การควบคุมเกินคาดเดา อันเนื่องมาจากการทำงานที่ผิดปกติของสมอง ในการจัดเรียงลำดับข้อมูลการมองและการแปลค่าของสิ่งที่เห็น การใช้แนวทางศิลปะมากระตุ้นให้เด็กออทิสติกสื่อสาร จนเกิดเป็นภาพที่เต็มเปี่ยมไปด้วยจินตนาการอันบริสุทธิ์ ไร้ขอบเขต เป็นความงามจากการตีความตามความเข้าใจและจากความตระหนักรู้ ความพยายาม เกิดเป็นรูปภาพที่ผิดรูปผิดเหลี่ยมบิดเบี้ยว ล้วนไม่ใช่สาระสำคัญ หากแต่ลูกได้เริ่มต้นทำด้วยความรักด้วยความเข้าใจภายในหัวใจ จนสามารถทำให้เห็นได้ว่า การใช้ศิลปะเป็นเครื่องมือในการเผยแพร่ให้ผู้คนเห็นถึงความสามารถของเด็กพิเศษ โดยมีจุดประสงค์ที่จะสร้างกำลังใจให้แก่ครอบครัวที่มีลูกเป็นเด็กออทิสติก โดยลองเฝ้าสังเกตความสามารถของเด็กออทิสติกเพื่อหาแง่มุมในการช่วยรักษาภาวะอาการต่าง ๆ ได้โดยใช้ศิลปะ

(นางเมตตา สุวรรณศรี)

8 ธันวาคม 2563

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
คำนำ	ช
สารบัญ	ซ
สารบัญภาพ	ญ

บทที่

1 บทนำ	1
1.1 ความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการสร้างสรรค์.....	2
1.3 สมมติฐานของการศึกษา.....	2
1.4 คำถามในการสร้างสรรค์.....	3
1.5 ขอบเขตในการสร้างสรรค์.....	3
1.6 ขั้นตอนของการสร้างสรรค์.....	5
1.7 ระเบียบวิธีการสร้างสรรค์.....	6

1.8 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	7
1.9 คำนิยามศัพท์เฉพาะ.....	8
บทที่ 2	
2 การทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง.....	9
2.1 ทฤษฎีที่ใช้ในการสร้างสรรค์.....	10
2.2 ศิลปะบำบัด (Art Therapy).....	11
2.3 เด็กออทิสติกและการสร้างสรรค์ศิลปะ.....	12
2.4 ศิลปะของเด็กออทิสติก.....	15
2.4.1 ภาพกิจกรรมการใช้ศิลปะบำบัดโดยการวาดภาพของเด็กออทิสติก ช่วงอายุ 12 - 13 ปี.....	16
2.4.2 ภาพผลงานศิลปะของเด็กออทิสติกช่วงอายุ 12-13 ปี ที่จะนำมาใช้ในการสร้างสรรค์ ผลงานในโครงการ.....	18
2.4.3 ภาพร่าง sketch งานสร้างสรรค์ผลงานชุด “การสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมสื่อผสม การปะติดผ้าด้วย เทคนิค Applique ปักด้วยมือที่ได้รับแรงบันดาลใจมาจากผลงานวาด ภาพของเด็กออทิสติก”.....	26
2.4.4 ตัวอย่างการปะติดผ้าในเทคนิค Applique แบบ (collage).....	27
2.5 ขอบเขตในการวิจัย / การสร้างสรรค์.....	28
2.6 วรรณกรรม งานวิจัย / งานสร้างสรรค์ที่เกี่ยวข้อง (Literature Review) เด็กออทิสติก และ การสร้างสรรค์ศิลปะของเด็กออทิสติก	28
2.6.1 ศิลปะปะติด(collage)	30
2.6.2 ศิลปินกับการสร้างสรรค์ผลงาน	32
2.6.2.1 ปาโบล รุยซ์ ปีกัสโซ	32
2.6.2.2 นักรบ มุลมานัส Collage Artist.....	35
2.6.3 สุนทรียภาพความงามจากความไม่สมบูรณ์ วาปี-ซาบิ.....	40
2.6.3.1 ความงามในความไม่สมบูรณ์แบบ.....	41
2.6.3.2 ความหมายของ Wabi-sabi.....	41

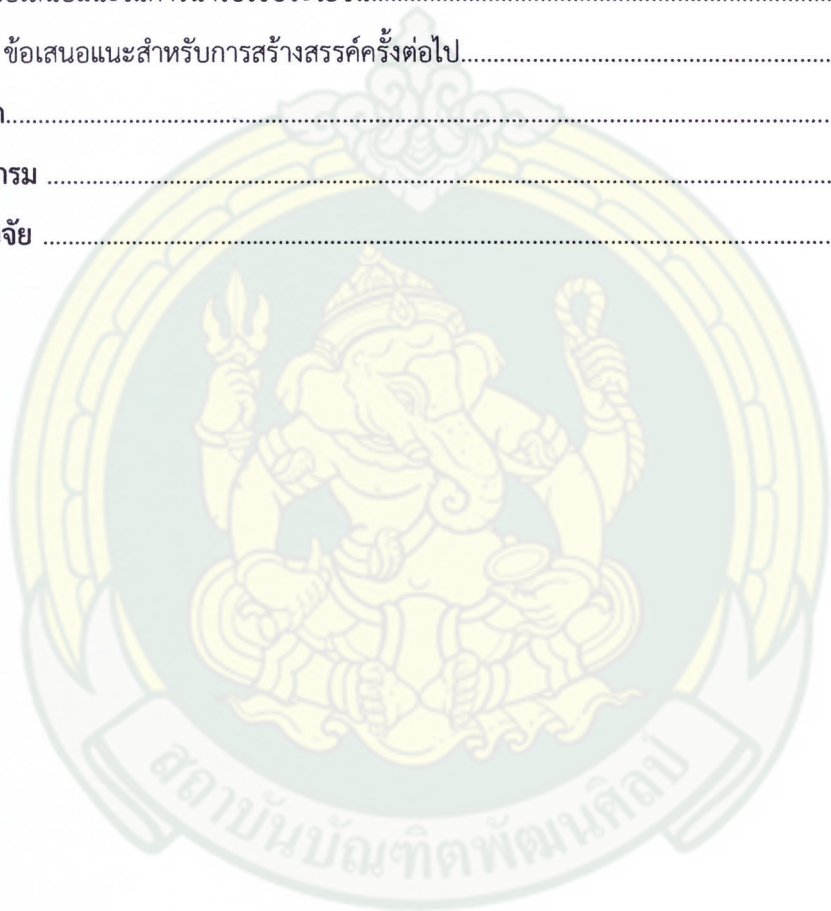
2.6.4 ศิลปะแบบ Kintsugi.....	42
2.7 ศิลปินที่สร้างสรรค์งานตามแนวทางความงามจากความไม่สมบูรณ์.....	42
2.7.1 ศิลปิน Yeessookyung.....	42
2.7.2 ศิลปิน David Nash.....	44
2.7.3 ศิลปิน Yoshimi Futamura.....	45
2.8 หลักการความงามจากการออกแบบโดยนำหลักศิลปะมาประยุกต์ใช้กับเทคนิคการปะติด	
ผ้า.....	47
2.8.1 เอกภาพ (Unity).....	47
2.8.2 ความสมดุล (Balance).....	47
2.8.3 สัดส่วน (Proportion).....	47
2.8.4 ความกลมกลืน (Harmony).....	47
2.8.5 จังหวะ (Rhythm).....	47
2.8.6 การเน้น (Emphasis).....	47
2.9 ผลงานในเทคนิคปะติดผ้า Appliqué.....	48
2.9.1 กระจกแพชเวิร์ค (Patchwork) ในยุโรป.....	48
2.9.2 แพชเวิร์ค (Patchwork) ในสหรัฐอเมริกา.....	49
2.9.3 งานปักผ้าด้วยมือ (Hand Embroidery).....	50
2.9.3.1 อุปกรณ์สำคัญและความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับวัสดุและอุปกรณ์.....	50
2.10 ภาพผลงาน Applique การปะผ้า: แอปพลิเค (Applique Quilt) คือผ้าควิลต์ที่ชั้นบน (top) ทำลวดลายด้วยการตัดผ้าเป็นรูปร่างต่าง ๆ ตามจินตนาการโดยไม่จำกัดรูปทรงเช่นลายดอกไม้ลายสัตว์ต่าง.....	52
2.10.1 Laeonor Quispe.....	54
2.10.2 Dahomey Fon.....	55

2.10.3 Mary & Patch.....	56
2.10.4 Harriet Powers.....	57
2.10.5 Folk art applique.....	58
2.10.6 Sue Spargo.....	59
2.10.7 Kuna Indian.....	61
2.10.8 Jake Wilkensen.....	62
2.10.9 Freddy & Freya.....	62
2.10.10 Ben Venom.....	64
2.10.11 Susie Vickery.....	65
2.11 สรุป.....	67
3 วิธีการดำเนินการวิจัย.....	68
3.1 ความเป็นมาแนวคิดแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์.....	68
3.2 ความคิดสร้างสรรค์ศิลปะของเด็กออทิสติก.....	69
3.3 การใช้กิจกรรมศิลปะกับเด็กออทิสติก.....	73
3.4 ขั้นตอนกระบวนการสร้างสรรค์ผลงานชุด “การสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมสื่อผสมการปะติดผ้าด้วยเทคนิคAppliqué ปักด้วยมือที่ได้รับแรงบันดาลใจมาจากผลงานวาดภาพของเด็กออทิสติก”	74
3.5 การรวบรวมข้อมูลจากภาพวาดลายเส้นของเด็กออทิสติก.....	75
3.6 ภาพร่าง sketch	75
3.7 ภาพร่าง sketch งานสร้างสรรค์ผลงานชุด “การสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมสื่อผสมการปะติดผ้าด้วย เทคนิคAppliqué ปักด้วยมือที่ได้รับแรงบันดาลใจมาจากผลงานวาดภาพของเด็กออทิสติก”	78
3.8 ตารางภาพร่างผลงานสร้างสรรค์ อุปกรณ์ที่ใช้ในการสร้างสรรค์ของผลงาน.....	79
3.9 ตารางภาพ ภาพการสร้างสรรค์ผลงานด้วยอุปกรณ์ในขั้นตอนต่างๆ.....	89

3.10 สรุป.....	96
4 การวิเคราะห์ผลงานสร้างสรรค์	97
4.1 การวิเคราะห์ที่มาและแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์.....	97
4.1.1 การวิเคราะห์จากหลักทางสุนทรียศาสตร์.....	97
4.2 ตารางภาพการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะของเด็กออทิสติก อาการระดับกลางถึงน้อยช่วงอายุ 9-14 ปี.....	98
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลการสร้างสรรค์และข้อเสนอแนะ.....	104
5.1 ผลการสร้างสรรค์ตามโครงการการสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมสื่อผสมการปะติดผ้าด้วยเทคนิค Appliqué ปักด้วยมือที่ได้รับแรงบันดาลใจมาจากผลงานวาดภาพของเด็กออทิสติกในด้านต่างๆ.....	105
5.1.1 ผลการศึกษาการใช้จินตนาการ.....	105
5.1.2 ผลการศึกษาศิลปะของเด็กออทิสติก.....	105
5.1.3 ผลการศึกษาศิลปะบำบัด (Art Therapy).....	106
5.2 การสร้างสรรค์ผลงาน ศิลปะปะติด(collage).....	107
5.2.1 ผลการศึกษาภาพปะติดหรือคอลลาจ.....	107
5.3 สุนทรียภาพความงามจากความไม่สมบูรณ์ วาปี-ซาบี.....	108
5.3.1 ผลการศึกษาสุนทรียภาพในงานศิลปะแห่งเซ็น วาปี-ซาบี.....	108
5.4 การเลือกเทคนิคปะติดผ้า Appliqué	108
5.4.1 ผลการศึกษาเทคนิคปะติดผ้า Appliqué.....	108
5.5 ผลงานศิลปะ ชุดจิตรกรรมสื่อผสมการปะติดผ้าด้วยเทคนิค Appliqué ปักด้วยมือที่ได้รับแรงบันดาลใจมาจากผลงานวาดภาพของเด็กออทิสติก.....	109
5.5.1 ผลการศึกษาผลงานศิลปะ ชุดจิตรกรรมสื่อผสมการปะติดผ้าด้วยเทคนิค Appliqué ปักด้วยมือที่ได้รับแรงบันดาลใจมาจากผลงานวาดภาพของเด็กออทิสติก.....	109

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
5.6 ประโยชน์ที่ได้รับจากการสร้างสรรค์.....	109
5.6.1 ผลการศึกษาประโยชน์ที่ได้รับจากการสร้างสรรค์.....	109
5.7 สรุป.....	110
5.8 อภิปรายผลการสร้างสรรค์.....	111
5.9 ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้ประโยชน์.....	114
5.10 ข้อเสนอแนะสำหรับการสร้างสรรค์ครั้งต่อไป.....	115
ภาคผนวก.....	116
บรรณานุกรม	117
ประวัติผู้วิจัย	120

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1. ภาพกิจกรรมการใช้ศิลปะบำบัดโดยการวาดภาพของเด็กออทิสติก ช่วงอายุ 12 - 13 ปี.....	16
2. ชื่อภาพวาดของเด็กออทิสติกช่วงอายุ 12-13 ปี ขนาด 21 X 29.7 cm เทคนิค วาดภาพระบายสี.....	25
3 ภาพร่าง sketchลายเส้นดินสอครอบครัวทานข้าว	26
4 ภาพครอบครัวพ่อแม่ทานอาหารบนโต๊ะ	27
5 Rachael Howard.....	27
6 Rachael Howard	28
7 Marilyn Monroe	32
8 Georges Braque.....	34
9 Pablo Picasso	35
10 Nakrob Moonmanas	36
11 Nakrob Moonmanas	37
12 Nakrob Moonmanas	38
13 Nakrob Moonmanas	38
14 Nakrob Moonmanas	39
15 Nakrob Moonmanas.....	39
16 Yeessookyung.....	44
17 David Nash.....	45

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพที่	หน้า
18 YOSHIMI FUTAMURA	46
19 Applique Wall Hanging with Garden of Eden Animal Theme	53
20 Applique Wall Hanging with Garden of Eden Animal Theme.....	53
21 Applique Wall Hanging with Garden of Eden Animal Theme.....	54
22 APPLIQUE WALL HANGING, 'A SPRING DAY'.....	55
23 Dahomey Fon Birds and animals Benin Applique.....	56
24. Mary & Patch: Quilt en Sud Benin Applique	57
25 Powers: Bible quilt.....	58
26 Folk art applique	59
27 Applique Ideas • Folk-tails Quilt Kit from Sue Spargo.....	60
28 Mola textile by Kuna Indian artist.....	61
29 Self Portrait Applique, Reverse Applique and Embroidery.....	62
30 Freddy & Freya " Little Home "	63
31 Stone Sue: Family Portrait.....	64
32 Ben Venom: Monument to Thieves 2016.....	65
33 Susie Vickery: Yak Butter Tea.....	66
34 ภาพเด็ก วาดภาพการนั่งทานข้าวบนโต๊ะอาหาร.....	78
35 ภาพวาดครอบครัวทานอาหารบนโต๊ะ.....	79

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพที่	หน้า
36 การวิเคราะห์สุนทรียภาพด้านความงามในภาพของเด็กออทิสติกตารางวิเคราะห์ภาพผลงานของเด็กออทิสติก ช่วงอายุ 9-14 ปี	99
37 ภาพวาดของเด็กออทิสติก ช่วงอายุ 9-14 ปี.....	101

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความสำคัญของปัญหา

การสร้างสรรค์ผลงานในโครงการ “การสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมสื่อผสมการปะติดผ้าด้วยเทคนิค Appliqué ปักด้วยมือที่ได้รับแรงบันดาลใจมาจากผลงานวาดภาพของเด็กออทิสติก” งานหัตถกรรมนับเป็นงานที่มีมาช้านาน ก้าวผ่านยุคสมัยจนข้ามพ้นขีดจำกัดของการตอบสนองขั้นพื้นฐานของมนุษย์ จนก้าวเข้ามาเป็นผลงานที่ถูกพัฒนาจนสามารถทัดเทียมได้กับงานศิลปะบนผืนผ้าชั้นดี ที่ต้องใช้ทักษะความอดทน มุมานะ บากบั่น ประณีตบรรจงแต่งแต้มสีสันของลวดลาย ด้วยผ้าานานาชนิดจนก่อให้เกิดเป็นผลงานที่ทรงคุณค่าที่สามารถแสดงออกให้เห็นถึงความงาม อันเกิดจากความตั้งใจของผู้สร้างสรรค์ดังจะเห็นได้จาก ประวัติการสร้างสรรค์ในยุคเริ่มแรกของเทคนิคงานปะติดผ้าที่งดงาม ในเทคนิค Appliqué ดังต่อไปนี้

คำว่าappliquéนั้นมาจากคำภาษาฝรั่งเศสและภาษาละติน appliquer และ applicare ตามลำดับซึ่งทั้งคู่หมายถึงการเข้าร่วมหรือแนบ มันมีจุดเริ่มต้นที่ต่ำต้อย เทคนิคนี้ใช้เป็นวิธีการสำหรับแก้ไขปะชุนผ้าที่ขาดเพื่อเสริมของบริเวณที่ขาด รวมทั้งเสริมความแข็งแรงของเสื้อผ้าในบางส่วนที่ใช้สวมใส่ appliqué แรกเริ่มใช้เพื่อยืดอายุการใช้งานของเสื้อผ้าและย้ายไปสู่เทคนิคที่มีศิลปะที่สามารถเห็นได้ในผ้าห่ม ผ้าปูโต๊ะ ผ้ามัดตกแต่งผนัง รวมทั้งสร้างลวดลายให้เสื้อผ้างจะเห็นได้จากวัฒนธรรมมากมายจากทั่วทุกมุมโลก.

จากที่กล่าวมาข้างต้นนั้นงานหัตถกรรมมีส่วนสำคัญในชีวิต เป็นปัจจัยที่ใช้ตอบสนองการใช้สอยภายในครัวเรือน เครื่องนุ่งห่ม จนพัฒนาไปสู่การนำมาใช้ตกแต่งอาคารบ้านเรือนให้งดงาม จนท้ายที่สุดสามารถยกระดับกลายเป็นผลงานศิลปะจากเศษผ้าที่ไร้ค่า แต่สามารถนำมาเพิ่มมูลค่าได้อย่างน่าสนใจ จนสามารถเป็นอาชีพสร้างผลิตภัณฑ์เพิ่มมูลค่าให้กับเศษผ้าได้กลับมามีชีวิตอีกครั้ง จากที่กล่าวมาทำให้ผู้สร้างสรรค์ที่มีความสามารถในงานเทคนิคการปะติดผ้า Appliqué ต้องการสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรม ด้วยเทคนิคการปะติดและเชื่อมประสานผ้าานาชนิด รวมทั้งเลือกใช้สีที่แสดงออกให้เห็นถึงความงาม อันได้รับแรงบันดาลใจมาจากผลงานวาดภาพของเด็กออทิสติก เพื่อเป็น

ส่วนหนึ่งที่ต้องการกระตุ้นเตือนให้ผู้คนและครอบครัวที่มีลูกเป็นออทิสติก หันมาเห็นคุณค่าและความสำคัญรวมถึงความสามารถของเด็กออทิสติก โดยใช้ศิลปะบำบัดในการชักจูงเชื่อมโยงช่องว่างของคนในครอบครัวให้หันกลับมามุ่งเน้นการพัฒนาศักยภาพของเด็กไม่ว่าทางใดก็ทางหนึ่ง จึงนับได้ว่า

โครงการ จิตรกรรมสื่อผสมการปะติดผ้าด้วยเทคนิค Appliqué ที่ได้รับแรงบันดาลใจมาจากผลงานวาดภาพของเด็กออทิสติก จึงมีความสำคัญและควรส่งเสริมให้ได้รับการเผยแพร่ออกสู่สาธารณะชนในวงกว้าง อันจะนำมาซึ่งประโยชน์ในการใช้ศิลปะบำบัดการแพทย์ทางเลือกต่อไป รวมทั้งสามารถเพิ่มแนวทางในการพัฒนาการปะติดผ้าในแบบอุตสาหกรรมครัวเรือนมาเป็นผลงานศิลปะบนผืนผ้าได้อีกทางหนึ่ง

1.2 วัตถุประสงค์ของการสร้างสรรค์

1.2.1 เพื่อสร้างสรรค์ผลงาน "จิตรกรรมสื่อผสมการปะติดผ้าด้วยเทคนิค Appliqué ปักด้วยมือที่ได้รับแรงบันดาลใจมาจากผลงานวาดภาพของเด็กออทิสติก" ด้วยเทคนิคศิลปะตัด ศิลปะติด (collage)

1.2.2 เพื่อสร้างสรรค์ผลงานที่สะท้อนความงามของผลงานศิลปะของเด็กออทิสติก ตัวอักษรและรูปทรงต่าง ๆ ของเด็กออทิสติก ที่สร้างสรรค์ผลงานที่เติมเต็มไปด้วยมุมมอง และเรื่องราวที่ถ่ายทอดจากความรู้สึกอันบริสุทธิ์ ไร้ทักะ ฝิดูปร่างแต่มีความงามจากความไม่สมบูรณ์ และงานศิลปะที่เกี่ยวข้องเพื่อสร้างสรรค์ผลงานที่มีเอกลักษณ์เฉพาะตัว อันแสดงถึงความงามของผลงานเด็กออทิสติก

1.2.3 เพื่อเผยแพร่ผลงานจิตรกรรมด้วยเทคนิคการปะติดผ้า Appliqué ที่ได้รับแรงบันดาลใจมาจากผลงานวาดภาพของเด็กออทิสติก ออกสู่สาธารณะชน และเป็นการสร้างกำลังใจให้กับครอบครัวที่มีลูกเป็นเด็กออทิสติกที่จะฝึกฝนทักษะการสื่อสาร และทำความเข้าใจเด็กด้วยการใช้ศิลปะ รวมทั้งสามารถเพิ่มแนวทางในการพัฒนารูปแบบการปะติดผ้าในแบบอุตสาหกรรมครัวเรือนมาเป็นผลงานศิลปะบนผืนผ้าได้อีกทางหนึ่ง

1.3 สมมติฐานของการศึกษา

สร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมสื่อผสมการปะติดผ้าด้วยเทคนิค Appliqué ปักด้วยมือที่ได้รับแรงบันดาลใจมาจากผลงานวาดภาพของเด็กออทิสติก คือการผสมผสานผลงานวาดเส้นของเด็กออทิสติกกับงานหัตถกรรม เย็บ ปัก ถัก ทอ ดุนนูน เกิดเป็นผลงานสร้างสรรค์ที่มีเอกลักษณ์เฉพาะตนและสามารถแสดงออกให้สังคมเห็นความสามารถของเด็กออทิสติกด้านศิลปะได้

1.4 คำถามในการสร้างสรรค์

1.4.1 ผู้สร้างสรรค์สามารถสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมด้วยเทคนิคการปะติดผ้า Appliqué ที่ได้รับแรงบันดาลใจมาจากผลงานวาดเส้นของเด็กออทิสติกที่มีลักษณะเฉพาะตนได้หรือไม่

1.4.2 ผู้สร้างสรรค์สามารถแสดงให้เห็นความงามจากผลงานศิลปะของเด็กออทิสติกได้ หรือไม่

1.5 ขอบเขตในการสร้างสรรค์

การศึกษาการสร้างสรรค์จิตรกรรมสื่อผสมการปะติดผ้าด้วยเทคนิค Appliqué ปักด้วยมือที่ได้รับแรงบันดาลใจมาจากผลงานวาดภาพของเด็กออทิสติกในครั้งนี้

1.5.1 เนื้อหาแสดงถึงความงามจากความไม่สมบูรณ์ ที่ได้รับแรงบันดาลใจมาจากศิลปะการวาดภาพของเด็กออทิสติก ช่วงอายุ 9 - 12 ปี โครงการสื่อจิตรกรรมสื่อผสมการปะติดผ้าด้วยเทคนิค Appliqué ปักด้วยมือ ที่ได้รับแรงบันดาลใจมาจากเด็กออทิสติก

1.5.2 รูปแบบกิจกรรมเป็นผลงานจิตรกรรมสื่อผสมปะติด (collage) ด้วยเทคนิค Appliqué ที่สะท้อนให้เห็นถึงจินตนาการความคิดสร้างสรรค์ของเด็กออทิสติก

1.5.3 เทคนิคในการสร้างสรรค์โดยใช้เทคนิคทางหัตถกรรมการสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมสื่อผสมการปะติดผ้าด้วยเทคนิค Appliqué ปักด้วยมือ มาผสมผสาน กับศิลปะของเด็กออทิสติก ให้เกิดมีลักษณะผลงานเฉพาะตน

1.5.4 สร้างสรรค์ผลงานจำนวน 1 ชิ้น ในระยะเวลาของโครงการ

1.5.4.1 ตารางระยะเวลาและแผนการดำเนินงาน

4. ดำเนินการ สร้างสรรค์ ผลงานตาม โครงการ				/	/	/	/	/	/	/	/	/	/					
5.จัดทำ รูปเล่ม โครงการงาน สร้างสรรค์ ฉบับสมบูรณ์														/	/	/	/	
6.จัด นิทรรศการ																		/

1.6 ขั้นตอนของการสร้างสรรค์

- 1.6.1 เก็บรวบรวมข้อมูลและศึกษาข้อมูลของเด็กออทิสติก โดยใช้ศิลปะ ด้วยการเก็บข้อมูลจริงจากการจัดกิจกรรมศิลปะบำบัดกับเด็กออทิสติก ระยะเวลา 1 ปี
- 1.6.2 วิเคราะห์ข้อมูลอย่างเป็นระบบเพื่อนำมาวิเคราะห์เป็นภาพร่างของผลงาน ที่ตรงตามวัตถุประสงค์ในการวิจัยสร้างสรรค์
- 1.6.3 สร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมสื่อผสมการปะติดผ้าด้วยเทคนิค Appliqué ปักด้วยมือที่ได้รับแรงบันดาลใจมาจากผลงานวาดภาพของเด็กออทิสติก ตามภาพร่างในแบบ 2 มิติ
- 1.6.4 เสนอและเรียบเรียงผลงานการค้นคว้าในรูปแบบของงานวิจัย (เอกสาร)และการนำเสนอบทความวิชาการ

1.6.5 นำเสนอผลงานจิตรกรรมสื่อผสมการปะติดผ้าด้วยเทคนิค Appliqué ปักด้วยมือที่ได้รับแรงบันดาลใจมาจากผลงานวาดภาพของเด็กออทิสติกออกแสดงสู่พื้นที่สาธารณะ หอศิลป์

1.7 ระเบียบวิธีการสร้างสรรค์

1.7.1 ศึกษาเอกสารทางวิชาการ

1.7.1.1 ข้อมูลโรคออทิสติก (Autistic Disorder) หรือออทิสซึม (Autism)

1.7.1.2 ศิลปะบำบัด (Art Therapy) และแนวคิดของศิลปะบำบัด

1.7.1.3 ศิลปะของศิลปินในกลุ่มงานการปะผ้า: แอปพลิเค (Applique Quilt) คือ ผ้าควิลต์ที่ชั้นบน (top) ทำลวดลายด้วยการตัดผ้าเป็นรูปร่างต่าง ๆ ตามจินตนาการโดยไม่จำกัดรูปทรงเช่นลายดอกไม้ลายสัตว์ต่าง

1.7.1.4 ศิลปะการปะผ้า: แอปพลิเค (Applique Quilt)

1.7.1.5 ทฤษฎีวาปี ซาบี ความงามจากความไม่สมบูรณ์

1.7.1.6 ศิลปะแบบ Kintsugi

1.7.1.7 หลักการออกแบบโดยนำหลักศิลปะมาประยุกต์ใช้การออกแบบการปะติดผ้า (collage)

1.7.2 เรียนรู้เทคนิคในการสร้างสรรค์

1.7.2.1 เก็บข้อมูลของการวาดภาพของเด็กออทิสติกและคัดเลือกเทคนิคที่เหมาะสม โดยการศึกษาข้อมูลและปฏิบัติจริงเพื่อทราบคุณลักษณะของเทคนิค

1.7.2.2 ปฏิบัติจริงในเทคนิคการการปะผ้า: แอปพลิเค (Applique Quilt) คือ ผ้าควิลต์ที่ชั้นบน (top) ทำลวดลายด้วยการตัดผ้าเป็นรูปร่างต่าง ๆ ตามจินตนาการโดยไม่จำกัดรูปทรงเช่น ลายดอกไม้ ลายสัตว์ต่าง บ้าน ต้นไม้ คน สัตว์

1.7.2.3 ศึกษาเทคนิคการขึ้นรูป จากภาพวาดของเด็กออทิสติกเพื่อจัดทำภาพร่างผลงานด้วยโครงสร้างจากผ้าหลากสีให้ตรงตามแบบในเทคนิคการการปะผ้า: แอปพลิเค (Applique Quilt) ที่กำหนดไว้

1.7.2.4 วิเคราะห์ข้อมูลอย่างเป็นระบบเพื่อนำมาวิเคราะห์เป็นภาพร่างของผลงานที่ตรงตามวัตถุประสงค์ในการสร้างสรรค์

1.7.2.5 สร้างสรรค์ผลงานจริง ตามภาพร่างในแบบจิตรกรรมสื่อผสม ปะติดผ้าในเทคนิคการการปะผ้า: แอปพลิเค (Applique Quilt) ที่ได้รับแรงบันดาลใจจากการวาดภาพของเด็กออทิสติก

1.7.2.6 เสนอและเรียบเรียงผลงานการค้นคว้าในรูปแบบของงานวิจัย (เอกสาร)

1.7.2.7 นำเสนอผลงาน จิตรกรรมสื่อผสม Applique ที่ได้แรงบันดาลใจจากลายเส้นเด็กออทิสติกออกสู่พื้นที่สาธารณะ

1.8 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.8.1 ผลงานการสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมสื่อผสมการปะติดผ้าด้วยเทคนิค Appliqué ปักด้วยมือที่ได้รับแรงบันดาลใจจากผลงานวาดภาพของเด็กออทิสติกจำนวน 1 ชิ้น

1.8.2 นำเสนอผลงานเผยแพร่ออกสู่สาธารณะ เพื่อเป็นการสร้างความเคลื่อนไหวให้แก่วงการศิลปะสมัยใหม่

1.8.3 เพื่อเป็นการสร้างกำลังใจให้แก่แม่ที่มีลูกเป็นเด็กพิเศษ ให้เห็นถึงความสามารถของเด็กพิเศษรวมถึงเป็นการช่วยกระตุ้นให้เห็นถึงคุณค่าของการใช้ศิลปะบำบัด เพื่อให้พ่อแม่ที่มีลูกเป็นเด็กออทิสติกได้ตระหนักถึงการกระตุ้นพัฒนาการ โดยใช้ศิลปะเป็นเครื่องมือที่ใช้สื่อสารระหว่างพ่อแม่และลูกออทิสติกให้เข้าใจถึงสิ่งที่อยู่ภายในจิตใจของลูก และกระตุ้นการเรียนรู้ในด้านทักษะสังคมได้ดีอีกทางหนึ่ง

1.8.4 นำศิลปะเป็นภาษาภาพที่เป็นสื่อสากล มีส่วนช่วยในการประเมินความสามารถทาง พัฒนาการและการสังเกตสภาพแวดล้อมของเด็กได้ดี รวมทั้งเสริมสร้างความรักความผูกพันและลด ปัญหาทางจิตใจของเด็กและสร้างคุณค่าทางสังคมให้แก่เด็กพิการประเภทต่าง ๆ ได้

1.9 นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการสร้างสรรค์

ออทิสติก หมายถึง เด็กที่มีพัฒนาการแตกต่างไปจากเด็กปกติ และส่งผลกระทบต่อการใช้ ปฏิสัมพันธ์ทางสังคม ความสามารถในการสื่อสาร การใช้จินตนาการ อารมณ์ และพฤติกรรมที่ เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ของเด็ก

การปะติดผ้า Appliqué หมายถึง การนำผ้าที่มีรูปลักษณะต่างๆ เช่น ต้นไม้ , ดาว , คน ฯลฯ มาเย็บสอยปะลงบนผ้าอีกชิ้น

หัตถกรรม (Handicraft) คือ งานช่างที่ทำด้วยมือหรืออุปกรณ์ง่าย ๆ อาศัยทักษะและเน้น ประโยชน์ใช้สอยเป็นหลัก โดยทั่วไปเป็นผลิตภัณฑ์ที่แสดงให้เห็นถึงวัฒนธรรมและศาสนา สามารถ นำมาใช้ในชีวิตประจำวันได้ ผลิตภัณฑ์ที่ผลิตออกมาเป็นจำนวนมาก หรือผลิตด้วยเครื่องจักร ไม่ เรียกว่าหัตถกรรม

ภาพปะติด หรือ คอลลาจ (collage) เป็นคำในภาษาฝรั่งเศส (coller) หมายถึงการใช้กาว ในการทำงานศิลปะด้วยเทคนิคต่างๆ โดยการเรียบเรียงภาพเก่าที่มีอยู่เข้ากับการใช้วัสดุใหม่ๆ ประกอบกันเพื่อให้เกิดความหมายใหม่ หรือลดทอนความหมายเดิมที่มีอยู่

บทที่ 2

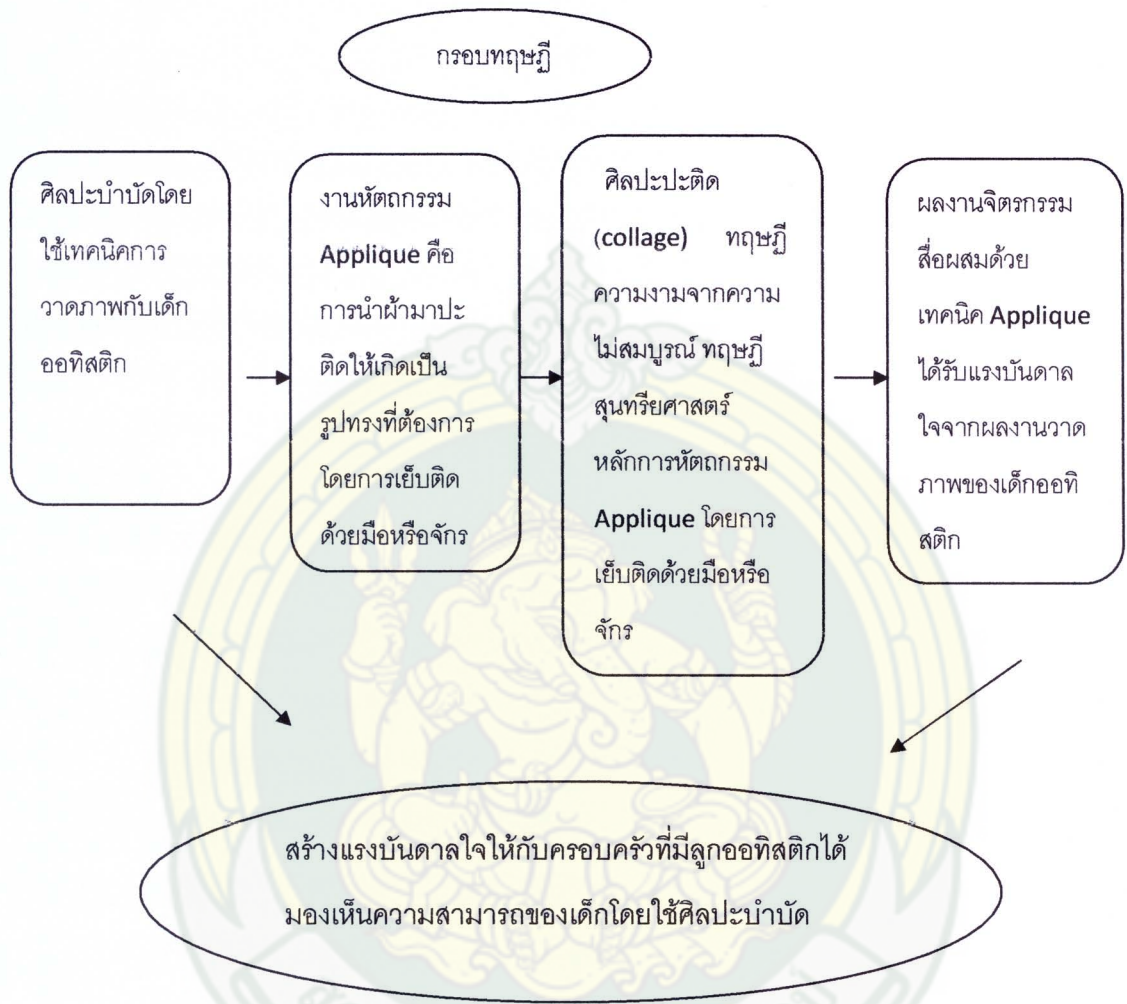
การทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับผลงานสร้างสรรค์ จิตรกรรมด้วยเทคนิคการปะติดผ้า Appliqué ที่ได้รับแรงบันดาลใจมาจากผลงานวาดเส้นของเด็กออทิสติก

การทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการสร้างสรรค์ ผลงานชุด “จิตรกรรมด้วยเทคนิคการปะติดผ้า Appliqué ที่ได้รับแรงบันดาลใจมาจากผลงานวาดเส้นของเด็กออทิสติก” นั้นเป็นการมุ่งเน้นการสร้างสรรค์ ที่นำเสนอผลงานที่มีเอกลักษณ์เฉพาะตน และไม่เคยมีการสร้างสรรค์ผลงานในแนวทางนี้มาก่อน การศึกษาศิลปะบำบัดเพื่อใช้เป็นเครื่องมือกระตุ้นในการเพิ่มทักษะด้านต่าง ๆ ให้เด็กเพิ่มสมาธิ นอกจากนั้น ต้องศึกษาศิลปินที่สร้างสรรค์ผลงานในเทคนิคงานหัตถกรรมการปะติดผ้า Appliqué และสามารถก้าวข้ามความเป็นงานหัตถกรรมมาเป็นผลงานศิลปะที่น่าสนใจ และแนวคิดสุนทรียภาพในงานศิลปะ ดังนั้นการศึกษาเพื่อทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องนั้นจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องทำการศึกษา เพื่อทำความเข้าใจ เพื่อหาจุดร่วมและนำมาวิเคราะห์ เพื่อใช้ในการสร้างสรรค์ผลงานที่มีเอกลักษณ์ดังต่อไปนี้

การที่ผลงานสร้างสรรค์ศิลปะ “จิตรกรรมด้วยเทคนิคการปะติดผ้า Appliqué ที่ได้รับแรงบันดาลใจมาจากผลงานวาดภาพของเด็กออทิสติก” เป็นผลงานทางศิลปะที่แสดงออกถึงความงามของผลงานวาดภาพของเด็กออทิสติก ในการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานก่อนการสร้างสรรค์ผลงานจึงขอกล่าวถึง ผู้ป่วยเด็กเป็นอันดับแรก ออทิสติก เป็นคำเรียกทับศัพท์จากว่า “Autism” ที่มีรากศัพท์มาจากภาษากรีกว่า “Auto” ซึ่งแปลว่า Self หมายถึง การแยกตัวอยู่ตามลำพังในโลกของตัวเองเปรียบเสมือนมีกระจกบาง ๆ เป็นกำแพงกั้นให้บุคคลเหล่านี้ออกจากสังคมรอบข้าง โรคออทิสติก (Autistic Disorder) หรือออทิสซึม (Autism) นับเป็นความผิดปกติของสมองที่เกิดขึ้นในวัยเด็ก สมองที่ทำงานผิดปกตินี้ จะแสดงอาการออกมาใน 3 ด้านใหญ่ๆ ดังนี้ คือ ความผิดปกติทางสังคมและการปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่น ความผิดปกติทางการสื่อสารและภาษาและความผิดปกติทางพฤติกรรม และอารมณ์ (อุมาพร ตรังคสมบัติ, 2554 : 3)

2.1 ทฤษฎีที่ใช้ในการสร้างสรรค์

กรอบแนวคิดที่ใช้ในการสร้างสรรค์

สร้างสรรค์ผลงานโดยใช้ศาสตร์ 2 ประเภตามผสมผสานกัน คือ การแพทย์ทางเลือกศิลปะบำบัด2. งานหัตถกรรมการปะติดผ้าด้วยเทคนิคApplique ปักด้วยมือ

การสร้างสรรค์ผลงานชุด “การสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมสื่อผสมการปะติดผ้าด้วยเทคนิค Appliqué ปักด้วยมือที่ได้รับแรงบันดาลใจมาจากผลงานวาดภาพของเด็กออทิสติก” ต้องการแสดงให้เห็นถึงความงามอันเกิดจากจินตนาการของเด็กออทิสติก ที่ใช้ศิลปะมีส่วนช่วยในการบำบัดภาวะอาการสมาธิสั้น ให้สามารถสร้างให้เกิดสมาธิยาวนานต่อเนื่องมากขึ้น แต่ผลงานศิลปะของเด็กที่สำเร็จ

ออกมานั้น ล้วนแสดงออกให้เห็นถึงความงามอันเกิดจากความไม่สมบูรณ์ ทั้งด้านรูปทรง เนื้อหา สีสัน และกระบวนการในการวาดภาพซึ่งนับเป็นกิจกรรมที่เด็กชื่นชอบและสนุกสนาน เป็นการวาดระบายสีเพื่อความสุข โดยการเลือกใช้สีสันทากหลาย ได้พัฒนาทักษะการทำงานประสานกันของมือซ้ายและขวา สายตา สมาธิ ความจำ ที่สามารถแสดงให้เห็นถึงความสามารถในการทำงานของสมอง 2 ด้านซ้ายขวา ที่ทำงานสัมพันธ์กัน นับเป็นการพัฒนาผ่านกระบวนการเล่น ทำให้ผู้สร้างสรรค์เกิดความสนใจจึงนำผลงานของเด็กมาสร้างสรรค์โดยใช้เทคนิคทางหัตถกรรมการปะติดผ้าด้วยเทคนิค Appliqué ที่ผู้สร้างสรรค์มีความชำนาญโดยผ่านกระบวนการภาพปะติด หรือ คอลลาจ (collage) เพื่อให้เกิดผลงานจิตรกรรมสื่อผสมที่ตรงตามแนวคิดของเด็กที่สร้างสรรค์ไว้ ที่แสดงออกถึงจินตนาการอันบริสุทธิ์ของเด็กออทิสติก ตามหลักแนวคิดของวาบิซาบิ คือความงามอันเกิดจากความไม่สมบูรณ์ จนเกิดเป็นผลงานที่มีลักษณะเฉพาะตนแต่แฝงไว้ด้วยความงามอันบริสุทธิ์ พร้อมทั้งส่งเสริมและมุ่งให้กำลังใจกับครอบครัวที่มีเด็กออทิสติก ได้หันมาเห็นคุณค่าของการใช้ศิลปะบำบัด ว่าสามารถช่วยส่งเสริมพัฒนาการให้เด็กได้เป็นอย่างดี

2.2 ศิลปะบำบัด (Art Therapy)

ศิลปะบำบัด (Art Therapy) คือ การใช้กิจกรรมทางศิลปะเพื่อวินิจฉัยหาข้อบกพร่อง ความผิดปกติบางประการของกระบวนการทางจิตใจ และเพื่อใช้กิจกรรมทางศิลปะที่เหมาะสม ช่วยในการบำบัด รักษา และฟื้นฟูสมรรถภาพให้ดีขึ้น

ประโยชน์ในการใช้ศิลปะบำบัด ด้านการพัฒนาอารมณ์ สติปัญญา สมาธิ ความคิดสร้างสรรค์ รวมถึงการช่วยพัฒนากล้ามเนื้อมัดเล็ก และการประสานงานการเคลื่อนไหวของร่างกาย นอกจากนี้ยังเป็นเครื่องมือสำคัญที่ช่วย กระตุ้นการสื่อสาร และเสริมสร้างทักษะสังคมด้วย

จากที่กล่าวนั้น เพื่อทำความเข้าใจในภาวะอารมณ์ของเด็กได้ดียิ่งขึ้นคือ การใช้ศิลปะมาบำบัด ดังที่นักทฤษฎีทางอารมณ์(Affective Theory) ทฤษฎีนี้อธิบายว่า ออทิสติกมีความบกพร่องในการรับรู้สภาวะทางอารมณ์ของผู้อื่น จึงไม่สามารถเข้าใจและตอบสนองผู้อื่นได้อย่างเหมาะสม และไม่สามารถมีปฏิสัมพันธ์ที่มีความหมายกับผู้อื่นได้ตรงตามเป้าหมาย (อุมาพร ตรังคสมบัติ, 2554: 20)

ทฤษฎีนี้ยังกล่าวว่า ศิลปะที่เป็นภาษาภาพ สามารถเป็นเครื่องมือที่จะทำความเข้าใจเด็กออทิสติกได้โดยการเชื่อมโยงด้วยภาษาภาพ สามารถใช้เป็นแนวทางในการบำบัดได้ ภาวะอาการของเด็กออทิสติก ที่ได้จากการสังเกตพฤติกรรมของเด็กในการทำกิจกรรมต่าง ๆ มายาวนาน จึงทำให้ได้พบว่า เด็กมีภาวะโรคออทิสติก มีโลกส่วนตัวสูง ไม่ปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น ไม่สบตา ไม่พาที ไม่สามารถสื่อสาร 2 ทาง โดยการโต้ตอบได้ตรงคำถาม และมีภาวะสมาธิสั้นร่วมด้วย (Attention Deficit Hyperactivity

Disorders) อาการสมาธิสั้นนั้นมีผลทำให้เด็กไม่มีสมาธิในการจดจ่อต่อกิจกรรมที่ทำอยู่ การให้เด็กนั่งเพียงหนึ่งนาที่นั้น เป็นเรื่องที่ทำได้ยากมาก เพราะเด็กมีพลังงานในตัวสูง เด็กบางคนอาจชอบโยกตัวไปมา เดินวนเวียน พุดซ้ำ ทำกิจกรรมเดิมซ้ำ ๆ เพียงเพราะต้องการถ่ายเทพลังงาน ทำให้การเรียนรู้เป็นไปได้ยาก วิธีการหนึ่งที่สามารถสร้างสมาธิให้เด็กได้ คือ การให้เด็กทำกิจกรรมศิลปะ เมื่อเด็กวาดภาพสิ่งหนึ่งที่สร้างความน่าสนใจอย่างมาก คือ จินตนาการความคิดสร้างสรรค์ที่แปลกใหม่ การเชื่อมโยงข้อมูลของวัตถุสิ่งของ 2 หรือ 3 สิ่งที่ไม่มีความเกี่ยวข้องกันเด็กสามารถนำมารวมกันได้อย่างน่าสนใจสอดคล้องกับแนวคิดของ วาสลาซ และ โคแกน (Wallach and Kogan) มีความเชื่อว่าความคิดสร้างสรรค์ หมายถึง ความสามารถที่จะคิด “โยงสัมพันธ์” กล่าวคือ เมื่อระลึกถึงสิ่งใดได้ก็จะเป็นสะพาน ให้ระลึกถึงสิ่งอื่นได้ต่อไป สัมพันธ์กันเป็นลูกโซ่ (มุสตี กุญอินทร์, 2525: 67) เดรฟดาล (Drevdahl: 1960) ให้ความหมายว่า ความคิดสร้างสรรค์เป็นความสามารถของบุคคลในการสร้างสรรค์สิ่งแปลกใหม่ โดยอาจจะเกิดจากการเชื่อมโยงความรู้ต่าง ๆ ที่ได้จากประสบการณ์เข้ากับสถานการณ์ใหม่ ๆ และนำเสนอในรูปของผลผลิตทางศิลปะ หรือเป็นเพียงกระบวนการหรือวิธีการเท่านั้นก็ได้ จากที่กล่าวมาข้างต้นนี้ชี้ให้เห็นว่าศิลปะสามารถกระตุ้นความคิดสร้างสรรค์ มีความสำคัญมากต่อการพัฒนาสมองของเด็กให้มีพัฒนาการตามวัย

2.3 เด็กออทิสติกและการสร้างสรรค์ศิลปะ

“ในเอกสารของกระทรวงศึกษาธิการได้กล่าวว่า การที่เด็กออทิสติกจำนวนมากมีการทำงานของสมองข้างขวาที่เกินปกติ ทำให้มีความสามารถพิเศษในการมองเห็น มีความจำที่ดี มีความสามารถทางดนตรีและศิลปะ” (กระทรวงศึกษาธิการ, ๒๕๔๒ : ๓๐) และเมื่อศิลปะนับเป็นเครื่องมือสำคัญที่จะสร้างเด็กให้มีความเฉลียวฉลาด สามารถพัฒนาศักยภาพที่อยู่ภายในตัวเด็กให้เติบโตและพัฒนาให้เกิดสติปัญญาอย่างครบถ้วน นักวิชาการจึงใช้งานสร้างสรรค์ทางศิลปะของเด็กออทิสติกที่สร้างขึ้นจากจินตนาการส่วนตัวจัดแบ่งลักษณะของเด็กออทิสติกออกเป็น ๓ ระดับ

2.3.1 เด็กออทิสติกอาการรุนแรงน้อย ในเด็กกลุ่มนี้จะเป็นเด็กที่มีสติปัญญาดี มีพัฒนาการทางภาษาในระดับกลางพอใช้สามารถเข้าเรียนร่วมกับเด็กปกติได้ จึงเรียกเด็กกลุ่มนี้ว่าเด็กออทิสติกที่มีการเรียนรู้และสติปัญญาดีมีความสามารถสูง(High Functioning Autism) จึงทำให้มีความสามารถในการวาดภาพใกล้เคียงกับเด็กปกติ โดยจะเริ่มการวาดในระยะแรกสามารถขีดเขียน ลากเป็นวงกลม และสร้างสัญลักษณ์ตามที่ตนเองคิดฝันด้วยรูปทรงเรขาคณิตแบบง่าย ๆ เช่น สี่เหลี่ยม สามเหลี่ยม วงกลม วาดเส้นเพียงเส้นเดียวหรือเส้นแบบก้างปลา ให้เกิดเป็นรูปทรงที่ปราศจากรายละเอียด เมื่อเด็กเข้าสู่

ช่วงอายุมากขึ้น เด็กจะเริ่มมีการพัฒนาการทางสายตาและกล้ามเนื้อมือมากขึ้น จะพัฒนาเป็นรูปทรงที่เริ่มมีความหมาย เริ่มสื่อสารถึงบุคคลในครอบครัวภาพเขียนบุคคลมักมีลักษณะหัวโต ตาโต เนื่องจากให้ความสำคัญกับใบหน้ามากที่สุด ร่างกายเป็นสิ่งที่ได้มองเห็นชัด (เมตตา สุวรรณศรี, 2558, น.8-9)

2.3.2 เด็กออทิสติกอาการรุนแรงปานกลาง เด็กกลุ่มนี้ไม่มีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นมักแยกตัว มักชอบอยู่ในโลกของตนเอง มีพัฒนาการทางภาษาที่จำกัด ขาดสมาธิ หรือเรียนได้แต่จะล้าช้ากว่าเด็กกลุ่มรุนแรงน้อย จนไม่สามารถเรียนในระดับที่สูงได้ สามารถช่วยเหลือตนเองได้ดีพอสมควร มักเป็นเด็กที่มีภาวะอาการผิดปกติอื่น ๆ ร่วมด้วย และอาจจะมีภาวะหมกมุ่นเป็นพิเศษกับสิ่งใดสิ่งหนึ่งจนเกินพอดี เมตตา สุวรรณศรี (2558) กล่าวว่าผลงานภาพวาดของเด็กออทิสติกอาการรุนแรงปานกลางนี้ ส่วนมากมักเป็นในลักษณะลาก เส้นขีดเขียนไปมา บางครั้งรูปทรงไร้ความหมายหรือเด็กจะวาดแต่สิ่งที่ตนเองสนใจและหมกมุ่น ผลงานภาพวาดจึงมีความซ้ำ การปิดกั้นการรับรู้จากโลกภายนอก ผลงานทั้งหมดสามารถจำแนกออกได้เป็น 2 ลักษณะคือ

กลุ่มที่ 1 เป็นเด็กออทิสติกอาการรุนแรงปานกลาง ที่มีความพร้อมทางกายแต่ขาดสมาธิใช้การถ่ายทอดแบบฉับไว การวาดเส้นมักมีแรงกดขีดเส้นอย่างรุนแรงขี้นเส้นซ้ำ ๆ น้ำหนักของเส้นในการวาดจะชัดเจน มักวาดรูปทรงและสร้างสัญลักษณ์ที่มีความหมายเฉพาะตน ที่ผู้อื่นไม่อาจเข้าใจได้ เช่น การเชื่อมโยงวัตถุที่ตนเองรู้จักกับสิ่งของต่าง ๆ แบบเข้ากันไม่ได้เป็นการสร้างภาพที่มีความแปลกแตกต่างจากความเป็นจริง การแปลภาพต้องใช้การพูดคุยสร้างความเข้าใจมักใช้ที่อุดขาดรุนแรงขี้นเส้นสีไม่ใช้การระบายสีลงในรูปทรง ไม่คำนึงถึงการจัดภาพไม่เขียนภาพแต่ละภาพจนเสร็จเพราะเด็กกลุ่มนี้มีภาวะสมาธิสั้นร่วมด้วย

กลุ่มที่ 2 เป็นเด็กออทิสติกอาการรุนแรงปานกลางที่มีความบกพร่องทางร่างกายควบคุมสมาธิได้ในระยะเวลาอันสั้นรวมทั้งมีสภาวะปัญญาอ่อนร่วมด้วยผลงานจึงเป็นเพียงการขีดเขียนแบบไร้ทิศทางอันเนื่องมาจากกล้ามเนื้ออ่อนแรงไม่สามารถออกแรงกดได้ดี

2.3.4 เด็กออทิสติกอาการรุนแรงมาก เด็กกลุ่มนี้จะมีภาวะปัญญาอ่อนร่วม จนกระทั่งการพัฒนาทางด้านภาษาและสังคมเป็นไปได้น้อยมาก ช่วยเหลือตนเองไม่ได้ ต้องมีผู้ดูแลไปตลอดชีวิต ผลงานจึงเป็นเพียงการขีดเขียนเส้นไปในทิศทางเดียวกันหรือในทิศทางตรงข้าม ขีดขี้นรุนแรงตาม

อารมณ์ เด็กไม่สามารถวาดเส้นเป็นรูปทรงได้เนื่องจากมีอาการร่วมหลายอย่าง ทำให้จำเป็นต้องใช้ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านในการสอนและควบคุมพฤติกรรม

เมตตา สุวรรณศรี(2558,น.9) กล่าวว่าผลงานวาดภาพของเด็กออทิสติกรุนแรงมากกลุ่มนี้ มีความบกพร่องด้านการรับรู้สภาวะอารมณ์ของผู้อื่น จึงทำให้ไม่สามารถเข้าใจและตอบสนองรวมทั้งสื่อสารใด ๆ ได้มักจะขังตนเองอยู่ในโลกของตนเอง ไม่สามารถแบ่งปันความคิดหรือความรู้สึกให้ผู้อื่นรับรู้ได้ การวาดภาพจึงไม่สามารถควบคุมหรือกระตุ้นให้วาดได้เด็กจะวาดภาพใด ๆ ต่อเมื่อมีความต้องการเท่านั้นหากได้รับแรงกระตุ้นมากเกินไปอาจทำให้มีอาการฉุนเฉียว จำเป็นต้องให้ผู้เชี่ยวชาญควบคุมและปรับพฤติกรรมไปตามอาการ

จากที่กล่าวมาข้างต้น ทำให้เราเข้าใจถึงลักษณะการสร้างสรรค์โดยทั่วไปของเด็กออทิสติกในกลุ่มอาการต่าง ๆ และสามารถเข้าใจในข้อจำกัดในการสร้างสรรค์ การจะทำความเข้าใจในลักษณะการวาดของเด็กออทิสติกได้จากการศึกษาพบว่า เด็กแสดงออกทางศิลปะเพื่อสะท้อนให้เห็นถึงสภาวะของอารมณ์ ตลอดจนความรู้สึกที่มีผลกระทบจากสิ่งต่าง ๆ มากมายหลายลักษณะเด็กสามารถถ่ายทอดความคิดหรือระบายความรู้สึกของเขาได้เต็มที่ โดยการสร้างสัญลักษณ์ลงในภาพวาดของเขาอย่างเสรีและตรงไปตรงมา การสร้างสัญลักษณ์เพื่อสื่อความหมายมีลักษณะง่าย ๆ ไม่ซับซ้อนเรื่องราวที่นำมาแสดงในภาพล้วนมาจากประสบการณ์จากความทรงจำ จินตนาการและการเรียนรู้ของเด็กทั้งสิ้น เด็กจะใช้ความคิดฝันที่สร้างขึ้นเองแสดงความรู้สึกนึกคิดนั้น ลักษณะเฉพาะของผลงานภาพวาดของเด็กออทิสติก มีความแตกต่างจากเด็กปกติในหลายด้าน ตามทฤษฎีพัฒนาการทางศิลปะของเด็กปฐมวัยของ วิคเตอร์โลเวนเฟลด์ (Victor Lowenfeld) นักจิตวิทยาการศึกษาได้ทำการศึกษาค้นคว้างานทางด้านศิลปะของเด็ก และการคิดสร้างสรรค์จากงานทางศิลปะของเด็กปกติว่าเด็กสามารถพัฒนาการวาดภาพได้ตามช่วงอายุที่มากขึ้น จนเข้าสู่การวาดแบบเหมือนจริงได้ หากได้รับการฝึกฝนทักษะทางการศึกษาศิลปะ แต่ในเด็กออทิสติกนั้นไม่สามารถใช้หลักทฤษฎีทางศิลปะมาช่วยได้ ทั้งด้านความคิดที่มีการลำดับเหตุการณ์ที่ไม่เรียงลำดับก่อนหลัง รูปทรงที่บิดเบี้ยว ยืด หด ตัดทอน เส้นที่ขีดลากอย่างรุนแรงฉับพลัน ชอบเขียนซ้ำ ๆ ใช้สีรุนแรงตัดกัน วาดเฉพาะสิ่งที่ตนเองสนใจ มีอิสระในการวาดและถ่ายทอดทางความคิด ไม่มีการจัดองค์ประกอบภาพ เพราะไม่ยึดติดกับทฤษฎีทางศิลปะ เด็กมักอยู่ในโลกของตนเองโดยไม่สนใจต่อผู้คนและสภาพแวดล้อม ผลงานมี

ความเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัวของเด็กออทิสติกเป็นรายบุคคล จนทำให้เกิดความน่าสนใจและมีคุณค่าในเชิงศิลปะ

จากที่กล่าวมาข้างต้น ทำให้เห็นได้ว่าการสร้างสรรค์ผลงานของเด็กออทิสติกนั้นมีลักษณะเฉพาะตน ดังจะเห็นได้จากการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะของเด็กออทิสติก

2.4 ศิลปะของเด็กออทิสติก

การศึกษานี้ผู้สร้างสรรค์ได้ทำการเก็บข้อมูลการวาดภาพของเด็ก โดยใช้การจัดกิจกรรมศิลปะบำบัด ในหัวข้ออิสระ เพื่อต้องการให้เด็กได้ถ่ายทอดความคิดความรู้สึกที่เด็กสนใจ ชื่นชอบ หรืออยู่ในภาวะหมกมุ่น จากการเก็บข้อมูลการวาดภาพในระยะเวลา 1 ปี ก่อนเริ่มโครงการวิจัย ทำให้สามารถเข้าใจในการสร้างสรรค์ผลงานของเด็กในด้านต่างๆดังต่อไปนี้

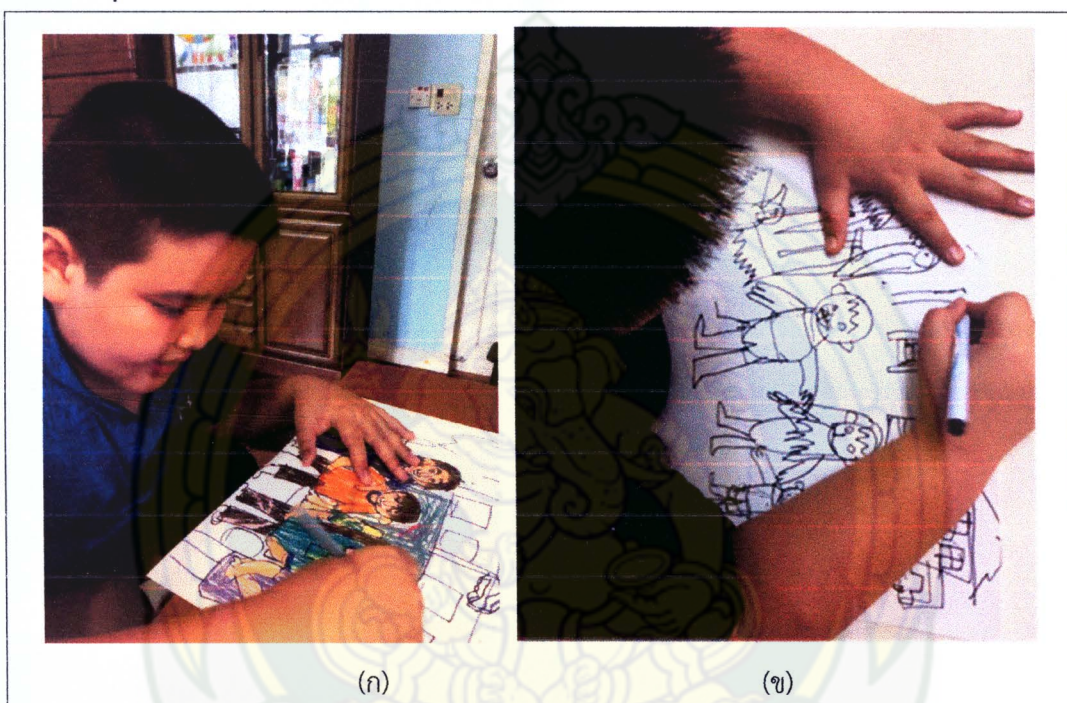
เนื้อหาที่เด็กวาดนั้นเกิดจากประสบการณ์ตรงที่เด็กได้สัมผัสมาและจดจำ เกิดความชอบหรือประทับใจ ในสิ่งต่าง ๆ เด็กจึงนำมาวาด โดยการถ่ายทอดโดยตรงจากสิ่งที่ตาเห็นหรือแสดงออกถึงความรู้สึกต่อวัตถุ สิ่งของ สิ่งมีชีวิตได้อย่างน่าสนใจ และไม่มีการจัดเรียงข้อมูลลำดับเรื่อง อันเกิดจากความผิดปกติของสมองด้านการประมวลผล ดังนั้นเรื่องราวในภาพอาจขาดการเชื่อมโยงแบบเป็นเหตุเป็นผล เด็กมักนำของ 2 สิ่งที่ไม่มีความเกี่ยวพันกันมาผสมผสานกัน จากการถ่ายทอดเรื่องราวที่แปลกประหลาดนี้ ทำให้ผลงานเกิดความน่าสนใจและชวนให้คิดเชื่อมโยงถึงความรู้สึกที่อยู่ภายในของเด็กที่รู้สึกกับสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดีเมื่อเด็กเติบโตขึ้น ผลงานของเด็กมีการพัฒนาขึ้นตามช่วงวัย ทำให้เด็กสามารถพัฒนาทักษะทางการวาดที่มีความซับซ้อน และมีรายละเอียดเหมือนจริงมากขึ้น สามารถวาดภาพสิ่งที่เด็กสนใจโดยดึงเอาประสบการณ์จากความทรงจำที่เด็กได้รับมา แต่เด็กยังคงมีภาวะติดขัดกับสิ่งที่หมกมุ่น เช่น สัตว์ที่เด็กชอบ เด็กจะวาดสัตว์ชนิดเดิมซ้ำๆ โดยไม่คำนึงถึงสภาพแวดล้อม มักวาดรูปสัตว์โดยทิ้งพื้นหลังไว้ ไม่มีเรื่องราว แตกต่างจากเด็กปกติในวัยเดียวกันแต่สามารถเห็นพัฒนาการเด็กได้อย่างเด่นชัด

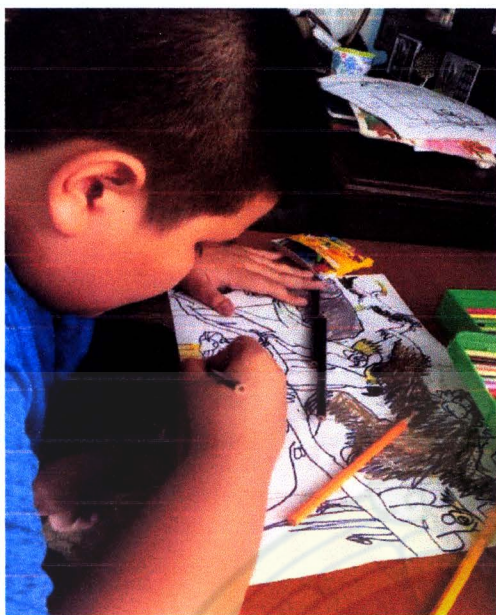
ด้านรูปแบบ กึ่งเหมือนจริง เด็กมักวาดภาพสัตว์แบบเหมือนจริง แต่ตัดทอน เอาเฉพาะส่วนที่จดจำได้ ตัดทิ้งซึ่งรายละเอียดต่าง ๆ ของภาพไป เหลือไว้เพียงโครงสร้างหลักของรูปทรง มักเขียนภาพเดิมๆซ้ำๆ ด้วยภาวะหมกมุ่น เพราะสมองมีความผิดปกติ จึงมีอาการชอบวาดซ้ำ ๆ กับเรื่องเดิม ๆ เฉพาะสิ่งที่สนใจ เช่น นกฟามิงโกจะวาดซ้ำเป็นจำนวนมาก หรือนกแก้วชนิดต่าง ๆ และสัตว์ที่ชื่นชอบ

ด้านเทคนิค วาดเส้นด้วยดินสอ แบบวาดเส้นประสาทสัมผัส Contour Drawing วาดเส้นต่อเนื่อง เมื่อวาดผิดมักเขียนทับซ้อนลงไปโดยไม่แก้ไข ถือเป็นลักษณะเฉพาะและความแม่นยำรวมถึงความมั่นใจในการวาด โดยไม่มีทักษะอันเกิดจากการฝึกฝนตามระบบการศึกษาศิลปะ เกิดรูปทรงที่วาดใกล้เคียงกับความเป็นจริง อันแสดงถึงระบบความจำที่พิเศษ ดีเยี่ยมของเด็กออทิสติก (ภาพที่ 1)

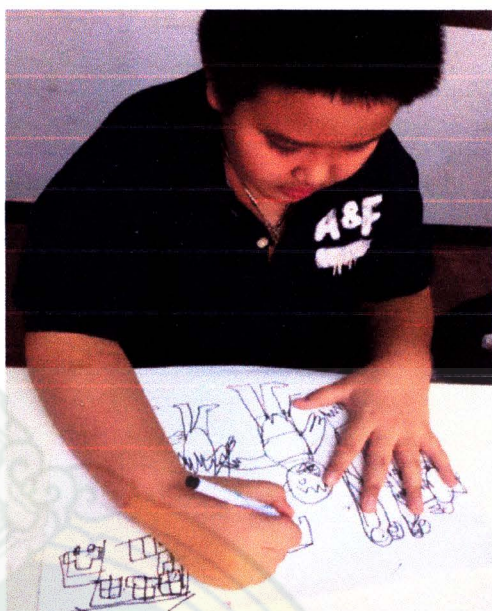
2.4.1 ภาพกิจกรรมการใช้ศิลปะบำบัดโดยการวาดภาพของเด็กออทิสติก

ช่วงอายุ 12 - 13 ปี

(ค)

(ง)

ภาพที่ 1 ชื่อภาพภาพกิจกรรมการใช้ศิลปะบำบัดโดยการวาดภาพของเด็กออทิสติก ช่วงอายุ 12 - 13 ปี ขนาด 21 X 29.7 cm

เทคนิค การวาดเส้น และระบายสีไม้ สีเทียน สีเมจิก

(ก) ภาพเด็กและครอบครัว

(ข) ภาพครอบครัว

(ค) ภาพกำลังวาดภาพระบายสีสัตว์ที่เขาเขียว

(ง) ภาพเที่ยวสวนนกด้วยการวาดเส้นเล่าเรื่อง

2.4.2 ภาพผลงานศิลปะของเด็กออทิสติกช่วงอายุ 12-13 ปี ที่จะนำมาใช้ในการสร้างสรรค์ผลงาน
ในโครงการ

(ก)

(ข)

(ค)

(จ)

(จ)

(ฉ)

(ឃ)

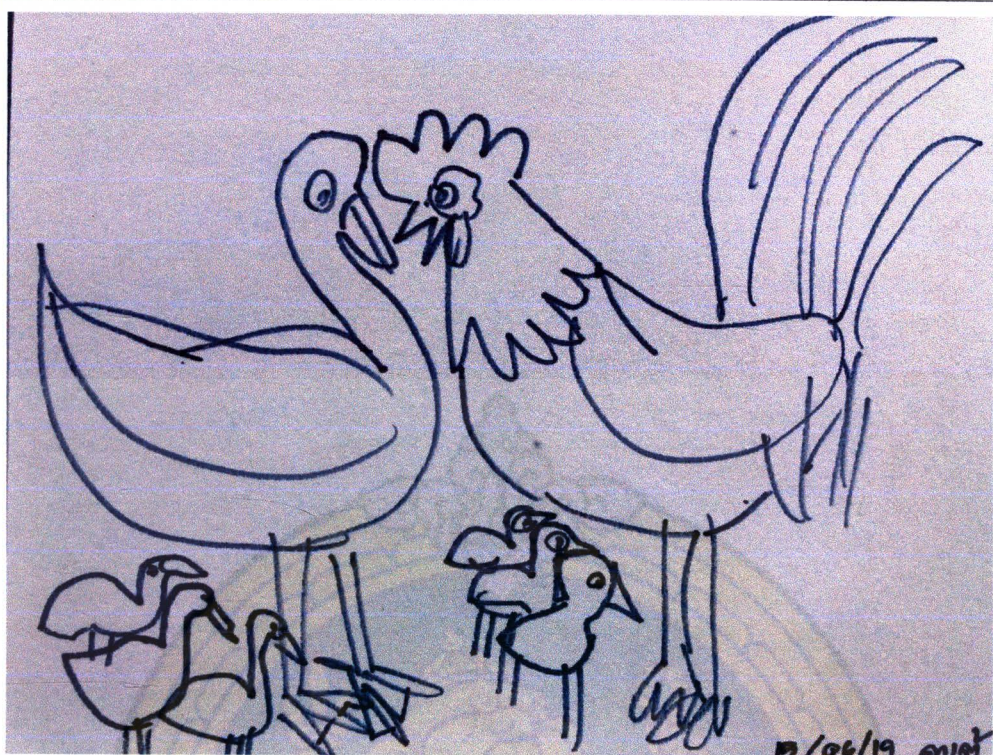
(ង)

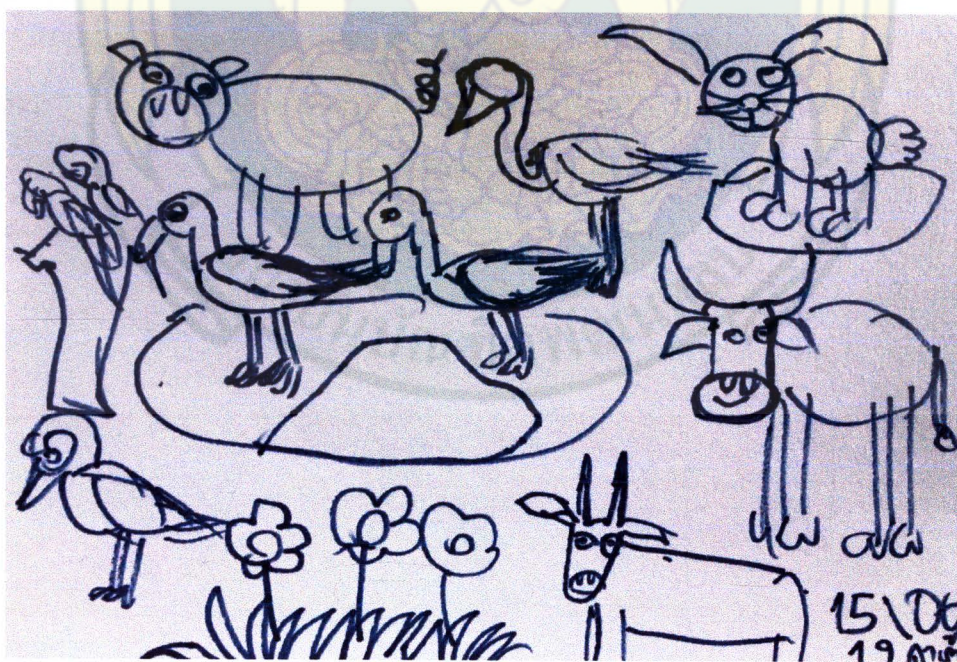
(၈)

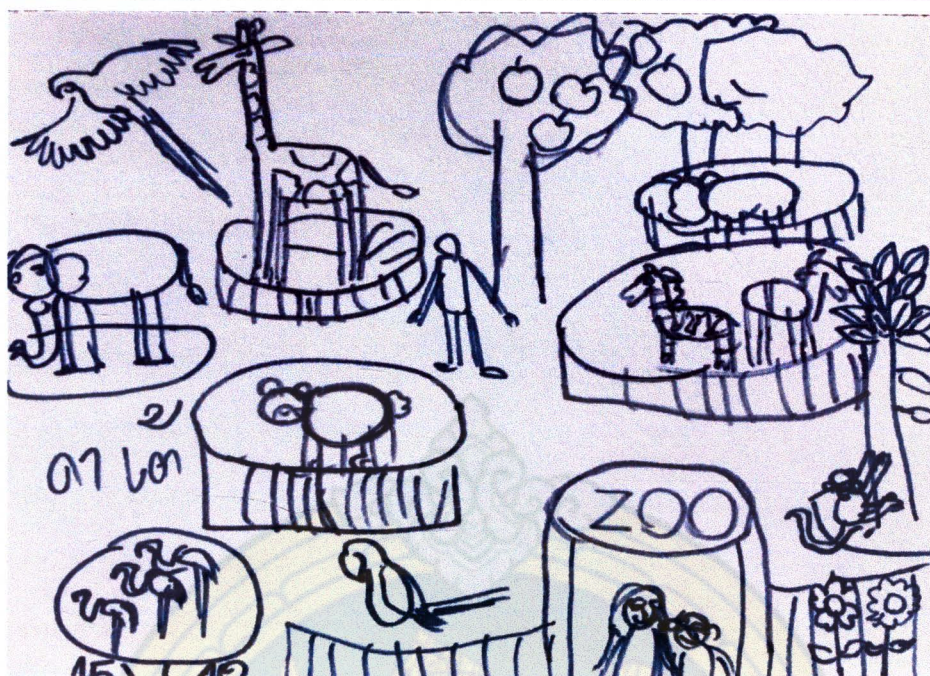
(၉)

(၅)

(၆)

(๑)

(๒)

ภาพที่ 2 ชื่อภาพวาดของเด็กออทิสติกช่วงอายุ 12-13 ปี ขนาด 21 X 29.7 cm เทคนิค วาดภาพระบายสี

- (ก) ภาพสวนสัตว์ในจินตนาการ
- (ข) ภาพไปโรงเรียนกับแม่ครูพี่เลี้ยง
- (ค) ภาพไปสวนสัตว์
- (ง) ภาพครอบครัว
- (จ) ภาพพ่อแม่ลูกพี่เลี้ยงที่โต๊ะอาหาร
- (ฉ) ภาพนกแก้ว
- (ช) ภาพนกโฉบบินขึ้นฟ้า
- (ซ) ภาพฝูงลิง
- (ณ) ภาพโดนตำรวจจับเพราะดื้อแม่
- (ญ) ภาพสวนสัตว์เปิดเขาเขียว
- (ภ) ภาพแม่นำน่ารักด้วยเทคนิคไอแพท
- (ฎ) แม่ไก่คุยกับแม่เป็ด
- (ฐ) ภาพฟาร์มสัตว์มูร่า
- (ฑ) สวนนกนุช
- (ฒ) ภาพแผนที่สวนสัตว์เปิดเขาเขียว

ภาพที่3 ภาพร่าง sketchลายเส้นดินสอครอบครัวทานข้าว

2.4.3 ภาพร่าง sketch งานสร้างสรรค์ผลงานชุด “การสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมสื่อผสมการปะติดผ้าด้วย เทคนิคAppliqué ปักด้วยมือที่ได้รับแรงบันดาลใจมาจากผลงานวาดภาพของเด็กออทิสติก”

(ก)

ภาพที่ 4 ชื่อภาพครอบครัวพ่อแม่ทานอาหารบนโต๊ะ ขนาด 80 X 100 cm

เทคนิค เทคนิค Appliqué

2.4.5 ตัวอย่างการปะติดผ้าในเทคนิค Appliqué แบบ (collage) ภาพที่

ภาพที่ 5 Rachael Howard: Fish and Chips Trumpeter 100 x 65 cm

ที่มา : Rachael Howard (2018)TextileArtist.org : Fish and Chips. [ออนไลน์] สืบค้นเมื่อ

วันที่ 12 มีนาคม 2562. เข้าถึงได้จาก : <https://www.textileartist.org/artistic-power-applique>

ภาพที่ 6 Rachael Howard. (2018). เทคนิคปะติดผ้า appliqué. Trumpeter 104 x 73cm
ที่มา : Digital and screen print, appliqué and machine stitch [ออนไลน์]. สืบค้นเมื่อวันที่
22 พฤษภาคม 2562. เข้าถึงได้จาก <https://www.textileartist.org/artistic-power-applique>

2.5 ขอบเขตในการวิจัย / การสร้างสรรค์

2.5.1 เนื้อหาแสดงถึงความงามจากความไม่สมบูรณ์ ที่ได้รับแรงบันดาลใจมาจากศิลปะการวาดภาพของลูกออทิสติก ช่วงอายุ 9 - 12 ปี โครงการสื่อจิตรกรรมสื่อผสมการปะติดผ้าด้วยเทคนิค Appliqué ปักด้วยมือ ที่ได้รับแรงบันดาลใจมาจากเด็กออทิสติก

2.5.2 รูปแบบกึ่งนามธรรมเป็นผลงานจิตรกรรมสื่อผสมปะติด (collage) ด้วยเทคนิค Appliqué ที่สะท้อนให้เห็นถึงจินตนาการความคิดสร้างสรรค์ของลูกออทิสติก

2.5.3 เทคนิค ในการสร้างสรรค์โดยใช้เทคนิคทางหัตถกรรมการสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมสื่อผสมการปะติดผ้าด้วยเทคนิค Appliqué ปักด้วยมือ มาผสมผสาน กับศิลปะของลูกออทิสติก ให้เกิดมีลักษณะผลงานเฉพาะตน

2.5.4 สร้างสรรค์ผลงานจำนวน 1 ชิ้น ในระยะเวลาของโครงการ

2.6 วรรณกรรม งานวิจัย / งานสร้างสรรค์ที่เกี่ยวข้อง (Literature Review) เด็กออทิสติก และการสร้างสรรค์ศิลปะของเด็กออทิสติก

โรคออทิสติก (Autistic Disorder) หรือออทิสซึม (Autism) นับเป็นความผิดปกติของสมองที่เกิดขึ้นในวัยเด็ก ลูกมีภาวะเป็นเด็ก “ออทิสติก” สมองที่ทำงานผิดปกตินี้ จะแสดงอาการออกมาใน 3 ด้านใหญ่ๆ ดังนี้ คือ ความผิดปกติทางสังคมและการปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่น ความผิดปกติทางการสื่อสาร และภาษาและความผิดปกติทางพฤติกรรมและอารมณ์ (อุมาพร ตรังคสมบัติ, 2554: 3) จากบันทึกรายงานทางการแพทย์ได้กล่าวว่า ในปี พ.ศ. 2486 นายแพทย์ลีโอ แคนเนอร์ (Leo Kanner) จิตแพทย์ของสถาบันจอห์นฮอปกินส์ ประเทศสหรัฐอเมริกา ได้รายงานถึง ว่ามีผู้ป่วยเด็กจำนวนหนึ่งมีลักษณะอาการผิดปกติไปจากเด็กคนอื่น ๆ ในช่วงวัยเดียวกัน เช่น พูดช้า ไม่สามารถสื่อสารให้เข้าใจได้ พูดเลียนเสียง ไม่สนใจคนอื่น กระทำอาการซ้ำๆ ไม่ชอบการเปลี่ยนแปลง รวมทั้งเล่นไม่เป็น กล่าวคือไม่รู้ และเข้าใจว่าควรเล่นอย่างไร นายแพทย์ลีโอแคนเนอร์จึงได้ศึกษาติดตามอาการของเด็กกลุ่มนี้อยู่นาน 5 ปี พบว่า เด็กเหล่านี้มีความบกพร่องทางสติปัญญาและพฤติกรรม จึงเรียกชื่อเด็กที่มีอาการเช่นนี้ว่า “Early Infantile Autism” (ทวิศักดิ์ สิริรัตนเรขา, 2556) และกลายเป็นที่มาของคำว่า ออทิสติก (Autistic Disorder)

การวาดภาพของเด็กออทิสติก เป็นเสมือนภาษาที่สอง ของกลุ่มเด็กที่มีความบกพร่องในการสื่อสาร และการเรียนรู้ เด็กสามารถเรียนรู้ความคิดรวบยอด (concept) ผ่านทางศิลปะได้เร็วกว่าวิธีการสื่อสารหลักคือภาษาพูด และสามารถใช้งานศิลปะสะท้อนให้เห็นถึงสิ่งที่เขารู้และสิ่งที่เขาคิดและสนใจ รวมทั้งสามารถช่วยลดพฤติกรรมที่ชอบอยู่ในโลกของตนเองโดยไม่มีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลรอบข้าง ภาพวาดของเด็กออทิสติก มักเป็นการถ่ายทอดตามจินตนาการอันแปลกประหลาดไร้การควบคุมเกินคาดเดา อันเนื่องมาจากการทำงานที่ผิดปกติของสมอง ในการจัดเรียงลำดับข้อมูลการมองและการแปลค่าของสิ่งที่เห็น การใช้แนวทางศิลปะบำบัด เพื่อมากระตุ้นให้เด็กออทิสติกสื่อสาร จนเกิดเป็นผลงานที่เต็มเปี่ยมไปด้วยจินตนาการอันบริสุทธิ์ ไร้ขอบเขต ลักษณะการสร้างสรรคโดยทั่วไปของเด็กออทิสติกในกลุ่มอาการต่าง ๆ พบว่า เด็กแสดงออกทางศิลปะเพื่อสะท้อนให้เห็นถึงสภาวะของอารมณ์ ตลอดจนความรู้สึกที่มีผลกระทบจากสิ่งต่าง ๆ มากมายหลายลักษณะเด็กสามารถถ่ายทอดความคิดหรือระบายความรู้สึกของเขาได้เต็มที่โดยการสร้างสัญลักษณ์ลงในผลงานวาดภาพของเขาอย่างเสรีและตรงไปตรงมา การสร้าง สัญลักษณ์เพื่อสื่อความหมายมีลักษณะง่าย ๆ ไม่ซับซ้อนเรื่องราวที่นำมาแสดงในผลงาน ล้วนมาจากประสบการณ์จากความทรงจำและจินตนาการและการเรียนรู้ของเด็กทั้งสิ้น เด็กจะใช้ความคิดฝันที่สร้างขึ้นเองแสดงความรู้สึกนึกคิดนั้นออกมา เป็นความงามจากการตีความตามความเข้าใจ จนเกิดเป็นรูปภาพที่อาจไม่สมจริง สวยงาม ผิดรูป ผิดเหลี่ยม บิดเบี้ยว แต่ลูกกลับไม่มีความกังวลใจในการที่จะสร้างสรรค์ไม่มีผิดไม่มีถูกตามหลักการทางศิลปะ รูปทรงต่างๆ ผ่านการวาดระบายสี ไม่มีการจัดองค์ประกอบของรูปทรง เพราะไม่ยึดติดกับทฤษฎีทางศิลปะ เด็กมักอยู่ในโลกของตนเองโดยไม่สนใจต่อผู้คนและสภาพแวดล้อม ผลงานมีความเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัวของเด็กออทิสติกเป็นรายบุคคล จนทำให้เกิดความน่าสนใจและมีคุณค่าในเชิงศิลปะ เกิด

เป็นผลงานภาพวาด แต่แฝงไว้ซึ่งความงามจากความไม่สมบูรณ์ แต่มีความบริสุทธิ์ใจ ไม่เสแสร้ง นับว่ามีความสำคัญในการช่วยพัฒนาศักยภาพให้เด็กออทิสติก ได้รับการฝึกบําบัดได้จากกิจกรรมใน ครอบครัวได้ เด็กจะมีความสุข สนุกเป็นการเรียนรู้ผ่านการเล่นและจะเป็นกิจกรรมที่สามารถช่วย พัฒนาและสานสัมพันธ์ให้กับเด็กออทิสติกได้ใกล้ชิดกับบุคคลในครอบครัว ลดช่องว่างให้เกิดความรัก ความอบอุ่น อันนับเป็นพื้นฐานของชีวิต

“ในเอกสารของกระทรวงศึกษาธิการได้กล่าวว่าการที่เด็กออทิสติกจำนวนมากมีการทำงานของสมอง ข้างขวาดีเกินปกติทำให้มีความสามารถพิเศษในการมองเห็นมีความจำที่ดีมีความ สามารถทางดนตรี และศิลปะ” (กระทรวงศึกษาธิการ, 2542: 30) และเมื่อศิลปะนับเป็นเครื่องมือสำคัญที่จะสร้างเด็กให้ มีความเฉลียวฉลาด สามารถพัฒนาศักยภาพที่อยู่ภายในตัวเด็กให้เติบโตและพัฒนาให้เกิดสติปัญญา อย่างครบถ้วน

นอกจากที่กล่าวมา ศิลปะยังนำมาใช้พัฒนาศักยภาพของเด็กปกติและเด็กออทิสติกได้อย่าง ตรงเป้าหมาย พร้อมทั้งสามารถนำความรู้ที่ได้เพื่อใช้จัดกิจกรรมศิลปะบําบัด ในการฝึกเด็กออทิสติก ได้ อย่างมีประสิทธิภาพร่วมกับการรักษาทางการแพทย์ในปัจจุบัน และจากที่กล่าวมาข้างต้นทั้งหมด นั้น ผู้สร้างสรรค์จึงนำผลงานวาดภาพที่มีความงามจากความไม่สมบูรณ์ของลูกเด็กชายออทิสติก นำมาใช้ในการสร้างสรรค์ ผลงานชุด การสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมสื่อผสมการปะติดผ้า (collage) ด้วยเทคนิค Appliqué ปักด้วยมือที่ได้รับแรงบันดาลใจมาจากผลงานวาดภาพของลูกออทิสติก ที่ มุ่งเน้นเชื่อมโยงให้เห็นถึงความงามอันเกิดจากความไม่สมบูรณ์ แต่เรียงร้อยด้วยการปะติดผ้า (collage) ด้วยการใช้เทคนิค Appliqué ของผู้เป็นแม่ สอดผสานเชื่อมโยงกันหลอมรวมใจจนเป็นหนึ่ง เดียวจนเกิดเป็นผลงานที่เต็มเปี่ยมไปด้วยความรักของแม่ที่มีต่อลูก การจะทำความเข้าใจการสร้าง สรรค์ได้ลึกซึ้งนั้นจึงจำเป็นต้องทำการศึกษาศิลปะการปะติด (collage) เพื่อช่วยให้สามารถพัฒนา ผลงานได้จนเกิดเป็นลักษณะเฉพาะตน (Individual)

2.6.1 ศิลปะตัด ศิลปะติด(collage)

ภาพปะติด หรือ คอลลาจ (collage) เป็นคำในภาษาฝรั่งเศส (coller) ถูกบันทึกไว้ว่ามีการ ใช้ครั้งแรกในศตวรรษที่ 20 แต่ความจริงแล้วมีมาตั้งแต่สมัย ศตวรรษที่ 18 นักบวชได้ใช้งานปะติด ตกแต่งในหนังสือสวดมนต์ การ์ดอวยพรวันวาเลนไทน์ จนถึงยุคปฏิวัติอุตสาหกรรมเกิดความนิยมและ แพร่ขยายตัวออกไป เครื่องมือ เครื่องจักร มีวิวัฒนาการทันสมัยขึ้น ทำให้เกิดผลิตภัณฑ์สินค้ารูปแบบ ต่างๆ มากมาย กระดาษ และหนังสือพิมพ์ ผ้า ลูกบิด เกิดขึ้นพร้อมกับความเจริญทางด้านเทคโนโลยี สมัยใหม่ จึงทำให้เกิดการปฏิวัติอุตสาหกรรม ทำให้มีวิวัฒนาการของคอลลาจเกิดขึ้นอีกมากมาย หมายถึงการใช้กาในการทำงานศิลปะด้วยเทคนิคต่างๆ โดยการเรียบเรียงภาพเก่าที่มีอยู่เข้ากับการ

ใช้วัสดุใหม่ๆ ประกอบกันเพื่อให้เกิดความหมายใหม่ หรือลดทอนความหมายเดิมที่มีอยู่ มีการตั้งข้อสงสัยว่า งานคอลลาจนั้น มีความเป็นศิลปะน้อยกว่างานวาดและงานปั้น แต่อย่างไรก็ดี วิธีการทางศิลปะนี้ก็มีบทบาทในฐานะวิธีการใหม่ของวงการศิลปะในศตวรรษที่ 20 จุดเริ่มต้นของงานคอลลาจคือการที่ พาโบล ปิกัสโซ่ (Pablo Picasso) และ จอร์จ บราก (Georges Braque) ได้เปลี่ยนลักษณะการสร้างสรรคของภาพวาดอย่างสิ้นเชิงด้วยการทำภาพแบบคิวบิสม์ (Cubism) โดยเริ่มมีการใช้วัสดุอื่นนอกจากสีมาใช้ในชิ้นงาน อาทิ กระดาษปรีฟ ภาพพิมพ์ ตัวหนังสือ แสตมป์ เศษผ้าที่ถูกทาสีลงไปแล้วปะติดลงบนชิ้นงานอีกที และงานคอลลาจนี้เองที่ทำให้เกิดมุมมองแบบสามมิติ จากความแบนราบสองมิติเดิมของผ้าใบ และได้เปิดโลกในการสร้างสรรค์เปลี่ยนแปลงการวาดภาพแบบเดิมๆ ที่มีมาหลายร้อยปีของตะวันตก

ในช่วงหลังสงครามโลกครั้งที่หนึ่ง งานคอลลาจได้สร้างชื่อให้กับ ริชาร์ด แฮมิลตัน (Richard Hamilton) ผู้บุกเบิกศิลปะแนวพ็อพอาร์ต (Pop Art) ผลงานชิ้นเอกของเขาที่ชื่อว่า 'Just what is it that makes today's homes so different, so appealing' ที่ได้รวบรวมเอาภาพจากสื่อโฆษณาต่างๆ มาปะติดปะต่อเข้าด้วยกัน เทคนิคนี้เรียกอีกอย่างว่า Photomontage ไม่ใช่แค่ฝั่งยุโรปที่กระบวนกรทางศิลปะที่จริงจังและยึดถือกันมานานต้องเสียกระบวน ในฝั่งอเมริกา โรเบิร์ต โรเซนเบิร์ก (Robert Rauschenberg) ได้ใช้เทคนิคคอลลาจเข้ากับวัสดุแปลกประหลาดต่างๆ เข้าด้วยกันในชิ้นงาน 'Canyon' โดยรวบรวมเอาวัสดุที่คาดไม่ถึงอย่าง ผ้าใบ กระดุม กระจก หมอน หลอดสี หรือแม้กระทั่งนกอินทรีสตัฟฟ์ มารวมกันไว้ในชิ้นงาน คอลลาจกลายเป็นเครื่องมือหลักของศิลปินหัวก้าวหน้ามาโดยตลอด ในช่วงต้นศตวรรษที่ ๒๑ ศิลปินเริ่มเลือกประเด็นพูดผ่านงานคอลลาจที่ใหญ่ขึ้น เช่น เชื้อชาติ ชนชั้น และการเมือง อีกทั้งแนวคิดของคอลลาจก็ถูกนำมาเป็นต้นทางของศิลปะดาดา (Dada) ในแง่ของการเอาวัสดุในชีวิตประจำวันมาจัดวางหรือตัดแปะเพื่อให้เกิดบริบทและความหมายใหม่ขึ้นมา

ภาพปะติดหรือคอลลาจ จึงเป็นการสร้างสรรค์งานศิลปะที่ต้องอาศัยพื้นฐานของการวาดภาพเขียนภาพ แทนที่จะวาดภาพแล้วระบายสี กลับใช้วัสดุที่มีรูปร่าง รูปทรง ซึ่งมีสีสันท่างๆ ปะติดลงไปจะได้ภาพตามต้องการ ภาพปะติด เป็นงานสื่อประสมแบบ ๒ มิติ เริ่มแรกเป็นการนำเอาวัสดุที่มีลักษณะ ๒ มิติ เช่น ภาพถ่าย ภาพพิมพ์ กระดาษ ภาพเขียนและวัสดุอื่นๆ มาปะติดลงบนแผ่นรองรับให้เกิดเป็นภาพต่างๆ ขึ้น โดยอาจจะแต่งเติมด้วยการระบายสีหรือใช้สีของวัสดุทั้งหมด ภาพปะติดในระยะหลังเริ่มใช้วัสดุที่มีความหนามากขึ้นและหลากหลายชนิดมากขึ้น แต่ยังคงปะติดอยู่บนแผ่นพื้นระนาบเช่นเดิม ทุกวันนี้ งานคอลลาจได้รับการยอมรับว่าเป็นงานศิลปะที่มีคุณค่า เพราะทำให้ศิลปินมีอิสระในการนำเสนอผลงานออกมาในรูปแบบใดก็ได้ โดยที่ไม่ต้องยึดติดอยู่กับวัสดุรูปแบบใดรูปแบบหนึ่ง คอลลาจไม่ได้มีสไตล์หรือแนวทางที่ตายตัว ในขณะที่งานศิลปะแขนงอื่นๆ มักถูกควบคุมด้วยเทคนิคหรือวัสดุ คอลลาจจึงเป็นวิธีการที่ดีที่สุดสำหรับทั้งศิลปินและผู้เริ่มต้นทำงานศิลปะ ที่ไม่จำเป็นต้องสั่งสม

ประสบการณ์ หากแต่ใช้แค่เพียงความต้องการที่จะทดลองสิ่งใหม่ให้ตรงตามความคิดและทัศนคติของ
ตัวศิลปินเท่านั้นเอง

ภาพที่ 7 Marilyn Monroe ภาพปะติดที่นำกระดาษจากนิตยสารมาติดเป็นใบหน้า
บุคคลที่มีชื่อเสียง ที่มา : "ภาพปะติด"(8 มีนาคม 2555). ออนไลน์.

สืบค้นเมื่อวันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๖๒ จาก

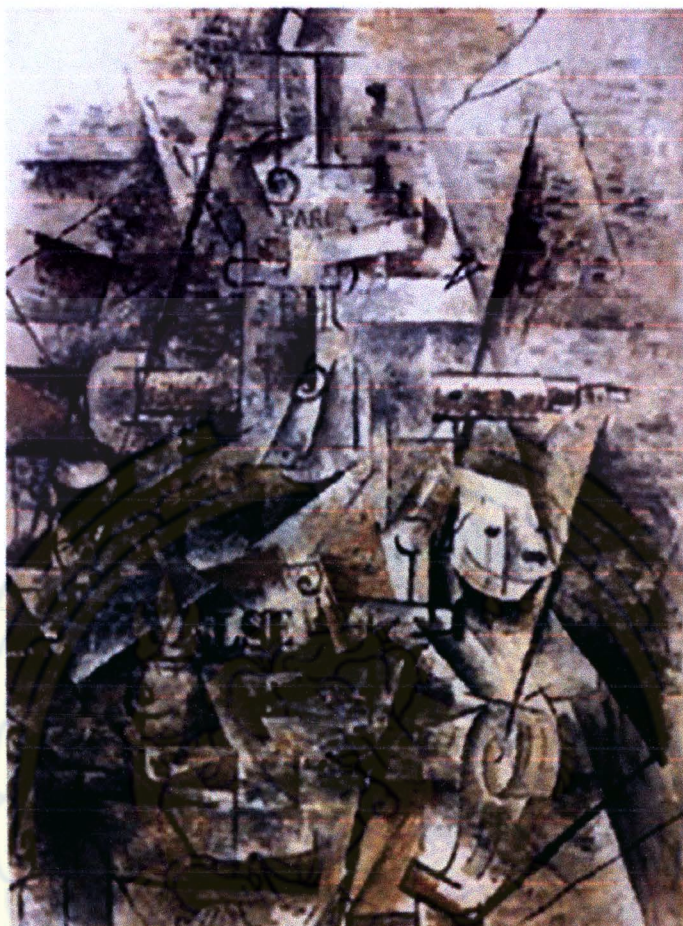
<http://www.thaigoodview.com/node/20371>

2.6.2 ศิลปินกับการสร้างสรรค์ผลงาน

2.6.2.1 ปาโบล รุยซ์ ปิกัสโซ (สเปน: Pablo Ruiz Picasso; ภาษาสเปน: 25 ตุลาคม ค.ศ. 1881 – 8 เมษายน ค.ศ. 1973) จิตรกรเอกของโลก เป็นศิลปินที่มีพรสวรรค์ในการสร้างสรรค์มากที่สุด ในคริสต์ศตวรรษที่ 20 ปิกัสโซเปลี่ยนแปลงไปตามยุคสมัยแต่ยังคงความเป็นเอกลักษณ์ แต่การเปลี่ยนแปลงทิศทางรูปแบบของผลงานนั้นเกิดจากหรืออาจได้รับแรงบันดาลใจมาจาก เฟร์นันเดอ โอริเวียร์ (Fernande Olivier) ซึ่งเป็นคนรักคนแรกของเขา และเขาได้แต่งงานครั้งที่ 2 กับแจ็กเกอร์รีน โร็ค ในปี ค.ศ. 1916 และเขาจบชีวิตศิลปินลงในวันที่ 8 เมษายน ค.ศ. 1973 เสียชีวิตในวัย 91 ปี ภาพเขียนของปิกัสโซแบ่งเป็นช่วงต่าง ๆ ได้ ดังนี้ Blue Period 1901-1904 (ยุคสีน้ำเงิน), Rose Period 1904-1906 (ยุคสีชมพู), African-Influenced (ยุคอิทธิพลแอฟริกา), Cubism (บาศกนิยม), Classicism and surrealism (ยุคคลาสสิกและเหนือจริง), Later works (ยุคสุดท้าย), ยุคสีน้ำเงิน อยู่ในช่วงระหว่าง ค.ศ. 1901-1904 ปิกัสโซจมลงไปในภาวะซึมเศร้ารุนแรง เขาวาดภาพสีเดียวเป็นหลักในเฉดสีของสีฟ้า สีเขียวและสีฟ้าอ่อนผสมกับสีอื่น ๆ ทำให้งานของเขาในช่วงนี้มีลักษณะที่อึมครึม เขาได้รับ

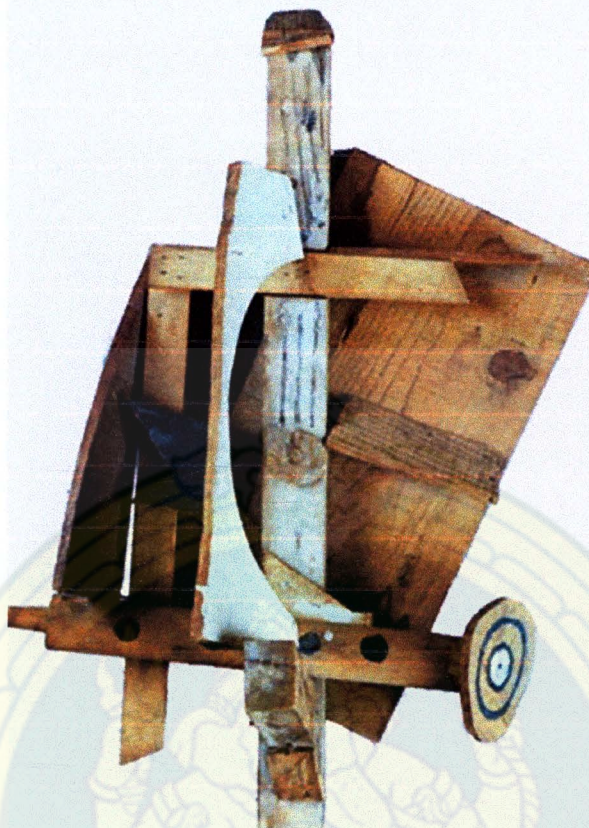
แรงบันดาลใจในการวาดภาพลักษณะนี้จากการเดินทางผ่านประเทศสเปน และการฆ่าตัวตายของเพื่อนของเขาการ์ลอส Casagemas แต่วาดผลงานในเมืองปารีส เขาเลือกใช้สีที่เรียบง่ายและถ่ายทอดเรื่องราวโศก เช่นเรื่องโสเภณี ขอทานและชีเม่า เป็นภาพวาดที่สะท้อนชีวิตของผู้คนในสังคมเมืองปารีส ที่ไม่ได้รับการเอาใจใส่เพื่อเป็นการเสียดสีหรือวิจารณ์สังคมในขณะนั้น นอกจากนั้นผลงานที่นับเป็นความคิดสร้างสรรค์ที่แปลกใหม่คือผลงานศิลปะภาพปะติด หรือ "คอลลาจ" (Collage) เทคนิคการสร้างสรรค์งานศิลปะโดยการปะติด เป็นการนำกระดาษหรือเคมีวัสดุมาปะติดจัดวางลงบนพื้นระนาบ และมีการตกแต่งเพิ่มเติมตามอารมณ์และจินตนาการของศิลปิน ศิลปินผู้ริเริ่มภาพคอลลาจ คือ จอร์ช บรัค (Georges Braque) มีชีวิตระหว่าง ปี ค.ศ. 1882-1963 บรัคได้นำเอากระดาษหนังสือพิมพ์ ผ้า กระดาษติดผนัง กล่องไม้ขีด มาปะติดลงบนพื้นระนาบโดยใช้กาว เขาเริ่มงานชิ้นแรกเมื่อปี ค.ศ. 1912 โดยนิยมใช้แท่งถ่านหรือดินสอดำตกแต่งภาพปะติด และศิลปินปีกัสโซก็มีการสร้างสรรค์ผลงาน"คอลลาจ" (Collage) ซึ่งนิยมใช้แผ่นไม้มาตัด ใช้ปูนปลาสเตอร์ เชือก หวายสาน และตกแต่งด้วยสีน้ำมัน เกิดเป็นผลงานศิลปะภาพปะติด และต่อมานับเป็นพื้นฐานของงานศิลปะลัทธิคิวบิสม์ (Cubism)

ชื่อภาพ 8 "คลาริเน็ตและขวดรัมบนหิ้งเหนือเตาผิง" (Clarinet and Bottle of Rum a Mantel Piece) ผลงานของจอร์ช บรััค (Georges Braque) เทคนิคคอลลาจ

"การออกแบบงานทัศนศิลป์ในวัฒนธรรมสากล".(3 เมษายน 2560).ออนไลน์.สืบค้นเมื่อวันที่ 19 มิถุนายน 2562 จาก http://119.46.166.126/self_all/selfaccess8/m2/661/lesson3/d3/

ชื่อภาพ 9 "แมนโดลิน และคลาริเน็ต" (Mandolin and Clarinette) ผลงานของ ปาโบล ปิกัสโซ่ (Pablo Picasso)

ที่มา "การออกแบบงานทัศนศิลป์ในวัฒนธรรมสากล".(๓ เมษายน ๒๕๖๐).ออนไลน์.สืบค้นเมื่อ
วันที่ 19 มิถุนายน ๒๕๖๒ จาก

http://119.46.166.126/self_all/selfaccess8/m2/661/lesson3/d3/

2.6.2.2 นักรบ มุลมานัส Collage Artist

ศิลปินแนวคอลลาจที่ผมชื่นชอบ ครีเอทเป็นผลงานศิลปะ ที่มีสไตล์ในการสร้างสรรค์ผลงาน อันเป็นเอกลักษณ์ โดยการนำภาพต่างๆที่เข้ากันบ้าง ไม่เข้ากันบ้างมาตัด แปะจนเกิดเป็นเรื่องราวใหม่ๆที่ดูลงตัว และสะท้อนกลิ่นอายความเป็นไทยได้อย่างดี

ภาพที่ 10 a zine "Parc Érawan" (พากย์เอราวัณ), a poem by King Rama II, illustrated by Nakrob Moonmanas coming soon at BANGKOK ART BOOK FAIR 2017 thank you Spacebar Design Studio

ที่มา "parc erawan" (พากย์เอราวัณ) บทกวีโดยในหลวงรัชกาลที่เก้าภาพโดย nakrob BANGKOK ART BOOK FAIR 2017, Spacebar Design Studio (๓ สิงหาคม ๒๐๑๗). ออนไลน์.สืบค้นเมื่อวันที่ 12 มิถุนายน 2562 จาก<https://www.facebook.com/nakrobmoonmarsnut/photos/fpp.369438666498151/1261720827269926/?type=3&theater>

ภาพที่ 11 นักรบ มุลมานัส Collage Artist

ที่มา : "ตกหลุมรักสปุ๊งแก้วอีกครั้ง ผ่านงานคอลลาจ นักรบ มุลมานัส" (3 สิงหาคม 2560).
ออนไลน์. สืบค้นเมื่อวันที่ 17 มิถุนายน 2562 จาก <https://pantip.com/topic/37651823>

เมื่อสปุ๊งแก้วอยู่ในงานศิลปะคอลลาจ

แบรนด์ที่เป็นสปุ๊งไทยๆและสไตล์การตัดปะของศิลปิน นักรบ เข้ากันได้ดีมาก ศิลปินใช้แรงบันดาลใจของเค้าจะทำตามแต่ละสีและกลิ่นของดอกไม้ของสปุ๊งแต่ละสูตร ดูจากสีและกลิ่นสปุ๊งที่อยู่ในผลงานศิลปะคอลลาจภาพจากกระต๊าก มีความลงตัวได้อย่างน่าสนใจ ชวนให้ติดตามการร้อยเรียงของรูปทรงที่ผสมผสานกันได้ตรงตามแนวคิดแบบร่วมสมัย

ภาพที่ 12 นักรบ มูลมานัส สบู่กแก้วอยู่ในงานศิลปะคอลลาจ

ที่มา : "ตกหลุมรักสบู่กแก้วอีกครั้ง ผ่านงานคอลลาจ นักรบ มูลมานัส" (3 สิงหาคม 2560). ออนไลน์ สืบค้นเมื่อวันที่ 17 มิถุนายน 2562 จาก <https://pantip.com/topic/37651823>

ภาพที่ 13 นักรบ มูลมานัส สบู่กแก้วอยู่ในงานศิลปะคอลลาจ

ที่มา : "ตกหลุมรักสบู่กแก้วอีกครั้ง ผ่านงานคอลลาจ นักรบ มูลมานัส" (3 สิงหาคม 2560). ออนไลน์. สืบค้นเมื่อวันที่ 17 มิถุนายน 2562 จาก <https://pantip.com/topic/37651823>

ภาพที่ 14 นักรบ มูลมานีส สบู่กแก้วอยู่ในงานศิลปะคอลลาจ
ที่มา : "ตกหลุมรักสบู่กแก้วอีกครั้ง ผ่านงานคอลลาจ นักรบ มูลมานีส" (3 สิงหาคม 2562). ออนไลน์
สืบค้นเมื่อวันที่ 18 มิถุนายน 2562 จาก <https://pantip.com/topic/37651823>

ภาพที่ 15 นักรบ มูลมานีส สบู่กแก้วอยู่ในงานศิลปะคอลลาจ
ที่มา : "ตกหลุมรักสบู่กแก้วอีกครั้ง ผ่านงานคอลลาจ นักรบ มูลมานีส" (3 สิงหาคม 2560). ออนไลน์
สืบค้นเมื่อวันที่ 17 มิถุนายน 2562 จาก <https://pantip.com/topic/37651823>

2.6.3 สุนทรียภาพความงามจากความไม่สมบูรณ์ วาปี-ซาบิ

สุนทรียภาพในงานศิลปะแห่งเซ็น ความไม่สมบูรณ์แบบเป็นพื้นฐานของ Wabi - sabi ปรัชญาของญี่ปุ่นที่ยอมรับในความไม่สมบูรณ์แบบ ความสวยงาม ความงดงาม เป็นคุณสมบัติของสิ่งต่างๆ ทั้งที่จับต้องได้และที่จับต้องไม่ได้ ไม่ว่าจะเป็น คน สัตว์ สิ่งของ หรือความคิด สิ่งที่ทำให้เกิดประสบการณ์ สิ่งที่ทำให้เกิดความพึงพอใจตรงข้ามกับสิ่งน่าเกลียด อับลักษณ์ คุณสมบัติที่ไม่น่าดู ไม่เป็นที่ถูกใจ ดูแล้วไม่สบายใจ ทำให้ไม่ชอบ สิ่งที่น่าเกลียดมักจะไม่ดึงดูดใจ สมองเราแต่ละคนปรับเปลี่ยนไปตามสภาพแวดล้อมได้เร็ว มองหาและเก็บข้อมูลสำคัญ ที่มันดึงดูดสายตา สิ่งที่ทำให้ชื่นชอบ อะไรก็ตามที่ทำให้เรารู้สึกพึงพอใจ ทำให้รู้สึกดีขึ้น ทำให้ยิ้มออกได้ สิ่งนั้นก็เรียกว่าสวยงามสิ่งที่สวยงามดูดีสำหรับบางคน อาจเป็นที่รังเกียจของอีกคน คนที่พบกับความยาก ลำบาก คนที่บาดเจ็บ ทนทุกข์ แต่ก็ยังคงบอกว่าตัวเองมีชีวิตที่ดี ชีวิตคือความสวยงาม เพราะคนเหล่านั้นรู้ว่า ยิ้มหลังจากน้ำตา ฟาหลังฝน มักจะสวยงามเสมอ สมองส่วนที่เกี่ยวข้องกับการรับรู้ การคิด อารมณ์ และการให้รางวัล จะถูกกระตุ้น สมองเลือกที่จะพอใจในรูปภาพที่สวยงามมากกว่าภาพธรรมดา สมองเอนเอียงที่จะสนใจความสวยงามมากกว่าภาพที่ทำให้เกิดอารมณ์ในแง่ลบ ความงามน่าจะคล้ายกับความสงสัย เพราะมันทำให้เราสนใจ ทำให้เกิดการรับรู้ทางอารมณ์ เตือนให้มีสติรู้ตัวว่ามีบางอย่างที่ควรค่าแก่การสนใจ หรือให้คิด เราจะเห็นว่างานศิลปะดึงความสนใจเรา ภาพที่เรามองเห็นไม่ได้เป็นเพียงแค่ลายเส้นหรือสีส้น เสียงที่เราได้ยินก็เป็นเสียงโน้ต ที่ตรงความสนใจของเราเอาไว้ ทำให้เราพยายามหารูปแบบของมัน หรือแม้กระทั่งเติมเต็ม จินตนาการท่อนต่อไป ถ้าเราอ่านบทกวี มันก็จะทำให้เราหยุดให้เราคิดหาความหมายของบทกวีนั้นความงามคือแรงกระตุ้นให้เกิดการรับรู้ ทำให้เราคิดตัดสินใจว่าอะไรมีความหมาย และอะไรที่เราไม่ต้องการสนใจความสงสัยอยากรู้ คือช่องว่างระหว่างสิ่งที่เรารู้กับสิ่งที่เราอยากรู้ ช่องว่างนั้นทำให้เกิดผลลัพธ์ทางอารมณ์ที่เราารู้สึกถึงมัน มันจะทำให้รู้สึกค้น การที่เราค้นหาความรู้ก็เหมือนกับการเอาให้มันหายคันสิ่งที่เรามองเห็นแต่อธิบายไม่ได้ว่าทำไม มันจะทำให้เราอยากเห็นมากขึ้น ความสวยงามดึงดูดความสนใจของเราได้เช่นเดียวกับความสงสัย มันเติมเต็มช่องว่าง เติมเต็มความไม่รู้ เติมเต็มสิ่งที่ขาดหายไป เมื่อมีความไม่สมบูรณ์แบบ เมื่อมันมีช่องว่างอยู่ เมื่อรู้ว่ามีรูปร่าง มันจึงเกิดเป็นความงาม

2.6.3.1 ความงามในความไม่สมบูรณ์แบบ

เมื่อนึกถึงความสวยงาม เราก็มักจะนึกถึงรูปร่างที่สมมาตร มีรูปแบบและมีเอกลักษณ์ สมองเราเชื่อมโยงสิ่งเหล่านี้เข้าด้วยกัน และทำให้รู้สึกพึงพอใจเรารู้ว่าบางสิ่งสวยงามจากสีส้น รูปร่าง สัดส่วนที่ทำให้เราพอใจ ความงามเป็นประสบการณ์ที่เกิดขึ้นกับมนุษย์มานับล้านปี แนวคิดเรื่องความงาม มีการเปลี่ยนแปลงไปตามกาลเวลา เปลี่ยนไปตามเทรนด์ ตามรสนิยมของแต่ละวัฒนธรรม แต่ก็

ยังมีแนวคิดบางอย่างที่ไม่ตกยุคตกสมัย เช่น Golden ratio หรือ Fractal pattern ที่พบได้ในงานศิลปะและสถาปัตยกรรม เมื่อนึกถึงความสวยงาม เราก็มักจะนึกถึงความสมมาตร ความสมบูรณ์ รูปแบบที่โดดเด่นของมัน ในโลกที่ความสมบูรณ์แบบคือทุกสิ่ง แนวคิดของ Wabi-sabi จึงฉีกแนวและทำให้เราเปลี่ยนมุมมองใหม่

2.6.3.2 ความหมายของ Wabi-sabi

Wabi-sabi เกิดจากคำสองคำรวมกัน คำแรกคือ Wabi เป็นความเรียบง่าย นอบน้อม ชีวิตที่ปรับให้สอดคล้องตามธรรมชาติ คนที่มีน้อยแต่พอใจมาก Wabi เป็นความเรียบง่ายที่ลงตัว น้อยแต่ มาก Sabi เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นตามกาลเวลา เป็นความเปลี่ยนแปลง เป็นความจริง เรียนรู้ที่จะยอมรับวัฏจักรของธรรมชาติ ที่มันมีการเริ่มต้น เติบโตและสิ้นสุด ยอมรับในความไม่สมบูรณ์แบบที่เกิดขึ้นในระหว่างนั้น Sabi คือความพอใจในความไม่สมบูรณ์แบบ Wabi-sabi รวมกันจึงเป็นคำที่ทำให้รู้สึกถึงความสอดคล้องและสันติสุขที่เกิดขึ้นในความเรียบง่าย Wabi-sabi เป็นการค้นหาความงามของความไม่สมบูรณ์แบบและความไม่สมมาตร ความหยาบ ความเรียบง่าย ทำให้ประหยัด ไม่ฟุ่มเฟือย รู้จักพอประมาณก็ครั้งที่เรายพยายามทำงานให้ออกมาสมบูรณ์แบบ แต่ก็ล้มเลิกไปเพียงเพราะรู้ว่ามันมีตำหนิ และรู้ว่ามันจะไม่มีทางสมบูรณ์แบบอย่างที่ตั้งใจเอาไว้ ความไม่สมบูรณ์แบบถูกมองว่าเป็นสิ่งที่ดูไม่ดี ดูเหมือนไม่มีความเจริญ ไม่มีพัฒนาการมันง่ายที่จะทำให้เรากลายเป็นคนประเภท Perfectionist ตัดนิสัยคนสมบูรณ์แบบ ความสมบูรณ์แบบนำความพึงพอใจมาให้เรา แต่คุณสมบัติสมบูรณ์แบบก็ทำให้เราไม่พอใจได้ง่ายๆ เช่นกัน คุณสมบัติสมบูรณ์แบบเกิดขึ้นได้ง่ายๆ แทบจะติดตัวเรามาตั้งแต่เกิด ในขณะที่ ความอดทน ความมุ่งมั่น ความพยายาม ไม่ใช่คุณสมบัติที่ติดตัวเรา แต่เป็นสิ่งที่เราต้องฝึกฝนเรียนรู้และความไม่สมบูรณ์แบบนี้เองที่ทำให้เรายังก้าวต่อไป ที่ทำให้ฝึกฝนอยู่เรื่อยๆ ทำให้ลองหลายๆ อย่าง ความรู้สึกของความไม่สมบูรณ์แบบที่คุ้นเคย ที่เราต้องทำตัวให้ชินกับมันเอาไว้ในแต่ละวัน การยอมรับในความไม่สมบูรณ์แบบ และพยายามทำให้งานทุกงานมีคุณค่าและสำคัญ จะทำให้มองว่าเป็นสิ่งที่ต้องเอาชนะให้ได้ ทำให้กลายเป็นเรื่องที่ต้องคิด ดิ้นรน และหาทางยอมรับในความไม่สมบูรณ์แบบของตัวเองการเลือกใช้ชีวิตโดยยีย Wabi-sabi เป็นการเลือกที่มีสติ มีสติและเลือกใช้ชีวิตเรียบง่ายมีคนบอกไว้ว่าชีวิตเรามีสองช่วง ช่วงแรกจะเป็นการกอบโกย การสรรหาและครอบครอง ชีวิตช่วงหลังเป็นการแก้ไข เปลี่ยน จากสิ่งที่มีอยู่นั้น แก้ไขทำให้มันดีขึ้น

2.6.4 ศิลปะแบบ Kintsugi

ที่ซ่อมแซมภาชนะโดยเอาทองคำมาปิดรอยแตก แทนที่จะซ่อนรอยแตกรอบตำหนิกลับทำให้มันโดดเด่นขึ้นมา ทำให้เห็นความงามของการเสื่อมลงตามกาลเวลาการยอมรับเอาวิถี Wabi-sabi ทำได้โดยการเข้าใจและยอมรับตัวเอง ยอมรับว่ามันจะไม่สมบูรณ์แบบ โดยการรักตัวเอง เริ่มต้นจากจุดที่

ตัวเองอยู่ สร้างตัวจากสิ่งที่มีอยู่แล้วพอใจในสิ่งที่มี ยินดีในสิ่งที่ได้ Wabi-sabi เข้าใจและทำให้เกิดปัญญา ทำให้เห็นคุณค่าของความสงบ ราบรื่น ความงามในความไม่สมบูรณ์แบบ ใช้มันนำทางให้เราเดินไปในยุควัฒนธรรมวัตถุนิยมในสังคมเมืองปัจจุบันปล่อยใจให้ผ่อนคลาย ซ้ำลงหน่อยก็ได้ ถอยหลังออกมาจากการใช้ชีวิตในโลกสมัยใหม่ แล้วค้นหาความพอใจความยินดีจากทุกสิ่งที่เราเป็น ทุกสิ่งที่เรา มี ทุกสิ่งที่เราทำ Wabi-sabi คือการเป็นตัวของตัวเองและยอมรับในความไม่สมบูรณ์ของตัวเองจนยังใจให้สมบูรณ์แบบ ความพยายามที่จะทำให้สมบูรณ์แบบ ไม่ว่าจะเรื่องอะไรก็ทำให้เกิดความเครียด ทำให้รู้สึกกังวล ทำให้เศร้า และหลายครั้งทำให้ด่วนตัดสินใจตัดสินใจทำให้เราสนใจสิ่งที่ยึดอยู่ในชีวิตประจำวัน และยินดีกับหนทางของสิ่งที่มีมันเป็น แทนที่ควรจะเป็น Wabi-sabi ทำให้เห็นคุณค่าของความจริง ทำให้ความจริงมีคุณค่า Wabi-sabi เป็นการใช้ชีวิตที่ยอมรับและเห็นคุณค่า ยอมรับในความซับซ้อนของชีวิตและในขณะเดียวกันก็ให้ความ สำคัญกับคุณค่าของความเรียบง่ายไม่มีอะไรยุ่งอยู่และยืนยาว ไม่มีอะไรเสร็จ ไม่มีอะไรสมบูรณ์แบบ

2.7 ศิลปินที่สร้างสรรค์งานตามแนวทางความงามจากความไม่สมบูรณ์

2.7.1 Yeessookyung

เป็นศิลปิน ชาวเกาหลีใต้ที่ อาศัยอยู่ใน กรุงโซล เธอเป็นที่รู้จักในด้านการออกแบบและประติมากรรม เซรามิก ที่ซับซ้อนและมีเสน่ห์ ซีรีส์ซีรี่ส์ที่ผ่านการแปลสภาพจากความงามอันสมบูรณ์แบบเป็นความงามจากความเปลี่ยนรูปร่างจากสิ่งของที่แตกหักนำมาประกอบจนเกิดรูปทรงใหม่ เช่นเดียวกับผลงานหลายชิ้นของเธอประกอบด้วยเศษและชิ้นส่วนของชิ้นส่วนเซรามิกที่แตกหัก ซึ่งประกอบเข้าด้วยกันอย่างระมัดระวังเหมือนตัวต่อจิ๊กซอว์ Yeessookyung สร้างแจกันที่แตกแล้วของเธอขึ้นมาใหม่ ในปี 2545 หลังจากเธอสังเกตเห็นขยะที่ถูกทิ้งแตกหัก Lim Hang Taek ซึ่งเป็นเซรามิกที่เปล่งประกายท่ามกลางแสงแดด การสะท้อนของแสงจากเศษและรูปแบบอินทรีย์ของรอยแตกเป็นแรงบันดาลใจให้กับงานฝีมือของเธอชุดนี้

เทคนิคของ Yeessookyung

ในการสร้าง แจกันที่แตกแล้ว Yeessookyung ใช้อิพอกซีเรซินเพื่อเป็นกาวเชื่อมชิ้นส่วนต่างๆ ของแจกันที่แตกหัก เพื่อต่อประกอบให้รอยแยกและรอยแตกมีความโดดเด่นยิ่งขึ้น Yeessookyung ใช้แผ่นทองคำ 24 เคเพื่อเชื่อมประสานกระจุก ทองคำทำหน้าที่เป็นส่วนเสริมที่สมบูรณ์แบบ เพื่อเติมเต็มการแตกหักที่ผิดรูปสวยงามของแจกันที่สร้างขึ้นใหม่ รูปแบบไบโอเมอर्फิกของเครื่องปั้นดินเผา repurposed สร้างขึ้นจากการเชื่อมต่อเติมเกินจากความงามดั้งเดิมของแจกัน แจกันที่แตกแล้ว แสดงให้เห็นถึงความบอบบางของเครื่องปั้นดินเผาเซรามิกเข้ากับความแข็งแกร่งของกาวและทองคำซึ่ง

ผลลัพธ์ที่ได้นั้นเป็นสิ่งที่งดงามอย่างแท้จริง Yeookyung ยังช่วยเพิ่มองค์ประกอบของอารมณ์ขันในการทำงาน

เทคนิคของ Yeesookyung ในเครื่องปั้นดินเผาเป็นเรื่องที่น่าทึ่งเพราะอาจไม่ใช่เรื่องใหม่หลายปีมาแล้วที่ศิลปินในเกาหลีได้สร้างและบูรณะชิ้นส่วนเซรามิกที่หักพัง ซึ่งมักจะถูกมองว่าเป็นขยะในสวนอื่น ๆ ของโลก บางครั้งขยะก็ถูกนำกลับมาใช้ใหม่เพื่อสร้างเซรามิกแบบเกาหลีใหม่ ในขณะที่ศิลปิน Yeesookyung นำมาใช้เป็นศิลปะ รูปแบบศิลปะนี้เรียกว่า Kintsukuroi ยังใช้โลหะเช่นทองคำขาวและเงินสำหรับกระบวนการซ่อมแซมแจกันที่สร้างสรรค์ชิ้นใหม่ว่า หมายถึงการต่อสู้ที่ทุกคนต้องเผชิญในชีวิต รอยแตกบนแจกันเป็นตัวแทนของบาดแผลที่เกิดขึ้นจากการต่อสู้ ในขณะที่ทองคำเป็นตัวแทนของความงามและวุฒิภาวะ ที่ผู้คนพบเมื่อพวกเขาเอาชนะความทุกข์ นอกเหนือจากการขจัดความทุกข์ทรมาน ความใส่ใจในรายละเอียดของ Yeesookyung ยังช่วยขยายวงของข้อจำกัดในด้านความงามของเซรามิกอันเกิดจากความงามจากความไม่สมบูรณ์แบบ ในรูปแบบใหม่จากวัตถุที่ไร้ประโยชน์ แต่สามารถนำกลับมาสร้างสรรค์เพื่อนำให้เห็นว่าความไม่สมบูรณ์ก็สามารถมอบความงามอันน่าทึ่งได้

ภาพที่ 16 งานศิลปะโดย Yeesookyung ที่ต่อยอดมาจากเทคนิคแบบคินสิจิ
 ที่มา : "สุนทรียภาพแห่งความงามจากความไม่สมบูรณ์" [ออนไลน์] สืบค้นเมื่อวันที่ 8 มีนาคม 2562.
 จาก <https://themomentum.co/wabi-sabi/>

2.7.2 David Nash

Cracking Box แผ่นไม้ที่ถูกตัดเป็น 4 เหลี่ยมอย่างประณีตแล้วนำมาประกบกันเป็นกล่อง 4 เหลี่ยมลูกเต๋า เมื่อไม้แห้งทำให้ไม้ฉีกแตกเกิดเป็นรูปทรงอิสระการแตกของไม้ศิลปินรู้มาก่อนแล้วว่าการใช้ไม้ที่ยังไม่แห้งมาประกบกันด้วยเดือย เมื่อเวลาผ่านไปและไม้เริ่มคายน้ำจึงมีการหดตัว แต่ด้วยไม้แต่ละแผ่นถูกยึดกันเอาไว้จึงเกิดการฉีกของไม้

ภาพที่ 17 David Nash, Cracking Box, 1992, เทคนิค ตัด, การประกอบไม้ปืซ, ขนาด 31x34x33 inches

ที่มา : Ajenda Interactive Media. Altered Geometry: Contemporary Sculpture from MMoCa's Collection [ออนไลน์].สืบค้นเมื่อวันที่

12 มีนาคม 2562. จาก <http://www.mm0ca.org/exhibition-collection/atered-geometry-contemporary-sculpture-mmoca%E2%80%99s-collection>

org/exhibition-collection/atered-geometry-contemporary-sculpture-mmoca%E2%80%99s-collection

2.7.3 Yoshimi Futamura

Futamura ศิลปินเซรามิกและประติมากรหญิงชาวญี่ปุ่นที่มีชื่อเสียงระดับนานาชาติเธอใช้ชีวิตอยู่ในประเทศฝรั่งเศส และได้รับการยอมรับว่าเป็นศิลปินที่สร้างสรรค์ผลงานเซรามิกตามแบบประเพณีดั้งเดิมของญี่ปุ่นเธอได้ทำลายอคติต่อเพศหญิงในการทำงานศิลปะของประเทศญี่ปุ่น ทำให้ญี่ปุ่นเปิดกว้างขึ้นและเผยแพร่เสน่ห์ของงานเซรามิก ในแบบญี่ปุ่นจนได้รับการยอมรับจากนานาชาติ

Futamura ถือเป็นผู้คนที่สร้างการเปลี่ยนแปลงทางด้านศิลปะและสังคมของญี่ปุ่นในช่วงสามรุ่นที่ผ่านมา การทำงานของเธอมักได้แรงบันดาลใจมาจากธรรมชาติ และความกตัญญูที่มีต่อประเทศเกิดของเธอ เธอจึงเลือกใช้เทคนิคเซรามิกที่โหว้ผิวดิน และหลักสุนทรียศาสตร์ วะบิ ชะบิ ของญี่ปุ่นในการสร้างสรรค์ผลงานเพื่ออ้างอิงถึงความงามที่ไม่สมบูรณ์แบบงานของ Futamura แสดงให้เห็นถึงผลที่ได้จากการเผาด้วยเตาผิวดินพื้นผิวของงานของเธอจะปรากฏร่องรอยการถูกเผา มีลักษณะรอยไหม้คล้ายผืนที่ถูกเผาพื้นผิวที่ขรุขระหยาบกร้าน และมีจุดดำต่างซึ่งเป็นผลมาจากเคลือบที่ผิดปกติเป็นลักษณะที่มีอยู่ตามธรรมชาติ และอิงกับลักษณะของดินแบบผิวดินดั้งเดิมเข้าพเจ้าสนใจผลงานของ Futamura ในด้านเทคนิคของการใช้เคลือบที่เกิดการผิดปกติไม่ตามแบบแผนการสร้างรูปทรงด้วยเครื่องปั้น ดินเผาและหลักสุนทรียศาสตร์แบบวะบิชะบิ

ภาพที่ 18 (ซ้าย) YOSHIMI FUTAMURA (b. 1959), Bol ecorce (bark bowl), 2006 เทคนิค stoneware, ขนาด 17 x 18 cm. (ขวา) YOSHIMI FUTAMURA (b. 1959), Bol ecorce (bark bowl), 2006, เทคนิค stoneware, ขนาด 15 x 23.5 cm.

ที่มา: www.galeriebesson.co.uk, SUMMER EXHIBITION 2007-Galerie Besson [ออนไลน์]. สืบค้นเมื่อวันที่ 24 เมษายน 2559 จาก <http://www.galeriebesson.co.uk/Summer2007eX3031.html>

2.8 หลักการความงามจากการออกแบบโดยนำหลักศิลปะมาประยุกต์ใช้กับเทคนิคการปะติดผ้า

2.8.1 เอกภาพ (Unity) หมายถึงความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันมีจุดหมายรวมกันโดยทั่วไปจะประกอบด้วยองค์ประกอบหลัก องค์ประกอบรอง ที่ดูแล้วสอดคล้องกันถึงจะมีส่วนที่แตกต่างกันแต่โดยภาพ รวมแล้วดูกลมกลืนกันได้ เช่น ลวดลายการปะผ้าบนหน้าหมอนของชาวไทยทรงดำที่มีการใช้ลายดอกแก้วและลายดอกแปดมาจัดองค์ประกอบให้ดูเป็นเอกภาพด้วยลายและสี

2.8.2 ความสมดุล (Balance) การกำหนดและจัดองค์ประกอบให้มีน้ำหนักและขนาดสัดส่วนที่เท่า ๆ กันทั้งสองด้าน โดยเฉพาะรูปแบบในสไตล์คลาสสิกหรือลวดลายตกแต่งบนผ้าทอของชาวไทยทรงดำ จะต้องประกอบด้วยการจัดองค์ประกอบที่สมดุล(Balance)ทั้ง 2 ด้านเหมือนกัน

2.8.3 สัดส่วน (Proportion) หมายถึงความสัมพันธ์ของความกว้างยาวลึกสูงของผลิตภัณฑ์เมื่อนำมาใช้งานต้องสัมพันธ์กับสัดส่วนของคนในด้านประโยชน์ใช้สอยและต้องเป็นสัดส่วนที่สวยงาม เช่นขนาดของผ้าผืน 1. 30 X 1. 65 เมตรหมอนอิงขนาด 40 x 40 เซนติเมตรและผ้าปูโต๊ะขนาด 35 x 40 เซนติเมตรขนาดที่นำมาใช้ทั้งหมดเป็นขนาดมาตรฐานผ้าผืนได้จากขนาดของหน้าต่างหมอนอิงขนาดสัมพันธ์กันหมอนที่มียายในท้องตลาดส่วนผ้าปูโต๊ะขนาดจะมีสัดส่วนที่เล็กกว่าหน้าโต๊ะเพราะสะดวกในการใช้และตามความนิยมของตลาด

2.8.4 ความกลมกลืน (Harmony) หมายถึงการจัดองค์ประกอบในเรื่องลักษณะรูปทรง รูปร่างพื้นผิวสีจังหวะที่ว่างให้มีความกลมกลืนกัน รวมทั้งแนวคิดการออกแบบผลิตภัณฑ์ ของตกแต่งบ้านโดยเช่นผ้าผืนหมอนอิงและผ้าปูโต๊ะ ใช้แนวคิดจากวัฒนธรรมชาวไทยทรงดำโดยเฉพาะลวดลายบนผ้าทอของชาวไทยทรงดำที่นำมาปรับให้เข้ากับพื้นผิวสีของผ้าในปัจจุบัน ให้ดูกลมกลืนเข้ากับสไตล์การตกแต่งบ้านในสังคมเมือง ได้กลมกลืนและสวยงาม

2.8.5 จังหวะ (Rhythm) หมายถึงการจัดองค์ประกอบจะต้องคำนึงถึงการจัดช่องว่างในการออกแบบโดยใช้รูปลักษณะรูปทรงที่มีเส้นสีค่าน้ำหนักให้มีช่วงจังหวะ ที่ประสานเข้ากันอย่างกลมกลืนต่อเนื่องกันจะเป็นลักษณะเท่าๆ กันเช่นจังหวะของการวางลายปักผ้าของชาวไทยทรงดำการกำหนดการปักลายบนผ้าเปียวให้เว้นจังหวะระหว่างลาย 2 ลายได้เหมาะสมสวยงามหรือการใช้สีของไหมที่ใช้ปักเป็นลายขอกูดและลายดอกแปดน้ำหนักของสีด้ายจะต้องมีจะต้องมีค่าน้ำหนักที่เท่ากันจึงจะทำให้ได้จังหวะของการใช้สีไม่ให้เกิดความแตกต่างกันมากทำให้ลายออกมาดูสวยงาม

2.8.6 การเน้น (Emphasis) หมายถึงการกำหนดในองค์ประกอบของผลิตภัณฑ์ว่าจะเน้นส่วนใดให้สะดุดตาน่าสนใจการเน้นจะต้องดูให้เหมาะสมกับการใช้สอยเข้าใจง่าย และเกิดความงาม เช่นการเน้นลายดอกพรมบนผ้าผืนตรงกลางให้มีขนาดใหญ่ประกอบลายดอกพรมขนาดเล็กไว้รอบๆ หรือการเน้นสีที่เป็นสีแบบเดิมของชาวไทยทรงดำบนลวดลายดอกพรมปะบนผ้าสีครีม ทำให้เกิดการ

ผสมผสานที่มีจุดเด่นอยู่ตรงกลางอันเป็นความตั้งใจในการออกแบบโดยการเน้นจุดเด่น ด้วยรูปทรงที่มีขนาดใหญ่กว่าและสีของลายที่ตัดกับพื้นทำให้มีมิติในความงาม

2.9 ผลงานในเทคนิคปะติดผ้า Appliqué

แพชเวิร์ค (Patchwork) และควิลต์ (Quilt) เทคนิคปะติดผ้า (Appliqué) การเย็บปักถักร้อย ซึ่งบางชิ้นงานเทียบชั้นศิลปะได้เลยขณะที่อีกหลายชิ้นงานเป็นบันทึกประวัติศาสตร์ ที่กล่าวถึงอีกประเภทคือควิลต์ (Quilt) ส่วนศัพท์แพชเวิร์ค (Patchwork) เป็นกระบวนการหนึ่งในงานควิลต์ อย่างไรก็ตามเป็นคำที่ใช้เรียกในความหมายเดียวกันเสมอคือหมายถึงศิลปะการเย็บปะผ้าชิ้นน้อยลงบนผ้าผืนใหญ่ เกิดจากความช่างคิดช่างทำของคนในอดีต ที่นำเศษผ้าหลากหลายสีมาเย็บต่อกัน จนเกิดเป็นลวดลายสีสันสวยงาม หรือยิ่งกว่านั้นคือ ร้อยเป็นเรื่องเป็นราวสืบสาวประวัติควิลต์มีมาช้านาน แต่โบราณก่อนคริสตกาล ก่อนแพร่หลายเป็นศิลปะประดิษฐ์ในยุโรปและอเมริกาสันนิษฐานกันว่าควิลต์มีต้นกำเนิดจากกลุ่มน้ำโนล์ อูอารยธรรมสำคัญยานักรบออกสมรภูมิต้องสวมเกราะเหล็กที่หนักและแข็ง ดังนั้นเพื่อป้องกันเหล็กเสียดสีกดทับเนื้อหนัง (จะได้แผลเสียก่อนจะออกรบ) พวกเขาจึงสวมเสื้อรองไว้ชั้นหนึ่งทั้งเพื่อให้เกิดความนุ่มและเพื่อความอบอุ่น แต่เหนืออื่นใดคือความอบอุ่นใจด้วยว่าเสื้อหนานุ่มนั้นมักเป็นฝีมือถักทอตัดเย็บของภรรยาหรือหญิงคนรัก บ้างเชื่อว่าการเย็บผ้าต่อกันอย่างนั้นเป็นมรดกตกทอดจากกลุ่มอารยธรรม ไทกริส-ยูเฟรติส การติดต่อค้าขายทำให้งานนี้แพร่หลายไปยังเปอร์เซียอียิปต์และโรม รวมถึงยุคสงครามครูเสด ซึ่งกินเวลายาวนานทหารต้องเดินทางและสู้รบกันในสภาพอากาศที่หนาวเย็นอย่างรุนแรง เสื้อผ้าที่สวมใส่จึงต้องด้วยนวนหนาเพื่อความอบอุ่นสบายและป้องกันการกระแทกเสียดสี ที่เกิดจากเสื้อเกราะครั้นสงครามเลิบทหารคริสเตียน กลับบ้านทั้งอังกฤษ ฝรั่งเศสและโรมพวกเขานำแพชเวิร์คไปฝากภรรยาฝ่ายศรีภรรยา นำข้อดีของการเย็บบุนวนมาพัฒนาจากฝั้เข็มที่เย็บเพื่อยึดผ้าให้ติดกับนวนแบบธรรมดา กลายมาเป็นฝั้เข็มที่ทำให้เกิดลวดลายสวยงามจากฝั้สีเดียวกันทั้งผืนกลายมาเป็นฝั้ชิ้นเล็ก ๆ หลายสีเย็บต่อกันให้เกิดลวดลายและจากเสื้อฝั้ที่จำเป็นต้องใส่ เพื่อการยังชีพกลายมาเป็นฝั้หม่นวมที่สวยงาม คืองานศิลปะที่เกิดจากฝั้ผ้าจากหมู่ชนชั้นสูงในยุโรป แพร่หลายไปยังคนทุกสถานะรวมถึงในอเมริกามีการประดิษฐ์คิดค้นใหม่ ๆ เกิดขึ้นและสืบทอดในครอบครัวจากรุ่นต่อรุ่น จนเป็นประเพณีของบ้านเศษฝั้ที่นำมาประกอบเป็นฝั้ผืนใหญ่ จะสอดแทรกประวัติของครอบครัวเข้าไปด้วย เช่น ฝั้จากเนกโทของคุณทวดเชิดของคุณปู่กระโปรงของคุณย่า ฯลฯ แล้วควิลต์ก็ถูกส่งทอดเป็นมรดกตกมาให้ลูกหลานซึ่งจะเอาฝั้จากยุคของตนเย็บเพิ่มเข้าไปแล้วที่สุดจะเป็นสิ่งทรงคุณค่าประจำ

2.9.1 ตระกูลแพชเวิร์ค (Patchwork) ในยุโรป

แพชเวิร์ค (Patchwork) ในอังกฤษคือนิยัตยสภาพภูมิอากาศที่หนาวเย็นของอังกฤษทำให้ต้องการเครื่องป้องกันความหนาว เช่น ผ้าห่มนวมและเสื้อผ้าเป็นความต้องการเพิ่มมากขึ้นในยุคแรก ๆ นั้นชาวบ้านที่ยากจนจะใช้เศษผ้าทุกชนิดทั้งเก่าและใหม่ เท่าที่จะหาได้มาทำแพชเวิร์คต่อมาเมื่อเวลาผ่านไปการเพาะปลูกได้ผลอุดมสมบูรณ์ขึ้นรวมทั้งฝีมือของช่างเย็บที่มีประสิทธิภาพ ทำให้ชิ้นงานมีรูปแบบหลากหลายสวยงามและประณีตมากขึ้นปัจจัยอื่น ที่ทำให้เกิดวิวัฒนาการของงานแพชเวิร์คก็คือการนำเข้าวัตถุดิบสำหรับผลิตผ้า เช่น ผ้าฝ้ายจากแหล่งเพาะปลูกต่างประเทศและการพัฒนาเครื่องจักรสำหรับ การปั่นทอและเย็บงานแพชเวิร์คที่สวยงาม ๆ จึงเกิดขึ้นมากมายในประเทศอังกฤษโดยเฉพาะในช่วงศตวรรษที่ 19 หรือในยุควิกตอเรียนั้นมีการกล่าวกันอย่างไม่เป็นทางการว่าเป็นยุคทองของงานแพชเวิร์ค หลังจากนั้นงานแพชเวิร์คในประเทศอังกฤษก็เริ่มลดความนิยมลงอย่างต่อเนื่อง ในขณะที่นั้ประเทศสหรัฐอเมริกา นั้นกลับได้รับความนิยมอย่างมากและนับเป็นจุดเริ่มต้นของการส่งถ่ายภูมิปัญญาของศิลปะแขนงนี้จากโลกเก่า ซึ่งก็คือยุโรปมาสู่โลกใหม่ในประเทศสหรัฐอเมริกาและสืบเนื่องมาจนทุกวันนี้

2.9.2 แพชเวิร์ค (Patchwork) ในสหรัฐอเมริกา

ชาวยุโรปโดยเฉพาะฝรั่งเศสอังกฤษดัช ได้ย้ายถิ่นฐานมาที่สหรัฐอเมริกาทำให้เกิดสังคมใหม่ในกลุ่มผู้หึ่งนั้นคือการทำผ้านวมและเสื้อผ้างานแพชเวิร์คและควิลต์ ซึ่งแพร่หลายในยุโรปมาก่อนแล้วจึงกลายเป็นส่วนหนึ่งของสังคมพื้นฐานในสหรัฐอเมริกาเมื่ออพยพมาใหม่ ๆ ชาวอาณานิคมเหล่านี้จะใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ในพื้นที่นั้น ๆ รวมถึงสิ่งของที่นำติดตัวมาด้วยกลับมาใช้ใหม่ให้ได้ประโยชน์สูงสุด เช่น เสื้อผ้าที่ขาด แบ่งสาสิทธิระสอบใส่อาหาร และเมล็ดพันธุ์มาทำเป็นไส้ผ้านวม บางครั้งก็ใช้ใบไม้แห้งเปลือกข้าวโพดและเศษกระดาษเป็นต้น หลายปีผ่านไปเมื่อการตั้งหลักปักฐานเริ่มเข้าที่พัฒนาการด้านการเพาะปลูก และเลี้ยงสัตว์ได้ผลผลิตมากขึ้นไส้ผ้านวมก็เปลี่ยนมาเป็นฝ้ายและขนสัตว์จากธรรมชาติ ส่วนผ้าที่ใช้ก็เป็นผ้าฝ้ายที่ผลิตขึ้นเองและย้อมด้วยสีธรรมชาติเช่นสีจากดอกไม้และแร่ธาตุต่าง ๆ ดังจะเห็นได้จากผลงานแพชเวิร์คและควิลต์ ที่แสดงไว้ในพิพิธภัณฑ์ต่าง ๆ เมื่อการทำแพชเวิร์คและควิลต์ในประเทศสหรัฐอเมริกาเริ่มแพร่หลายมากขึ้นจึงทำให้เกิดการรวมกลุ่มกันจัดตั้งเป็น Quilting Bees หรือ Quilting Party เพื่อให้พวกผู้หึ่งรวมกลุ่มกันโดยใช้งานแพชเวิร์คและควิลต์เป็นสื่อกลางเพื่อสานสัมพันธ์ในชุมชนทำของขวัญในโอกาสต่าง ๆ เช่นงานแต่งงานงานต้อนรับผู้มาใหม่หรือเป็นของที่ระลึกให้แก่ผู้ที่ย้ายออกจากชุมชนนั้น ๆ ไปสำหรับในเมืองไทยงานแพชเวิร์คและควิลต์เป็นที่นิยมกันมากในจังหวัดทางภาคเหนือโดยเฉพาะในกลุ่มชาวไทยภูเขาซึ่งได้รับการถ่ายทอดความรู้จากมิชชันนารีและแพร่หลายสู่สังคมพื้นบ้านมากขึ้น จะสังเกตได้ว่าสินค้าที่เป็นงานแพชเวิร์คและควิลต์ ฝีมือดีมาจากทางภาคเหนือทั้งสิ้นควิลต์แต่ละผืนประกอบด้วยคำสำคัญ 3 คำดังนี้

1. การต่อผ้า: แพชเวิร์ค (Patchwork or Pieced Quilt) คือการนำผ้าที่ตัดเป็นชิ้นๆเป็น ลวดลายต่าง ๆ หรือรูปทรงเรขาคณิตมาเย็บต่อกันเป็นผืนใหญ่ หรือเกิดลวดลายซึ่งมีชื่อเรียกแต่ ละลายแตกต่างกันไปแพท เทิร์นที่ใช้เป็นแบบที่นิยมกันมานาน ได้แก่ สามเหลี่ยมสี่เหลี่ยมจัตุรัส สี่เหลี่ยมผืนผ้าและหกเหลี่ยม

2. การปะผ้า: แอปพลิเค (Applique Quilt) คือผ้าควิลต์ที่ชั้นบน (top) ทำลวดลายด้วยการ ตัดผ้าเป็นรูปร่างต่าง ๆ ตามจินตนาการโดยไม่จำกัดรูปทรงเช่นลายดอกไม้ลายสัตว์ต่าง ๆ รวมทั้ง ภาพเหมือนจริงโดยนำผ้าเย็บสอยปะลงบนผ้าอีกชั้นหนึ่งเพื่อนำเสนอเรื่องราวที่ต้องการถ่ายทอดตาม จินตนาการนั้น ๆ

3. การเย็บ: ควิลต์ดิ้ง (Quilting) คือผ้าควิลต์ที่ทำให้เกิดลวดลายทั้งผืนด้วยวิธีควิลต์ (Quilt) หรือต้นด้วยมือซึ่งนิยมทำกันบนผ้าผืนสีขาวหรือสีต่าง ๆ การเกิดลวดลายนั้นจากการนำผ้ามาวางซ้อน กัน 3 ชั้นผ้าชั้นบน (Quilt Top) มักเป็นผ้าฝ้ายเป็นชั้นที่ตกแต่งให้เกิดความสวยงามอย่างมีศิลปะเช่น งานแพชเวิร์คหรืองานแอปพลิเคผ้าชั้นใน (d. tting) เป็นชั้นที่ให้ความนุ่มและความอบอุ่นทำด้วยใย โพลีเอสเตอร์แบบอัดแน่นหรือแบบฟูและผ้านรองด้านหลัง (Backing) มักทำด้วยผ้าฝ้ายเช่นเดียวกับผ้า ชั้นบนนำผ้าทั้ง 3 ชั้นมาเย็บด้วยลวดลายต่างๆให้ติดกันโดยวิธีควิลต์ดิ้งสติช-quiting stitch หรือต้น มือเย็บให้เกิดเป็นลายบนชั้นมาเสร็จสรรพเป็นควิลต์จาก “ฝีมือ” จริงๆ

2.9.3 งานปักผ้าด้วยมือ (Hand Embroidery)

ศิลปะงานปักผ้าด้วยมือ การปักผ้าด้วยมือนั้นเป็นเรื่องง่ายไม่มีความยุ่งยากซับซ้อนแต่อย่างใดทั้งในส่วนของเทคนิควิธีการและวัสดุอุปกรณ์จนพูดได้ว่าใคร ๆ ก็สามารถทำได้เพียงแค่มิเข็มด้ายผืนผ้า และรู้จักวิธีสอดเข็มอย่างไรก็ตามก่อนลงมือทำเราควรมีการเตรียมตัวที่ดีวางแผนล่วงหน้า มีความเข้าใจ กระบวนการทำงานทั้งหมดอย่างชัดเจน ตลอดจนมีความรู้พื้นฐานที่สำคัญบางประการ เพื่อช่วยให้ กระบวนการปักผ้าดำเนินไปด้วยความราบรื่นและสำเร็จลุล่วงด้วยดี

2.9.3.1 อุปกรณ์สำคัญและความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับวัสดุและอุปกรณ์

1. แบบปักเราอาจออกแบบเองหรือใช้แบบปักสำเร็จรูปก็ได้โดยเลือกให้เหมาะสมต่อการใช้ งานเช่นลวดลายบนเครื่องนอนควรมีสีเย็นนุ่มนวลขนาดไม่ใหญ่โตจนเกินไปหากเป็นผ้าปูโต๊ะอาจเลือก แบบปักขนาดใหญ่ใช้สีสดใสร้อนแรงได้เป็นต้น

1. 1 แบบปักต้นฉบับมีความสำคัญมากเพราะเป็นเอกสารอ้างอิงแสดงผลงานที่ เสร็จสมบูรณ์และเป็นแม่แบบกำหนดกระบวนการทำงานด้วยแบบปักชนิดนี้นอกจากจะมีรูป แล้วยังระบุรายละเอียดสำคัญต่างๆไว้ด้วยเช่น

ลายปักตามส่วนต่างๆของ ลวดลาย	-สีสนระบายสีและใส่รหัสสีให้เรียบร้อย -ประเภทของเส้นใย -ชนิดและลักษณะผ้า -ควรแนบตัวอย่างเส้นใยและผืนผ้าไว้ด้วย
---------------------------------	--

หากมีรายละเอียดอื่นที่อยากกำกับไว้กันสื่อก็จะยิ่งทำให้ต้นฉบับสมบูรณ์ชัดเจนควรปรับแก้แบบจนเป็นที่พอใจขั้นสุดท้ายเสียก่อนจึงนำไปใช้งานจริงลวดลายที่เหมือนกันสามารถนำไปแตกลักษณะปลีกย่อยเช่นโทนสีลายปักที่จะนำมาใช้ให้ผิดแผกกันออกไปตามความพอใจจึงทำให้ลวดลายเดียวกันสามารถมีแบบปักต้นฉบับได้หลายฉบับ

1. แบบปักเปล่าหรือ "แบบเปล่า" เป็นตัวลวดลายล้วน ๆ ไม่มีรายละเอียดแต่อย่างใดใช้เป็นแบบลอกลงบนผ้าแบบปักทั้งสองประเภทนี้เมื่อ ใช้งานเสร็จควรเก็บใส่แฟ้มพร้อมทั้งจัดหมวดหมู่ให้เรียบร้อยเพื่อป้องกันการสูญหายสะดวกต่อการหยิบใช้และเป็นประโยชน์ต่อการทำงานครั้งต่อไป
2. ผ้ามีหลากหลายชนิดให้เลือกทั้งที่ผลิตจากเส้นใยสังเคราะห์เส้นใยธรรมชาติ และผ้าเนื้อผสมแบบต่าง ๆ สิ่งสำคัญคือหากไม่แน่ใจในคุณภาพของเนื้อผ้าโดยเฉพาะ ผ้าที่ผลิตแบบพื้นบ้านหรือผลิตจากเส้นใยธรรมชาติล้วนเช่นไหมฝ้ายลินินใยสับปะรดขนแกะใยกัญชง ฯลฯ ควรนำไปแช่น้ำผสมผงซักฟอกอ่อนๆ อย่างน้อย 6 ชั่วโมงเพื่อตรวจสอบคุณภาพของสีย้อมและความหดตัวของเนื้อผ้า นอกจากนี้ควรเลือกความหนาของเนื้อผ้าให้เหมาะต่อการใช้งานเช่นผ้าลินินกระสอบ เหมาะสำหรับการทำกระเป๋าผ้าป่านมัสลินสำหรับทำผ้าเช็ดหน้าเป็นต้นส่วนผืนวัสดุประเภทอื่นก็สามารถนำมาใช้ปักได้ เช่นหนังสัตว์เทียมก้ามกะหือตัวผืนไนลอน เป็นต้น
3. ด้ายปักหรือเส้นใยชนิดต่างๆ ในปัจจุบันมีเส้นใยหลากหลายประเภท สีสนผิวสัมผัสผลิตจากวัสดุนานาชนิดรวม ทั้งมีหลายขนาดหัวใจสำคัญคือควรเลือกใช้เส้นใยคุณภาพดีสีไม่ตกซีดไม่หดตัว และมีความทนทานสำหรับด้ายปักที่มีสีเข้มหรือผลิตจากเส้นใยธรรมชาติ ควรตัดบางส่วนไปแช่น้ำเสียก่อนเพื่อตรวจสอบคุณภาพ
4. สะดิงเป็นกรอบสำหรับขึงผ้าให้ตึง เพื่อสะดวกแก่การเย็บปักมีหลายรูปทรงเช่นวงกลม สีเหลี่ยมวงรีและมีหลายขนาดสำหรับผู้เริ่มฝึกปักผ้า ควรใช้สะดิงลอยตัวแบบกลมเพราะใช้ง่าย คล่องตัวราคาประหยัดและหาซื้อได้ทั่วไปสะดิงชนิดนี้เหมาะสำหรับงานปักขนาดเล็ก
5. เข็มปักขนาดของเส้นใยที่ใช้ปักและความหนาบางของผ้าจะเป็นตัวกำหนดขนาดเข็มปักตาเข็มควรกว้างพอที่จะบรรจุเส้นใยปักได้พอดีผ้าทอเนื้อแน่น ควรใช้เข็มปลายแหลมผ้าเนื้อหลวมหยาบ อาจใช้เข็มปลายมนได้เลือกใช้เข็มปักที่ทำด้วยโลหะชั้นดีไม่คดงอและเป็นสนิม
6. กรรไกรเลือกที่คมปลายแหลมและขนาดใหญ่พอที่จะขลิบตัดได้สะดวก
7. ดินสอดำสำหรับวาดแบบกตรอยทำเครื่องหมายและจุดข้อความต่าง ๆ
8. ดินสอสีหรือสีน้ำสำหรับระบายแบบปัก

9. กระดาษบางลอกลายเลือกคุณภาพดีไม่ขาดง่ายเมื่อถูกกดรอยด้วยดินสอ
10. กระดาษสีกดรอยเลือกคุณภาพดีติดง่ายและทำความสะอาดได้ง่ายเช่นกัน
11. หมอนปักเข็มสำหรับปักเข็มช่วยป้องกันเข็มหายหมอนปักเข็มที่ดีควรมีน้ำหนักพอสมควร ไม่เคลื่อนที่ได้ง่ายเมื่อปักเข็มลงไปหรือดึงขึ้นมา
12. เข็มหมุดหรือเทปกาวสำหรับตรึงกระดาษและผ้าขณะลอกลาย
13. ไม้บรรทัดหรือสายวัดสำหรับวัดระยะหาตำแหน่งและกำหนดขนาด
14. ตะกร้าหรือกระเป๋าสําหรับเก็บอุปกรณ์และของจุจกให้เป็นระเบียบหยิบใช้สะดวก

2.10 ภาพผลงาน Applique การปะผ้า: แอปพลิเค (Applique Quilt) คือผ้าควิลต์ที่ชั้นบน (top) ทำลวดลายด้วยการตัดผ้าเป็นรูปร่างต่าง ๆ ตามจินตนาการโดยไม่จำกัดรูปทรงเช่นลายดอกไม้ลายสัตว์ต่าง

สัตว์ทุกชนิดอาศัยอยู่ในความสงบและความสามัคคี ภาพวาดสวนแห่งอีเดน Eleodora Salvatierra เต็มไปด้วยสิ่งโตและช้างเสือและยีราฟ อูฐ ลิง ม้าลายและจิงโจ้ เดินเตร่อยู่ใกล้ทะเลสาบเย็น ๆ พร้อมฟลามิงโกและนกกระยาง Salvatierra ทำงานในศิลปะดั้งเดิมของ arpilleras (การเย็บปะติดปะต่อกัน) เพื่อสร้างแขนผนังที่มีเสน่ห์ แต่ละร่างเล็ก ๆ ถูกสร้างขึ้นในสามมิติและปักอย่างพิถีพิถัน

ภาพที่ 19 Applique Wall Hanging with Garden of Eden Animal Theme, "Garden of Eden" technique Applique 20.50" W x 17.75" H

ที่มา: "Garden of Eden" (2558). [ออนไลน์]. สืบค้นเมื่อวันที่ 4 เมษายน 2560 จาก <https://www.novica.com/p/applique-wall-hanging-with-garden-of-eden/146100/>

ภาพที่ 20 Applique Wall Hanging with Garden of Eden Animal Theme, "Garden of Eden" technique Applique 20.5" W x 17.75" H

ที่มา: "Garden of Eden" (2558). [ออนไลน์]. สืบค้นเมื่อวันที่ 4 เมษายน 2560 จาก

<https://www.novica.com/p/applique-wall-hanging-with-garden-of-eden/146100/>

ภาพที่ 21 Applique Wall Hanging with Garden of Eden Animal Theme, "Garden of Eden" technique Applique 20.5" W x 17.75" H

ที่มา: "Garden of Eden" (2558). [ออนไลน์]. สืบค้นเมื่อวันที่ 4 เมษายน 2560 จาก

<https://www.novica.com/p/applique-wall-hanging-with-garden-of-eden/146100/>

2.10.1 Laeonor Quispe

ผลงานที่บ่งบอกถึงความสุขของเด็ก ๆ ในวันฤดูใบไม้ผลิที่สวยงามใน Andes นักบินได้ท่ามกลางว่าที่ลอยอยู่บนสายลมอบอุ่นเหนือหมู่บ้านบนภูเขาที่เขียวสลับ กระต่ายและแพะสองตัวกินหญ้าในทุ่งหญ้าและลูกเปิดจ้องมองผีเสื้อที่สดใสในฉากมหัศจรรย์ Quispe ทำงานในศิลปะแบบดั้งเดิมของarpilleria (การเย็บปะติดปะต่อกัน) เพื่อใช้แขนผนังที่ดูพิเศษ แต่ละร่างเล็ก ๆ ถูกสร้างขึ้นให้เกิดเป็นสามมิติและปักอย่างประณีต

ภาพที่ 22 APPLIQUE WALL HANGING, 'A SPRING DAY' technique Applique
60.0 cm W x 60.0 cm H

ที่มา: "A SPRING DAY". (2558). [ออนไลน์]. สืบค้นเมื่อวันที่ 4 เมษายน 2560 จาก
:https://market.unicef.org.uk/product/applique-wall-hanging-andean-folk-art-a-spring-day/E36227/

2.10.2 Dahomey Fon

สัญลักษณ์ราชวงศ์ Abomey เบนิน ตลอดประวัติศาสตร์แต่ละ Fon (king) มีสัญลักษณ์พิเศษ และภาพิตที่เกี่ยวข้องกับการปกครองของเขา สัญลักษณ์ที่ใช้ในการตกแต่ง hangings ผืนง, ธง, รั้ว, อาคารและรายการอื่น ๆ ในช่วงพระบงเหียนของกษัตริย์น้อยกว่า

ภาพที่ 23 Dahomey Fon Birds and animals Benin Applique
ที่มา: " Birds and animals ". (2558). [ออนไลน์]. สืบค้นเมื่อวันที่ 16 มิถุนายน 2562 จาก :
<https://www.pinterest.com/pin/15692298671287320/>

2.10.3 Mary & Patch

ผลงานที่แสดงออกถึงการสร้างสัญลักษณ์ ที่เป็นการผสมผสานเอาประสบการณ์จากอดีต ปัจจุบัน มาผสมกับศิลปะแบบชนเผ่า มุมมองแบบศิลปะเด็ก ตัดทิ้งรายละเอียดต่างๆของภาพออกไป และเลือกใช้การตกแต่งด้วยรูปทรงเลขาคณิตง่ายๆ สีแบบแบนเรียบ ไม่มีการเกลี่ยสีให้สมจริง เป็นการสร้างสรรค์ผลงานที่แสดงออกถึงมุมมองที่เรียบง่ายแฝงแนวคิดแบบการเล่านิทาน

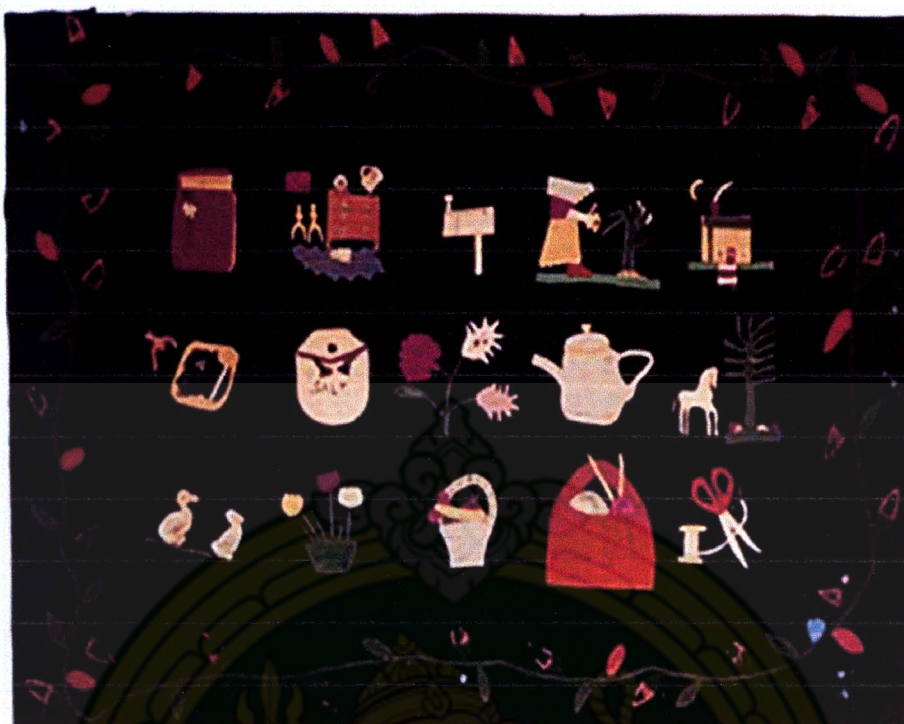

ภาพที่ 24 Mary & Patch: Quilt en Sud Benin Applique

ที่มา: "Quilt en Sud Benin Applique". (๒๕๕๐). [ออนไลน์]. สืบค้นเมื่อวันที่ 18 มิถุนายน 256:
จาก :<https://www.pinterest.com/pin/404409241516503976/>

2.10.4 Harriet Powers

พลังได้รับอิทธิพลมาจากประเพณี applique แม้ว่าผ้าห่มของเธอเป็นทั้ง stiched มือและใช้เครื่องเย็บ การวิเคราะห์ผลงานสร้างสรรค์ผ้าห่มแสดงให้เห็นว่าเธอปะติดปะต่อลวดลายผ้าโดยใช้การจัดองค์ประกอบทั้งแนวตั้งแนวนอนขึ้นอยู่กับความเหมาะสมของรูปทรงที่เธอต้องการแสดงออก เป็นการแสดงถึงสิ่งซึ่งเกี่ยวข้องกับประเพณีการทอผ้า ปะติดผ้าแบบโบราณ แม้ว่าในช่วงแรกจะเป็นการสร้างสรรคที่ตอบสนองการใช้งานเป็นผ้าห่ม โดยเลือกหยิบยกเอาเรื่องในพระคัมภีร์ไบเบิล โดยเธอได้รวมสัญลักษณ์ต่างๆจากระบบ Fon, Kongo, Christian และ Masonic ที่มีอยู่ในประเทศนี้ สร้างสรรคเป็นผ้าห่มที่สามารถอ่านได้หลายเรื่องราว ตามการตีความของผู้ดู ขึ้นอยู่กับระบบสัญลักษณ์ที่คุณตีความ ฝน ดวงอาทิตย์ พระเจ้า เป็นตัวแทนของเรื่องเล่าในตำนาน ในพระคัมภีร์ เอกลักษณ์ของเธอคือการผสมผสานของเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับสภาพอากาศ หรือเหตุการณ์อุตุนิยมวิทยา สภาพแวดล้อม เกี่ยวกับเรื่องราวในพระคัมภีร์เดิม บางคนตีความความหมายของลวดลายบนผ้าห่มของเธอว่า เกี่ยวข้องกับสัญลักษณ์ทางดาราศาสตร์มากกว่าในพระคัมภีร์ไบเบิล แน่นอนคำถามคือพลังที่ทำให้เธอได้รับความรู้ของเธอทั้งในพันธสัญญาเดิมหรือสัญลักษณ์ Kongo เนื่องจากเธอไม่ได้เกิดในแอฟริกา เธออาจได้รับความรู้ผ่านการเล่าสู่กันฟัง บอกต่อจากรุ่นต่อรุ่น ซึ่งเป็นประเพณีปากเปล่าและอาจคุ้นเคยกับสัญลักษณ์โดยไม่ทราบว่าเขาหมายถึงอะไร กล่าวอีกนัยหนึ่งการตัดสินใจทางสายตาของเธออาจเป็นสุนทรียภาพมากกว่าความพยายามที่จะนำเสนอความเป็นจริงทางความหมายของสัญลักษณ์

ภาพที่ 26 Folk art applique Large, very folky wool applique from the early 20th c. 51 1/4" wide by 34 1/2" high.

ที่มา: " Folk art applique Large ". (๒๕๕๕). [ออนไลน์]. สืบค้นเมื่อวันที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๖๒
จาก :<http://www.folkartisans.com/pages/p-quilts.html#trac>

2.10.6 Sue Spargo

appliquéผ้าขนสัตว์, ขันและผ้าห่มเย็บปักถักร้อย นิทานพื้นบ้านทาง...แอฟริกาฝั่งลึกอยู่ในจิตวิญญาณของฉัน ความทรงจำวัยเด็กเติมความคิดของฉันอย่างต่อเนื่อง...ความงามของดินแดนที่อุดมไปด้วยสัตว์ป่าและผืนป่า ฉันรู้สึกถึงแสงแดดแอฟริกันร้อนและสายลมแห่งบนผิวของฉันทรายที่อบอุ่นและหยาบกร้าน

ภาพที่ 27 Applique Ideas • Folk-tails Quilt Kit from Sue Spargo. Folk Art Quilt Quilting Ribbons Supplies Hand 37-1/2" x 43-1/2".

ที่มา: "Applique Ideas • Folk-tails Quilt Kit from Sue Spargo". (๒๕๕๘). [ออนไลน์]. สืบค้นเมื่อวันที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๖๒ จาก

:<https://www.pinterest.it/pin/90072061276975826/?lp=true>

2.10.7 Kuna Indian

ภาพนี้อาจมีข้อบกพร่องเนื่องจากเป็นภาพประวัติศาสตร์หรือรายงาน สิ่งทอของ Mola โดย Kuna Indian ซึ่งเป็นภาพพระคัมภีร์ จากหมู่เกาะ San Blas, ปานามา การออกแบบ applique

ภาพที่ 28 Mola textile by Kuna Indian artist, depicting a biblical scene. From the San Blas Archipelago, Panama. Reverse applique design 22.9 x 16.5 cm | 9 x 6.5 inches | 300dpi

ที่มา: " Mola textile by Kuna Indian artist". (๒๕๕๔). [ออนไลน์]. สืบค้นเมื่อวันที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๖๒ จาก :<https://www.alamy.com/mola-textile-by-kuna-indian-artist-depicting-a-biblical-scene-from-image68553711.html>

2.10.8 Jake Wilkensen

ภาพที่ 29 Self Portrait | Applique, Reverse Applique and Embroidery
ที่มา: " Self Portrait ". (๒๕๕๙). [ออนไลน์]. สืบค้นเมื่อวันที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๖๒ จาก:
http://art.emich.edu/student_media/undergraduate?page=16&search%5Bcustom_sort_by%5D=descend_by_created_at

2.10.9 Freddy & Freya

เฟรดดี้และเฟรยาเป็น บริษัท ที่ผลิตของขวัญทำมือ ของส่วนใหญ่มาจากการงานศิลปะผ้าปะติดผสมผสานกับวัสดุอื่น นี่คือนตัวอย่างของงานปักที่ศิลปินชอบ ซึ่งเป็นด้านหน้าของบ้านศิลปินเอง ศิลปินชอบความคิดในการใช้หน้าต่างและประติมากรรมจากวัสดุประเภทต่างๆ โดยการใช้เทคนิคการปะติด (Collage) ผ้า

สื่ออื่น มีส่วนผสมของเทคนิค appliqué และ reverse appliqué บนชิ้นงาน และศิลปินชอบการรวมกันของทั้งสองเทคนิค ทำให้เกิดลักษณะแบบ 3 มิติมากขึ้น ผลงาน appliqué นี้ศิลปินต้องการสร้างบรรยากาศแบบวินเทจรู้สึกโฮมเมดเป็นปัจจุบันและเป็นที่ยอมรับมากในขณะนี้

ภาพที่ 30 Freddy & Freya " Little Home ".

ที่มา: " Little Home ". (2559). [ออนไลน์]. สืบค้นเมื่อวันที่ 19 มิถุนายน 2562 จาก
: <https://www.pinterest.com/pin/95349717089834098/?lp=true>

2.10.9 Sue Stone

Sue Stone: แรงบันดาลใจจากภาพตัวเองของ Gilbert & George เรานี้เป็นภาพเหมือนของครอบครัว ทันทีฉันเลือกเทคนิค appliqué เพื่อสร้างสรรค์ผลงาน พื้นที่สีเรียบเพื่อต่อเนื่องเพราะมันเป็นวิธีที่รวดเร็วมากในการทำให้สีเป็นงานศิลปะสิ่งทอชิ้นใหญ่ สำหรับภาพครอบครัวฉันใช้พื้นที่ของผ้าเสื้อผ้าวินเทจที่นำมาใช้รวมถึงกางเกงยีนส์เก่า กางเกงขาวผ่าลิ้นและเสื้อกันหนาวขนสัตว์ที่หัดตัวในการซัก บางคนก็ถูกเย็บเพื่อสร้างลวดลายและพื้นผิว และจากนั้นมีการเย็บลวดลายด้วยมือโดยใช้ผ้าขนสัตว์กะพงขาวที่มอบให้กับฉันเมื่อหลายปีก่อนโดยเพื่อนที่ล้างสตูดิโอของเธอ แจ็คเก็ตของอีโล

(บนขวา) มีพื้นหลังเป็นสีกรมท่าพร้อมลวดลายพื้นผิวที่เพิ่มเข้ามาโดยใช้การเย็บแฟลตรงในเฉดสีฟ้าที่แตกต่างกันผ้าพันคอของฉัน (เบื้องหน้า) ทำโดยใช้หลายสีที่แตกต่างกันโดยใช้ฟิวชั่นผ้า Seam Lite (ฟิวชั่นผ้า) ในการสร้างรูปแบบและจากนั้นก็รวมเป็นหนึ่งเดียวด้วยการเพิ่มตะเข็บจักรอย่างง่าย

ภาพที่ 31 Stone Sue: Family Portrait 2016, 86 x130 cms

Materials: cotton/linen zaikai fabric, linen window cleaners crib, stranded cotton, recycled clothing fabrics, acrylic paint, [easyazon_link identifier="B00QY1LQIE" locale="UK" tag="wwwtextileart-21"]Steam a Seam Lite (fabric fusible)/[easyazon_link]

Techniques : hand stitch, machine stitch, appliqué, painting, fusing

ที่มา: " Stone Sue: Family Portrait 2016 ". (๒๕๕๙). [ออนไลน์]. สืบค้นเมื่อวันที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๖๒ จาก : <https://www.textileartist.org/artistic-power-applique>

2.10.10 Ben Venom

ศิลปินใช้เทคนิค Appliqué เป็นเทคนิคหลักสำหรับสร้างผลงานผ้าห่มและแจ็กเก็ตส่วนใหญ่ ศิลปินสร้างสรรค์ผลงานด้วยผ้าที่ได้รับบริจาค นำมาคิดสรรและคัดเลือกสีลวดลายนำมารีไซเคิลโดย

การเย็บลงบนผืนผ้าที่มีขนาดใหญ่กว่าที่เป็นผ้าพื้น เหมือนการต่อชิ้นส่วนจิ๊กซอว์ Appliqué ชิ้นใหญ่ที่สร้างรูปแบบที่ดูซับซ้อน เมื่อมองจากระยะไกลทุกชิ้นจะเห็นรายละเอียดที่งดงามด้วยเทคนิค appliquéd โดยใช้จักรเย็บผ้า Juki ของศิลปินเย็บ เมื่อนำผ้าที่บริจาคเหล่านี้ไปรวมกันเป็นผืนเดียวกัน เกิดเป็นผ้าห่มที่สามารถแสดงประวัติศาสตร์ของสิ่งที่ศิลปินสนใจรวมทั้งมีลักษณะเฉพาะตนเป็นประวัติศาสตร์ที่ยิ่งใหญ่ ของความทรงจำ ความฝันและประสบการณ์ที่ผ่านมาของศิลปิน ในรูปแบบของผ้าห่ม

ภาพที่ 32 Ben Venom: Monument to Thieves 2016, 95" x 67" Hand-made Appliqué quilt with recycled fabric

ที่มา: " Monument to Thieves ". (๒๕๖๐). [ออนไลน์]. สืบค้นเมื่อวันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๖๒ จาก <https://www.textileartist.org/artistic-power-applique>

2.10.11 Susie Vickery

Susie Vickery: ศิลปินสร้างสรรค์ผลงานด้วยการปะติดและปักผ้าจากภาพคน ที่ได้จากประเทศเนปาลตอนใต้ของ Janakpur ศิลปินปะติดผ้า ที่เสื้อผ้าของบุคคลที่ศิลปินเลือก รวมทั้งพื้นด้านหลังก็นิยมใช้การปะติดผ้าด้วยเทคนิค Appliqué เสื้อผ้าของผู้คนที่ศิลปินเลือกเป็น appliquéd ที่มีลักษณะรูปร่างแบนราบ แล้วตกแต่งด้วยการปักรอยพับของผ้าเพื่อสร้างมิติให้รูปทรงมากยิ่งขึ้น การที่เลือกผ้ามีความสำคัญ ศิลปินใช้ผ้าจากเนปาลที่ตรงกับเสื้อผ้าจริงที่นำมาสร้างสรรค์ ผ้าฝ้ายทอถัก ผ้าไหมและผ้าสำหรับ มันเป็นสิ่งสำคัญในการเลือกใช้ผ้าพิถีพิถันมากของศิลปิน ทำให้เกิดเป็นลักษณะเฉพาะในผลงานของศิลปิน ตัวอย่างเช่น ผ้าเช็ดตัวที่อยู่เหนือบ่าของ Mulaha Mandal นั้นทำมาจากผ้าขนสัตว์

จริงโดยใช้เทคนิค appliquéd ซ้อนทับผ้าด้วยใบไม้สีเงิน จนเกิดเป็นลวดลายที่ผสมผสานงานปักและงานปะติด (Collage) ได้อย่างน่าสนใจตัว

ภาพที่ 33 Susie Vickery: Yak Butter Tea (detail) ๑๒๐" x ๗๐" Hand-made Appliqué
ที่มา: " Yak Butter Tea " (๒๕๕๗). [ออนไลน์]. สืบค้นเมื่อวันที่ ๑๔ เมษายน ๒๕๖๑ จาก
<https://www.textileartist.org/artistic-power-applique>

ผลงานชิ้นนี้ "Yak Butter Tea" หัวเรื่องของการเย็บปักถักร้อย สวมชุด chuba ซึ่งเป็นชุดสตรีทิเบตแบบดั้งเดิม เซอร์ปาสเป็นชนชาติทิเบต แม้ว่าพวกเขาจะเป็นเนปาล ดังนั้นพวกเขาก็สวมชุดทิเบตกินอาหารทิเบตดื่มชาเนยจามรีแบบทิเบตและพูดภาษาทิเบต ด้วยเอกลักษณ์ที่โดดเด่นมันเป็นสิ่งสำคัญที่ผ้าที่ใช้เป็นของจริง ดังนั้นเสื้อคลุม appliquéd นั้นทำจากผ้าทิเบตและผ้าไหม ที่มีรอยพับของผ้าปักอยู่ ในตลาดการรวมกันร้านค้าเล็ก ๆ จำนวนมากที่ขายโบรชัวร์เพื่อทำเป็นคู่มือ พวกเขาขายผ้าจำนวนมากโดยเฉพาะสำหรับประเทศเนปาลอื่น ๆ จะไม่พบร้านค้าเหล่านี้บ่อยนักเนื่องจากพวกเขาถูกมองว่าเป็นคนที่มีเชื้อสายทิเบตโดยเฉพาะ (และฉัน) ชาวทิเบตเก็บชาเนยจามรีของพวกเขาในกระติกน้ำร้อนที่มีสีสนของเงินมักจะตกแต่งด้วยดอกโบตั๋นดอกโบตั๋นขนาดใหญ่ซึ่งเป็นดอกไม้ที่สวยงามมากของจีน ศิลปินสร้างสรรค์กระติกน้ำร้อนจากผ้าทิเบต และจากนั้นศิลปินปะติดลวดลายดอกไม้ด้วยเทคนิค appliquéd ผสมกับผ้าชิ้นอื่นที่เลือกไว้ ส่วนบนของกระติกน้ำร้อนนั้นทำมาจากแผ่นโลหะที่เย็บได้ พื้นหลังของการเย็บปักถักร้อยนั้น ทำจากผ้ากันเปื้อนลายทางทิเบต ซึ่งเป็น

คุณสมบัติที่โดดเด่นที่สุดของการแต่งกายของสตรีชาวทิเบต แถบลายขนนกนั้นควรที่จะปิดความชั่วร้ายออกจากบริเวณที่เจริญพันธุ์ของผู้หญิง

2.11 สรุป

จากการศึกษาจึงได้พบว่าการสร้างสรรค์ผลงาน“การสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมสื่อผสมการปะติดผ้าด้วยเทคนิคAppliqué ปักด้วยมือที่ได้รับแรงบันดาลใจมาจากผลงานวาดภาพของลูกออทิสติก” ที่สร้างสรรค์ผลงานวาดรูปที่เต็มเปี่ยมไปด้วยพลังของเส้นที่อิสระเคลื่อนไหวไร้การควบคุม จากรูปทรงที่แม้จะบิดเบี้ยว ผิดรูป แต่กลับเกิดความงามอย่างน่าประหลาด สร้างประสบการณ์ใหม่ให้กับผู้ชมได้สามารถใช้จินตนาการคิดเชื่อมโยงเพื่อตีความหาความหมาย อันเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้ชมผลงานได้สนุกกับการใช้ประสบการณ์ร่วมตีความรูปทรง จากผลงานของลูกนี้ ทำให้ผู้สร้างสรรค์จึงเลือกภาพวาดของลูกที่ได้จากการใช้ศิลปะ มาสร้างสรรค์ด้วยเทคนิคทางทัศนกรรมที่ผู้สร้างสรรค์รัก และมีความชำนาญการปะติดผ้าด้วยเทคนิค Appliqué การพัฒนาผลงานนั้นจำเป็นต้องทำการศึกษาศิลปินในกลุ่มที่สร้างสรรค์ผลงานในการปะติดผ้าด้วยเทคนิค Appliqué เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนางานให้มีลักษณะโดดเด่นมีเอกลักษณ์เฉพาะตน

ศิลปินที่ได้ทำการศึกษาเปรียบเทียบกับนั้น ทำให้เห็นถึงแนวคิด ขบวนการทางเทคนิคงานทัศนกรรมรูปแบบต่างๆ วิธีการนำเสนอที่น่าสนใจ จึงทำให้พบว่า ผลงานสร้างสรรค์ชุด“การสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมสื่อผสมการปะติดผ้าด้วยเทคนิค Appliqué ปักด้วยมือที่ได้รับแรงบันดาลใจมาจากผลงานวาดภาพของลูกออทิสติก” นั้น เป็นผลงานที่น่าศาสตร์ 3 แขนงมารวมกัน คือ ภาพวาดศิลปะของลูกออทิสติก ผสมผสานกับเทคนิคทางทัศนกรรมและการแพทย์ทางเลือกศิลปะบำบัด ซึ่งจากการศึกษาถึงผลงานของศิลปินที่นำมาศึกษานั้น ผู้สร้างสรรค์มีแนวคิดและวิธีการที่แตกต่างกันในหลายด้าน ทั้งทางด้านแนวคิด ที่มีแนวคิดในการสร้างโลกจำลองอันเกิดจากจินตนาการ ความทรงจำ ความชื่นชอบ หลงใหลของลูกออทิสติก โดยรูปแบบจิตรกรรมสื่อผสมการปะติดผ้าด้วยเทคนิคAppliqué ปักด้วยมือจึงนับได้ว่าผลงาน มีองค์ความรู้ใหม่ที่สามารถกระตุ้นเตือนให้ผู้คนหันมาเห็นคุณค่า และความสามารถที่รอการถูกค้นพบของเด็กออทิสติก รวมถึงมองเห็นคุณค่าความงามจากความไม่สมบูรณ์ เพื่อเป็นการสร้างกำลังใจให้กับครอบครัวเด็กออทิสติก และใช้เป็นแนวทางพัฒนาศักยภาพเด็กออทิสติกด้วยศิลปะได้ดีอีกทางหนึ่ง

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการสร้างสรรค์

การดำเนินการสร้างสรรค์ผลงานชุดการสร้างสรรค์ผลงานนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างสรรค์ผลงาน "จิตรกรรมสื่อผสมการปะติดผ้าด้วยเทคนิค Appliqué ปักด้วยมือที่ได้รับแรงบันดาลใจมาจากผลงานวาดภาพของเด็กออทิสติก" ด้วยเทคนิคศิลปะตัด ศิลปะติด (collage) การศึกษาภาพวาดของเด็กออทิสติกที่มีความงามจากความไม่สมบูรณ์ อันเกิดจากความผิดปกติทางสมอง ซึ่งเป็นการบูรณาการองค์ความรู้ทางด้านการวิจัยและสร้างสรรค์เข้าด้วยกันของศาสตร์ 3 แขนง คือ การใช้ศิลปะจนพบเอกลักษณ์ของผลงานวาดภาพของเด็กออทิสติก ผสมผสานเข้ากับงานหัตถกรรมการปะติดผ้าด้วยเทคนิค Appliqué ที่ถูกนำมาพัฒนาให้เกิดเป็นผลงานศิลปะ ที่มุ่งเน้นให้ผู้คนเห็นคุณค่าและความสามารถและความงามของผลงานเด็กออทิสติก อันเป็นความงามที่เกิดจากความไม่สมบูรณ์แต่เต็มเปี่ยมไปด้วยความหมาย และสามารถใช้เป็นเครื่องมือในการสื่อสารเพื่อทำความเข้าใจโลกของเด็กออทิสติก สามารถแบ่งกรอบของการสร้างสรรค์ออกเป็น 3 ขั้นตอนดังต่อไปนี้คือ

1. ความเป็นมาแนวคิดแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์
2. ความคิดสร้างสรรค์ศิลปะของเด็กออทิสติก
3. ถ่ายทอดผลงานภาพวาดของเด็กออทิสติกมาสู่ผลงานสร้างสรรค์จิตรกรรมสื่อผสมการปะติดผ้าด้วยเทคนิค Appliqué ปักด้วยมือที่ได้รับแรงบันดาลใจมาจากผลงานวาดภาพของเด็กออทิสติก

3.1 ความเป็นมาแนวคิดแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์

ดำเนินการสร้างสรรค์ผลงานชุดจิตรกรรมสื่อผสมการปะติดผ้าด้วยเทคนิค Appliqué ปักด้วยมือที่ได้รับแรงบันดาลใจมาจากผลงานวาดภาพของเด็กออทิสติก นั้นเป็นผลงานศิลปะที่ต้องการแสดงออกถึงให้เห็นถึงจินตนาการอันงดงาม บริสุทธิ์ของผลงานวาดภาพเด็กออทิสติกอันแสดงให้เห็นถึงพัฒนาการและการสังเกตสภาพแวดล้อมรอบตัวเด็กได้ อันนำไปสู่การปรับพฤติกรรมเด็กออทิสติกให้ดีขึ้นจากการจัดกิจกรรมบำบัดด้วยการวาดภาพ

จากปัญหาดังกล่าวจึงเกิดเป็นโครงการสร้างสรรค์ “จิตรกรรมสื่อผสมการปะติดผ้าด้วยเทคนิค Appliqué ปักด้วยมือที่ได้รับแรงบันดาลใจมาจากผลงานวาดภาพของเด็กออทิสติก” เป็นการสร้างสรรค์ที่ต้องการแสดงออกให้เห็นถึงกระบวนการทางหัตถกรรมการปะติดผ้า ที่ต้องใช้ความพยายามในการปักเข็มขึ้นลงด้วยเทคนิคที่ต้องใช้สมาธิและความเพียรพยายาม เพื่อสร้างสรรค์ผลงานที่ถ่ายทอดถึงจินตนาการของเด็กออทิสติก ให้มีลักษณะเฉพาะตนและคงแนวคิดในการสร้างสรรค์ตามจินตนาการของเด็กเอาไว้ การวาดภาพรูปทรงที่บิดเบี้ยว ในมุมมองที่แตกต่างจากเด็กปกติ ไม่สามารถจดจ่อต่อสิ่งที่อยู่ตรงหน้าได้ในระยะเวลานาน ภาพที่เกิดขึ้นเป็นภาพในลักษณะไม่คำนึงถึงความถูกต้อง สัดส่วน ความสมมาตร ที่ไม่ถูกต้อง บิดเบี้ยว คล้ายกับรูปทรงมีความเคลื่อนไหว มีความพิเศษในรูปทรง และปรากฏเป็นความงามจากความไม่สมบูรณ์ของลายเส้น สี รวมถึงมีเอกลักษณ์เฉพาะตัวที่โดดเด่นอย่างน่าสนใจของการสร้างสรรค์

3.2 ความคิดสร้างสรรค์ศิลปะของเด็กออทิสติก

การจะทำความเข้าใจในการสร้างสรรค์ของเด็กออทิสติกได้นั้นจำเป็นต้องเก็บข้อมูลด้วยกิจกรรมศิลปะจะเห็นพัฒนาการได้ตั้งช่วงอายุ

- อายุ 2-4 ปี ตื่นตัวกับสิ่งแปลกใหม่ ใช้จินตนาการกับการเล่น มีความเป็นตัวของตัวเองสูง แต่ช่วงความสนใจสั้น
- อายุ 4-6 ปี สนุกกับการวางแผน สนุกกับการเล่น การทำงาน ชอบเล่นแต่ไม่สามารถเล่นสมมติได้และไม่สามารถเล่นบทบาทต่าง ๆ โดยใช้จินตนาการได้ มีความสามารถในการเชื่อมโยงสิ่งต่าง ๆ แม้จะเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างเหตุและผลได้ไม่ตื้นนัก
- อายุ 6-8 ปี จินตนาการสร้างสรรค์เปลี่ยนไปสู่ความจริงมากขึ้นชอบบรรยายถ่ายทอดความคิดออกมาเป็นคำพูด การเรียนรู้และต้องการประสบการณ์ที่แปลกใหม่เพื่อสร้างความสนุกสนาน
- อายุ 8-10 ปี สามารถสร้างสรรค์สิ่งต่าง ๆ โดยใช้ความสามารถเฉพาะตัว มีความสามารถในการเรียบเรียงคำถาม ความอยากรู้อยากเห็นเพิ่มพูนมากขึ้น
- อายุ 10-12 ปี ชอบการสำรวจ ค้นคว้า ชอบการทดลอง มีสมาธิหรือช่วงความสนใจนานขึ้น ชอบเรียนรู้จากประสบการณ์ตรงแบบซ้ำเดิม ไม่ชอบความเปลี่ยนแปลง ช่วงวัยนี้จะมีพัฒนาการด้านศิลปะ เริ่มเข้าใจลึกซึ้งความเป็นจริงมากขึ้นจากประสบการณ์ที่ได้รับมา ทำให้ความคิดสร้างสรรค์ลดลง บางช่วง เพราะเป็นช่วงที่เด็กเรียนรู้สภาพแวดล้อม (วีณา ประชากุล, 2549)

ความสำคัญของความคิดสร้างสรรค์

การคิดที่ดี ควรมีลักษณะ ลึก กว้างไกล ลึก หมายถึง สิ่งที่มีใช้เพียงสัมผัส มีความเป็นไปได้ และมีความชัดเจน กว้าง เป็นการสร้างภาพที่มีมุมมองอันเกิด จากการวิเคราะห์ การสังเคราะห์ อย่างรอบครอบ เป็นการมองไปข้างหน้าในระยะยาว โดยคำนึงถึงสิ่งอันพึงปรารถนา ส่วนคำว่า สร้างสรรค์ นั้น เป็นการพิจารณาเพื่อสร้างสิ่งใหม่ๆ ให้เกิดขึ้น ความสามารถในการคิดสร้างสรรค์เป็นเครื่องมือที่ต้องใช้อยู่เป็นประจำของมนุษย์และมีพลังอำนาจมากที่สุดเหนือสิ่งอื่นใดเสมอ ดังนั้น บุคคลจึงไม่เพียงแต่ต้องมีความเข้าใจในกระบวนการของความคิดสร้างสรรค์เท่านั้น แต่ยังต้องการใช้ความคิดสร้างสรรค์ของตนให้เป็นประโยชน์ รวมทั้งต้องการให้ได้ชื่อว่าเป็นผู้ที่มีความคิดสร้างสรรค์เพิ่มมากขึ้นด้วย (กรมวิชาการ. 2544 : 6-7 ; อ้างอิงจาก Davis. 1973)

ความคิดสร้างสรรค์ มีลักษณะสำคัญ 3 ประการ คือ

1. เป็นความคิด ประดิษฐ์ หรือการทำให้แปลกใหม่ เป็นผลงานที่ริเริ่มเอง ไม่มีตัวอย่างไว้ให้มีประโยชน์มีคุณค่า
2. เป็นความคิดหรือการกระทำที่แก้ปัญหาได้ โดยสามารถมองหาทางเลือกหลายทิศหลายทางในการแก้ปัญหา
3. เป็นความคิดริเริ่มที่แสดงออกอย่างมีหลักเกณฑ์ มีความคงทน และสามารถดัดแปลงพัฒนาไปจนถึงจุดที่สมบูรณ์ได้

องค์ประกอบของความคิดสร้างสรรค์

จากที่กล่าวมาทั้งหมดนี้ จะเห็นได้ว่า ความคิดสร้างสรรค์คือความคิดที่สามารถในการสังเคราะห์ สามารถในวิเคราะห์และและมีความสามารถในนำไปปฏิบัติได้ มีลักษณะเป็นความรวมความคิดหลายทาง และมีลักษณะคล้าย ๆ กับกระบวนการแก้ปัญหา มีความแตกต่างเพียงกระบวนการแก้ปัญหานั้นจะมีวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้เด่นชัดเฉพาะเรื่อง แต่กระบวนการคิดสร้างสรรค์จำเป็นที่บุคคลจะต้องรู้จักจินตนาการ และถ้าขาดจินตนาการก็จะไม่สามารถแก้ปัญหาทางความคิดสร้างสรรค์ได้

กิลฟอร์ดนักจิตวิทยาชาวอเมริกาได้อธิบายว่า การคิดสร้างสรรค์ เป็นความสามารถทางสมองที่คิดได้กว้างไกลหลายทิศทาง ประกอบด้วย

- 1.ความคิดริเริ่ม คือ มีความคิดที่แปลกใหม่ แตกต่างไปจากความคิดแบบเดิมๆ ชอบปรับปรุงเปลี่ยนแปลง กล้าคิดกล้าแสดงออก

2.ความคิดคล่องตัวคือ ปริมาณความคิดที่มีหลากหลายคำตอบในเรื่องเดียวกัน และการแก้ไขปัญหาได้อย่างรวดเร็ว

3.ความคิดยืดหยุ่น คือ รูปแบบการคิดที่ไม่ตายตัว คิดได้หลายประเภทหลายทิศทาง และหลายแง่มุมอย่างอิสระ

4.ความคิดละเอียดลออ คือ การให้รายละเอียดต่อความคิดนั้นได้อย่างครบถ้วน รอบด้าน สามารถผสมผสานทำให้เกิดสิ่งใหม่ ๆ ขึ้นมาได้

สามารถพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ให้เด็กได้ โดยการตั้งคำถามปลายเปิดง่าย ๆ เช่น “ถ้าพูดถึงสีแดงเด็กจะนึกถึงสิ่งใด” ซึ่งคำตอบที่หลากหลายของเด็ก สามารถแสดงถึงทักษะการคิดในทิศทางต่าง ๆ เด็กอาจนึกถึงสิ่งที่มีสีแดงได้หลายชนิด เช่น แอปเปิ้ล นกแก้ว แสดงถึงทักษะการคิดคล่องตัวในขณะเดียวกัน เด็กเริ่มมีทักษะในการคิดยืดหยุ่นสามารถเชื่อมโยงความรู้ที่มีเข้ากับคำถามและให้คำตอบที่ต่างออกไป เช่นนึกถึงนกแก้ว นึกถึงผลไม้สีแดง หลังคาบ้าน เป็นต้น การตั้งคำถามให้เด็กตอบ แล้วช่วยชี้引导孩子ฝึกคิดอย่างรอบด้านเป็นวิธีที่ช่วยพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของเด็กได้เป็นอย่างดี โดยการกระตุ้นให้เด็กได้ลองคิด ทำสิ่งต่างๆ อย่างอิสระ เพื่อฝึกคิดให้กว้างไกลหลายทิศทาง ซึ่งเป็นการสร้างฐานพลังทางความคิดอันนำไปสู่การรู้จักคิดอย่างสร้างสรรค์ต่อไป

ความคิดสร้างสรรค์ในเชิงจิตวิทยา คือ สภาวะสร้างสรรค์ที่เกิดจากประสบการณ์และเนื้อหาของจิตสำนึกเป็นหลัก โดยใช้ความคิด เหตุผล กฎเกณฑ์ และหลักการต่าง ๆ ทางศิลปะ เพื่อนำอารมณ์และความรู้สึก หากจะมีส่วนใดที่เกิดจากอิทธิพลของจิตไร้สำนึกก็จะสามารถเห็นได้ แม้ศิลปินเองจะไม่ได้รับรู้หรือแสดงออก แต่เราก็สามารถที่จะวิเคราะห์ได้อย่างชัดเจนว่า เนื้อหาของงานศิลปะนั้น ๆ เกิดมาจากประสบการณ์ส่วนใดในชีวิต (Carl Jung, 2556: 70) และ วาสลาซ และ โคแกน (Wallach and Kogan) มีความเชื่อว่า ความคิดสร้างสรรค์ หมายถึง ความสามารถที่จะคิด “โยงสัมพันธ์” กล่าวคือ เมื่อระลึกถึงสิ่งใดได้ก็จะเป็นสะพาน ให้ระลึกถึงสิ่งอื่นได้ต่อไป สัมพันธ์กันเป็นลูกโซ่ (มุสตี กูฏอินทร์, 2525: 67) เดรฟตาล (Drevdahl: 1960) ให้ความหมายว่า ความคิดสร้างสรรค์เป็นความสามารถของบุคคลในการสร้างสรรค์สิ่งแปลกใหม่ โดยอาจจะเกิดจากการเชื่อมโยงความรู้ต่างๆ ที่ได้จากประสบการณ์เข้ากับสถานการณ์ใหม่ ๆ และนำเสนอในรูปของผลผลิตทางศิลปะ หรือเป็นเพียงกระบวนการหรือวิธีการเท่านั้นก็ได้ จากที่กล่าวมาข้างต้นนั้นชี้ให้เห็นว่า ศิลปะสามารถกระตุ้นความคิดสร้างสรรค์ มีความสำคัญมากต่อการพัฒนาสมองของเด็กให้มีพัฒนาการตามวัย

การใช้กระบวนการศิลปะที่ผสมผสานการใช้สื่อทางทัศนศิลป์ ทำให้เกิดแรงบันดาลใจและปล่อยวาง การแสดงออกทางอารมณ์ ตามที่นักทฤษฎีของ Artfield ศิลปะคือ การสืบค้นอารมณ์ความรู้สึกที่ปรากฏหรือซ่อนเร้นภายในใจ กระบวนการศิลปะที่เหมาะสม จะนำไปสู่การสร้างบทสนทนา ระหว่างกายและใจของเด็ก จากที่กล่าวมาข้างต้น จินตนาการสร้างสรรค์คือสิ่งสำคัญและเป็นที่มาของการทำความเข้าใจในลายเส้นบิดเบี้ยวแต่แฝงไว้ซึ่งความงดงามแห่งชีวิตของเด็กออทิสติก

การจะพัฒนาเด็กจึงมีความจำเป็นต้องกระตุ้นความคิดและจินตนาการอย่างสม่ำเสมอจนเมื่อเด็กเติบโต เด็กมีการพัฒนาการวาดที่ดีขึ้น จากการขีดเขียนที่ไร้ทิศทางไม่สามารถควบคุมได้แต่เมื่อฝึกบ่อย ๆ เด็กเริ่มมีการใช้เส้นที่มั่นคงขีดเขียนรูปทรงที่มีเค้าโครงมาจากของจริง มีการสังเกตดีขึ้น จดจำกับกิจกรรมดีขึ้น เมื่อนำผลงานมาวิเคราะห์ดูสิ่งที่ สเปียร์แมน (Spearman: 1963) ได้ให้ ความหมายว่า ความคิดสร้างสรรค์ เป็นกระบวนการของการกระทำเพื่อให้ได้ผลผลิตใหม่ ๆ ทางความคิด ซึ่งเกิดจากความคิดจินตนาการมากกว่าการใช้เหตุผล การวาดภาพของเด็กล้วนเกิดจากประสบการณ์และเด็กนำประสบการณ์ที่ได้มาแปลค่าเป็นภาพวาดที่เต็มไปด้วยจินตนาการ จะเห็นความพิเศษของมุมมองและรูปทรงที่บิดผันไปจากความเป็นจริง ทำให้ผู้สร้างสรรค์เริ่มสนใจและนำมาวิเคราะห์ จนสามารถเข้าใจได้ว่าเด็กมีมุมมองที่แตกต่าง และปรากฏความงามอีกแบบหนึ่งในรูปทรงที่ไม่สมบูรณ์นั้นเด็กได้ถ่ายทอดจินตนาการที่อยู่ในใจของเขา ออกมาเป็นภาพลายเส้นที่เล่าเรื่องราว ที่สนุกสนาน ตลกหรือโศกเศร้าตามประสบการณ์ในแต่ละวันที่เขาได้รับมา ดังภาพวาดภาพสัตว์หลายชนิดที่เด็กสนใจ ที่เขาเลี้ยงรักและผูกพัน อย่างมั่นใจไม่มีการลบแก้ไข หากคิดอะไรได้เด็กก็จะวาดเพิ่มลงไปเรื่อย ๆ จนกว่าเด็กจะพอใจ และสามารถถ่ายทอดสิ่งที่ตรงตามความเป็นจริงมากขึ้นดังนั้น ภาพวาดจำนวนมาก จึงถูกวาดออกมาจากจิตที่ใสบริสุทธิ์ ไม่มีสิ่งเคลือบแฝง หรือทักยะใด ๆ เด็กวาดภาพจากความทรงจำ แล้วนำมาผสมผสานกับจินตนาการในมุมมองของตัวเองเพื่อบอกเล่าเรื่องราวที่รับรู้ สิ่งประทับใจที่จดจำได้ สิ่งของที่เด็กรัก สนใจ จะถูกวาดออกมาอย่างว่องไว ซ้ำๆ ด้วยเหตุนี้ศิลปะจึงเป็นดังประตูที่เชื่อมความรู้สึกนึกคิดของเด็ก และเข้าไปอยู่ในโลกแห่งจินตนาการของเด็ก เพื่อใช้โอกาสนี้ในการที่จะเข้าใจและศึกษาเด็กดังที่นักปรัชญาBenedetto Croce นักปรัชญาอิตาลี และนักประวัติศาสตร์ Benedetto Croce (1998) ได้ให้การยกย่องเรื่องของสหสัญญาณ (Intuition) คือ การหยั่งรู้การเข้าใจการมองเห็นความสัมพันธ์อันเป็นความรู้ใหม่และสามารถใช้ความรู้เดิมมาให้เกิดผลสิ่งที่เป็นความรู้ใหม่ ได้โดยยังไม่เคยได้รับการบอกเล่าเหตุผลนั้นจากใครมาก่อนด้วยเช่นกัน แต่เขาได้พิจารณาเป็นเรื่องราวของการรับรู้โดยทันทีเกี่ยวกับวัตถุชิ้นหนึ่งซึ่งด้วยเหตุผลบางประการทำให้วัตถุ

ชิ้นนั้นปรากฏเป็นรูปทรงขึ้นมา มันเป็นการหยั่งรู้เกี่ยวกับสิ่งต่าง ๆ ก่อนที่ใครคนหนึ่งจะสะท้อนภาพเกี่ยวกับมันออกมาผลงานศิลปะคือ การแสดงออกเป็นรูปทรงที่เป็นวัตถุของสหัชญาณอันนั้น แต่ความงามและความน่าเกลียดมิใช่คุณสมบัติของผลงานศิลปะแต่มันเป็นคุณสมบัติต่าง ๆ ของจิตวิญญาณที่แสดงออกในลักษณะของสหัชญาณในงานศิลปะเหล่านี้ (Arthur C. Danto: 1994)เช่นเดียวกันกับการสร้างสรรค์ของเด็ก

จากการทำกิจกรรมศิลปะพบว่า ศิลปะมีส่วนช่วยให้เด็กสงบ มีสมาธิดีขึ้น สามารถนั่งอยู่นานขึ้น จากเดิม 1-2 นาทีเป็น 5-10 นาที ดังนั้น ผลงานศิลปะจึงถือว่าเป็นประตุนาน้อยที่เปิดโลกของเด็ก สำหรับผู้สร้างสรรค์ภาพลายเส้นเหล่านี้จึงเป็นความหวัง ความรัก อันเปี่ยมล้น และดีใจที่พบสิ่งที่สามารถสื่อสารกับเด็กได้ ผู้สร้างสรรค์จึงนำผลงานของเด็กมาร้อยเรียงด้วยความปรารถนาว่า ผลงานศิลปะที่บริสุทธิ์เหล่านี้ จะมีชีวิตและแสดงถึงความงามอันเกิดจากความสามารถและพัฒนาการของเด็กได้ และการจะเข้าใจการสร้างสรรค์ของเด็กได้นั้น จำเป็นต้องศึกษาการวาดของเด็กออกทิสติกในระดับปฐมวัยด้วย

3.3 การใช้กิจกรรมศิลปะกับเด็กออทิสติก

การใช้กิจกรรมศิลปะนั้นนับว่ามีประโยชน์มากในการช่วยฝึกสมาธิให้สามารถจดจ่อต่อกิจกรรมที่อยู่ตรงหน้าได้นานมากขึ้น เพราะศิลปะจัดเป็นการเรียนรู้ที่ผ่านขบวนการเล่นแบบมีความหมาย รวมทั้งสามารถใช้เป็นเครื่องมือในการสื่อสารระหว่างเด็กกับผู้สร้างสรรค์ ภาษาภาพจึงนับว่ามีความสำคัญมาก จากการทดลองเปรียบเทียบการใช้ภาษาพูดในการสื่อสารกับเด็ก มีการตอบสนองช้าหรือไม่ตอบสนองต่อสิ่งที่เราพยายามสื่อสารเลย เนื่องจากเด็กไม่มีสมาธิจดจ่ออันเนื่องมาจากมีภาวะสมาธิสั้น (Attention Deficit Hyperactivity Disorders) ร่วมด้วย จึงทำให้ขาดความสนใจสิ่งใดรอบตัว ผนวกกับอาการออทิสซึมที่มีโลกส่วนตัวสูง ทำให้เด็กขาดการเรียนรู้อย่างเป็นระบบเหมือนเด็กปกติ แต่หากใช้การสื่อสารโดยการวาดภาพจะพบว่า เด็กมีความสนใจและมีความเข้าใจในสิ่งที่เราสื่อสารได้ตรงความหมาย เด็กสามารถทำตามและโต้ตอบได้ดีขึ้น ดังนั้น ศิลปะจึงนับว่ามีความสำคัญมากในการใช้ฝึกการสื่อสารของเด็กออทิสติกได้เป็นอย่างดี นอกจากนั้นยังช่วยลดอาการเก็บกด กัดดันจากการบกพร่องเรื่องการสื่อสาร เด็กอารมณ์ดีขึ้น และผู้สร้างสรรค์สามารถสอนเด็กให้พูดได้มากขึ้นเป็นลำดับ จากการสังเกตพฤติกรรมตลอดระยะเวลา 12 ปี จะเห็นได้ว่าเด็กมีพัฒนาการล้ำช้ากว่าเด็กปกติทั่วไปประมาณ 4 ปี แต่มีการจดจำที่ดีจากการฝึกเรียนรู้จากภาพวาด ทำ

ให้เด็กเรียนรู้ที่จะสื่อสารโดยการวาดบอกเล่าเรื่องราวต่าง ๆ ที่เด็กรู้สึก หรือชอบสนใจเป็นพิเศษ จนเกิดเป็นลายเส้นที่มีการพัฒนาการอย่างต่อเนื่อง การวาดของเด็กนั้นมีความอิสระทางความคิดและจินตนาการโดยไม่ผ่านการฝึกฝนใด ๆ แต่เป็นการวาดที่เกิดจากการจดจำและความสนใจ เด็กจะวาดรูปทรงหรือเรื่องราวที่สนใจเข้าไปมา ไม่มีการลบ แต่จะเป็นการเขียนทับจนเกิดเป็นเส้นที่ทับซ้อน จนเกิดมิติอันแปลกประหลาด ในมุมมองที่แปลกประหลาด รูปทรงบิดเบี้ยวผิดรูปผิดเหลี่ยม แต่ผู้สร้างสรรค์เห็นถึงความงามอันเกิดจากเส้นที่ซับซ้อนพลัน ทันที ไม่ยั้งคิด เส้นลื่นไหลเต็มเปี่ยมไปด้วยจินตนาการ ดังที่นักจิตวิทยาการศึกษา ทอร์เรนซ์ ได้กล่าวไว้ว่า “ความคิดสร้างสรรค์ คือ กระบวนการประสานสัมผัสอันซับซ้อนต่อปัญหา ต่อสิ่งที่ขาดตกบกพร่อง ต่อช่องว่างของความรู้ ต่อปัจจัยที่สูญหายไป ต่อสิ่งที่ขาดการกลมกลืน ความสามารถที่จะแยกแยะสิ่งยุ่งยาก การค้นหาทางแก้ปัญหา การคาดเดาหรือการกำหนดสมมติฐานในสิ่งที่บกพร่อง การทดสอบครั้งแล้วครั้งเล่าและท้ายที่สุดสามารถสื่อสารกับผลลัพธ์ที่ปรากฏนั้น” (Torrance, 1965: 663)

การวาดภาพจึงเป็นหนทางที่จะนำผู้สร้างสรรค์เข้าไปสู่โลกอันลึกลับในความคิดของเด็ก การพยายามเรียนรู้และทำความเข้าใจต่อลายเส้นที่เด็กวาด โดยเก็บข้อมูลจากภาพวาดของเด็กตั้งแต่เด็กช่วงอายุ 4-14 ปี มาเป็นระยะเวลานาน เพื่อศึกษาว่าศิลปะนั้นสามารถสร้างสมาธิให้เด็กได้ และสิ่งที่พบคือ ความงามอันเกิดจากเส้นที่ฉับพลันทันทีทันใด ไม่มีการจัดวางองค์ประกอบภาพ การขีดเขียนไม่คำนึงถึงความถูกต้อง รูปทรงบิดเบี้ยวโยเยไปมา เด็กมักวาดรูปทรงเพื่อบอกเล่าความสนใจและความชอบ จึงทำให้เด็กเขียนภาพเดิม ๆ ซ้ำ ๆ ทับซ้อนรูปทรงกันโดยไม่คำนึงถึงรูปทรงที่ถูกวาดไว้ก่อน เป็นการทำลายรูปทรงแรกโดยการเขียนทับซ้อน

3.4 ขั้นตอนกระบวนการสร้างสรรค์ผลงานชุด “การสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมสื่อผสมการปะติดผ้าด้วยเทคนิค Appliqué ปักด้วยมือที่ได้รับแรงบันดาลใจมาจากผลงานวาดภาพของเด็กออทิสติก”

ขั้นตอนแรกเป็นการเก็บข้อมูลภาคเอกสารเป็นการศึกษาข้อมูลเอกสารเบื้องต้นจากหนังสือบทความและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับประวัติความเป็นมาทฤษฎีของศิลปะ ทฤษฎีสุนทรียศาสตร์ความงามจากความไม่สมบูรณ์ ตลอดจนแบบอย่างทางด้านศิลปกรรมของศิลปินที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยและสร้างสรรค์ผลงานศิลปกรรมในครั้งนี้

หลังจากนั้นจะเป็นการเก็บข้อมูลจากการปฏิบัติจริงโดยการนำศิลปะในหัวข้ออิสระ ให้เด็กวาดเพื่อหาลักษณะร่วมและลักษณะเฉพาะเพื่อชี้ให้เห็นว่าผลงานวาดภาพที่เกิดจากฝีมือเด็กออทิสติกนั้นมีความน่าสนใจและมีความงามที่เกิดจากความไม่สมบูรณ์ และในการเริ่มสร้างผลงานจะใช้การเทคนิคการวาด ร่วมกับการระบายสีด้วยปากกาเคมีโดยให้เด็กเป็นผู้วาดลงบนเฟรมที่เตรียมไว้

ขั้นตอนกระบวนการสร้างสรรค์ผลงานชุดนี้โดยภาพรวมประกอบด้วยขั้นตอนสำคัญ ดังนี้

3.5 การรวบรวมข้อมูลจากภาพวาดลายเส้นของเด็กออทิสติก

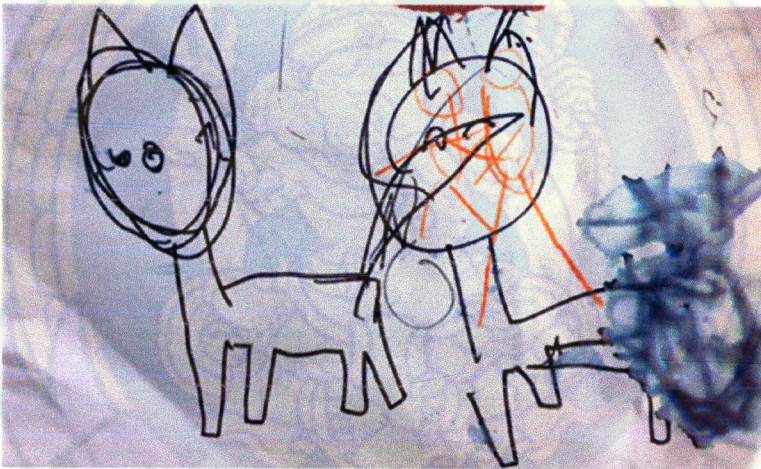
จากการเก็บข้อมูลโดยใช้ศิลปะตลอดระยะเวลา 1 ปี ตั้งแต่ พ.ศ. 2558-2559 เพื่อใช้ในการเป็นต้นแบบภาพร่าง ที่ตรงตามแนวคิดในผลงานชุด “จิตรกรรมสื่อผสมการปะติดผ้าด้วยเทคนิค Appliqué ปักด้วยมือที่ได้รับแรงบันดาลใจมาจากผลงานวาดภาพของเด็กออทิสติก” (ดังภาพที่ 12-13)

ภาพร่าง sketch

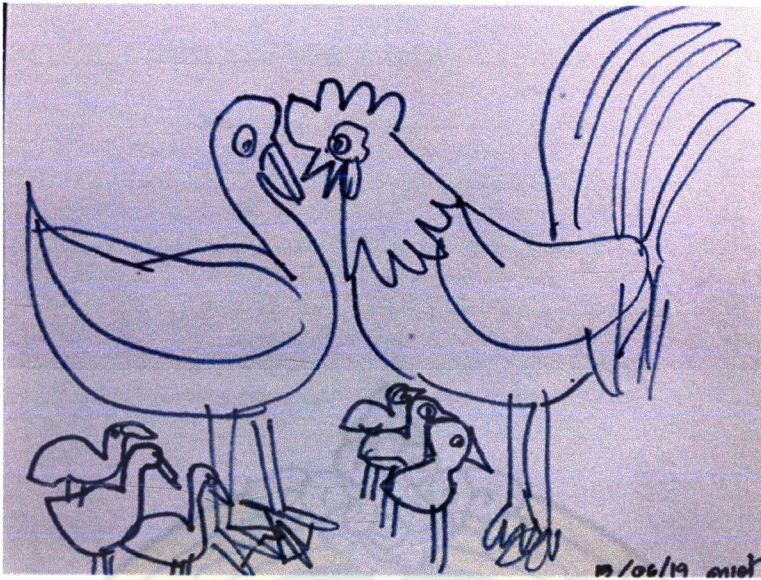

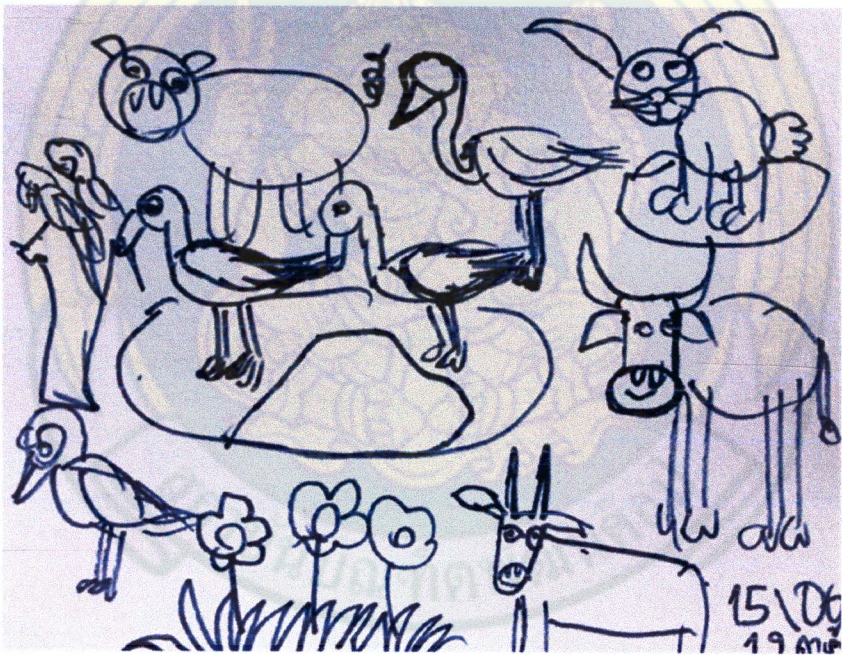
(ข)

(ค)

(3)

(4)

(ฉ)

ภาพที่ 34 (ก)ภาพเด็ก วาดภาพการนั่งทานข้าวบนโต๊ะอาหาร

เทคนิค ดินสอดำ

(ข) ภาพครอบครัวมาเที่ยวบ้านจันทบุรี

(ค)ภาพแมวเหมียว

(ง)แม่ไก่คุยกับแม่เป็ด

(จ)ภาพฟาร์มสัตว์มูร่า

(ฉ)ภาพแผนที่สวนสัตว์เปิดเขาเขียว

3.7 ภาพร่าง sketch งานสร้างสรรค์ผลงานชุด “การสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมสื่อผสมการปะติดผ้าด้วย เทคนิคAppliqué ปักด้วยมือที่ได้รับแรงบันดาลใจมาจากผลงานวาดภาพของเด็กออทิสติก”

(ก)

ภาพที่ 35 ชื่อภาพครอบครัวทานอาหารบนโต๊ะ ขนาด ๘๐ X ๑๐๐ cm

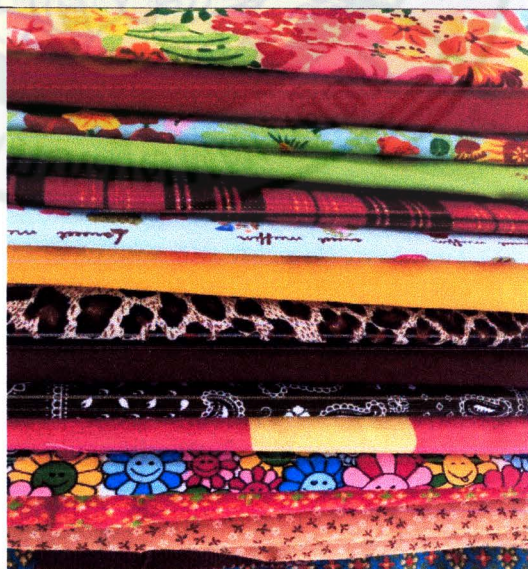
เทคนิค เทคนิค Appliqué

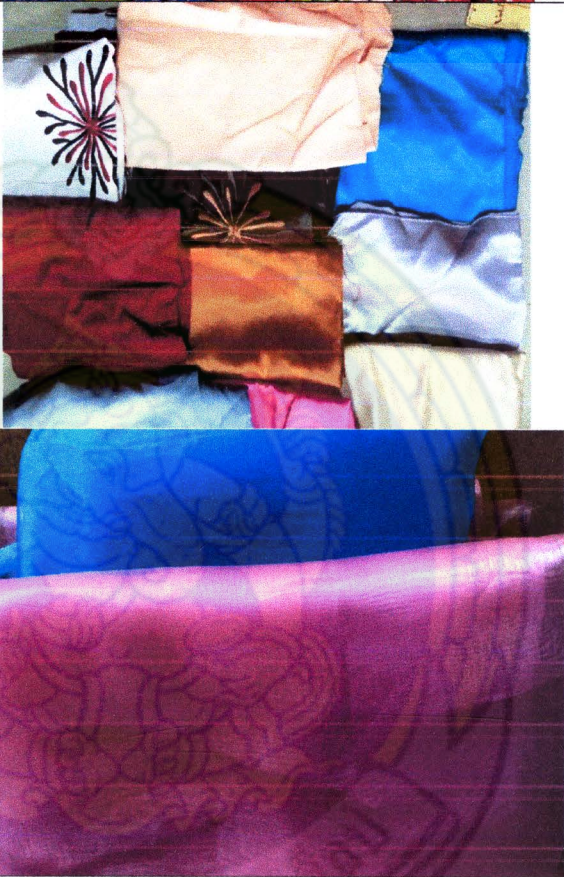
3.8 ตารางภาพร่างผลงานสร้างสรรค์ อุปกรณ์ที่ใช้ในการสร้างสรรค์ของผลงาน

ลำดับ	อุปกรณ์ที่ใช้ในการสร้างสรรค์
1. อุปกรณ์งานตัดเย็บงาน ผ้า ประกอบไปด้วย กรรไกร เข็ม จักรเย็บผ้า ด้าย กาวติดผ้า ซ็อกเขียน ผ้า	

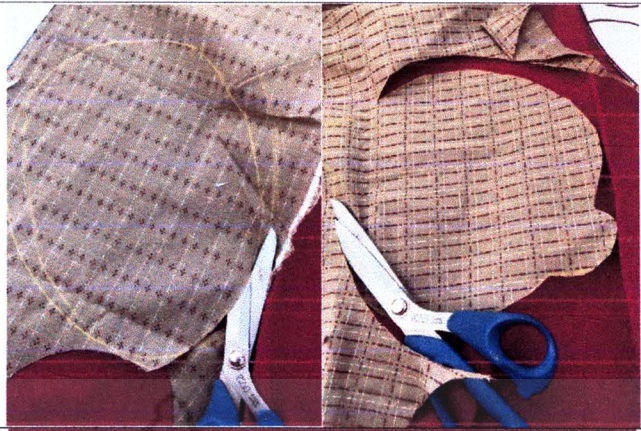
2.ผ้าหลากสี ผ้าฝ้าย

	
3.ผ้าหลากสี ผ้าแพร ผ้าไหม ผ้าลินิน หนังเทียม ผ้าแก้ว	
4.ภาพร่างบนกระดาษตามรูปทรงที่กำหนดไว้	

	
5. ตัดกระดาษตามรูปทรงที่ ร่างไว้เพื่อนำมาเป็นแบบ ในการร่างภาพบนผ้า ก่อน ทำการตัดผ้าเพื่อแปะลง บนชิ้นงาน	
6. นำแบบร่างมาทางบนผ้า ที่กำหนดไว้	

7.ตัดผ้าตามรูปทรงที่ร่าง
ตามแบบ

8.ผ้าที่ตัดออกมา
เตรียมพร้อมแปะก่อน
นำไปปะติดบนผ้าพื้นหลัง
ก่อนนำไปปักจักร

ขั้นตอนการแปะกาวบนผ้า
ก่อนนำไปปะติดรอให้กาว
แห้งจึงนำไปปักจักร

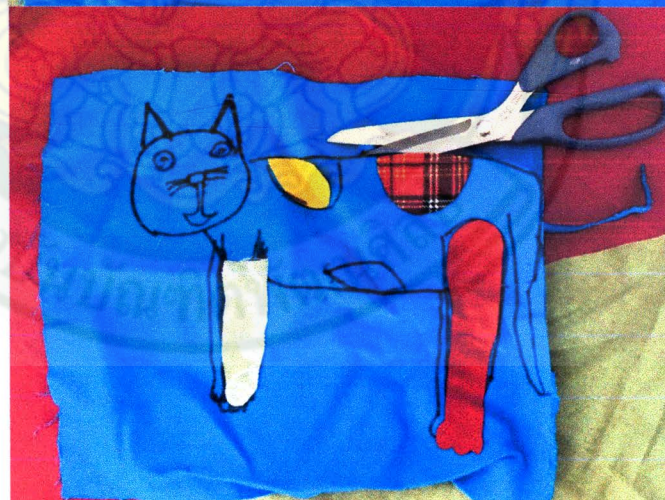
การเทียบเคียงสีผ้าเพื่อ
คัดเลือกผ้าให้ตรงตาม
แนวคิด

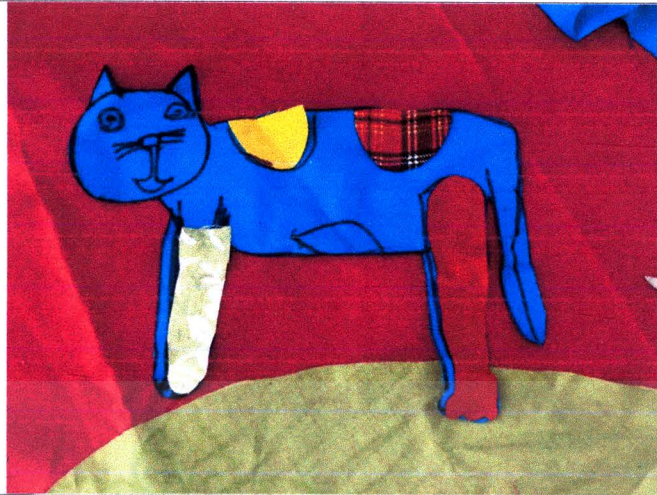
ดูวาดภาพแมวที่บ้านด้วย
ปากกากันน้ำบนผ้าสี จึง
นำมาปะติดลายสีบนตัว
แมวด้วยผ้าสีอื่นๆ

นำผ้าที่วาดและปะติดลาย
เรียบร้อยแล้ว มาตัดให้
เป็นรูปทรงอิสระ

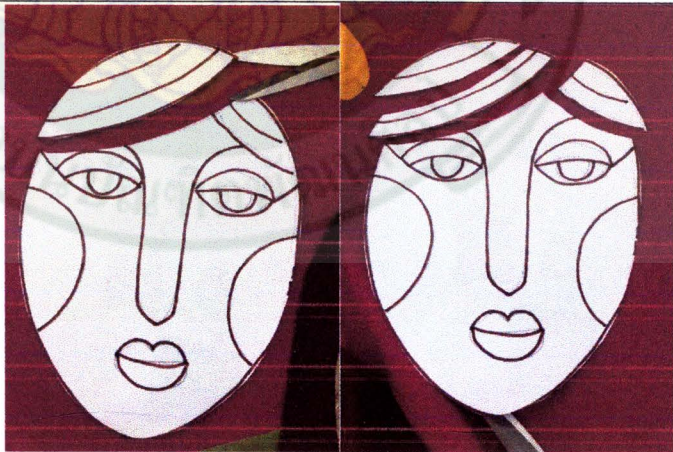
ภาพแมวลอยตัวรูปทรง
อิสระนำมาปะติดบนพื้นสี
ชมพูเข้ม

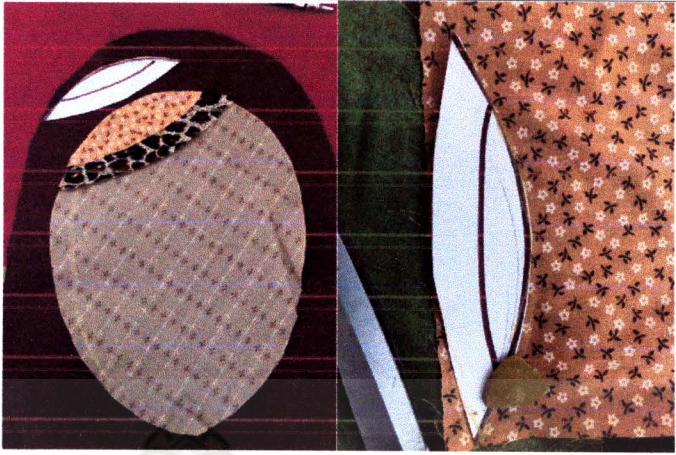

ขั้นตอนการนำไปปะติด
ก่อนเตรียมปักด้วยจักร
Appliqué

9. นำแบบกระดาษมาตัด
ออกเป็นส่วนเพื่อแยกสีผ้า
ในส่วนต่างๆของรูปทรง

การนำแบบไปทาบกับผ้าสี อื่นที่เตรียมไว้ก่อนวาดลาย ด้วยชอล์กสีเขียนผ้า	
10.แบบแพทเทิร์นที่ตัดแยก ส่วนเพื่อนำไปเป็นแบบร่าง ก่อนตัดผ้ามาประกอบกัน ผ้าที่ทำการปะติดกาवलง บนผ้า พร้อมนำไปเย็บด้วย เทคนิคปักจักร Appliqué	

ผ้าที่ทำการปะติดกาวลง
บนผ้า พร้อมนำไปเย็บด้วย
เทคนิคปักจักร Appliqué

ผ้าที่ทำการปะติดกาวลง
บนผ้า พร้อมนำไปเย็บด้วย
เทคนิคปักจักร Appliqué

ผ้าที่ทำการปะติดกาวลง

บนผ้า พร้อมนำไปเย็บด้วย
เทคนิคปักจักร Appliqué

ผ้าที่ทำการปะติดรูปทรง
จากผ้าสีต่างๆ ทากาวลง
บนผ้า พร้อมนำไปเย็บด้วย
เทคนิคปักจักร Appliqué

ทำการปะติดรูปทรงจาก
ผ้าสีต่างๆ ทากาวลงบนผ้า
พร้อมนำไปเย็บด้วย
เทคนิคปักจักร Appliqué
จนเสร็จเรียบร้อย

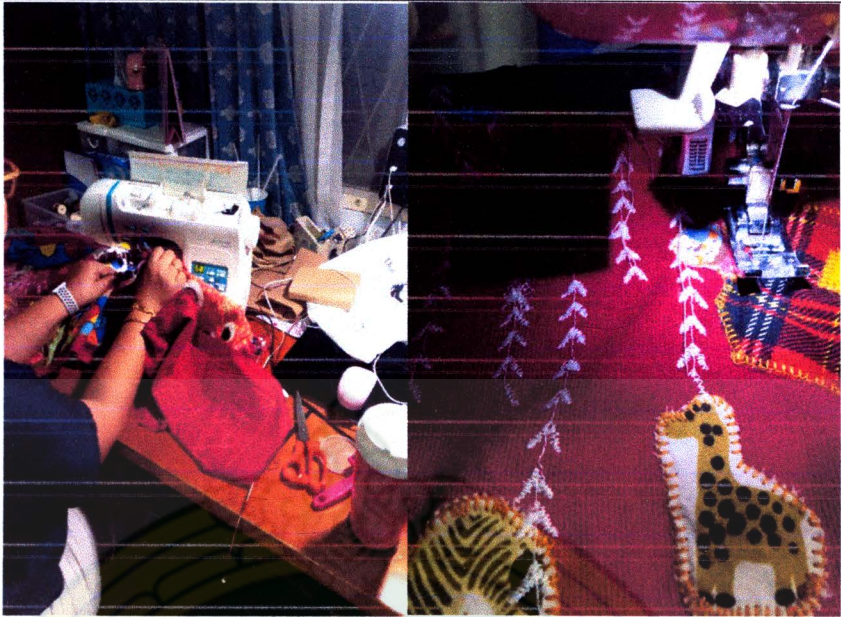
3.9 ตารางภาพ ภาพการสร้างสรรค์ผลงานด้วยอุปกรณ์ในขั้นตอนต่างๆ

1. จักรเย็บผ้า
ชนิดที่
สามารถปัก
งาน
Appliqué
ได้

ขั้นตอนการ
ปักผ้าที่
ต้องใช้เวลา
สมาธิสูง
รวมทั้งทักษะ
การปักจักรที่

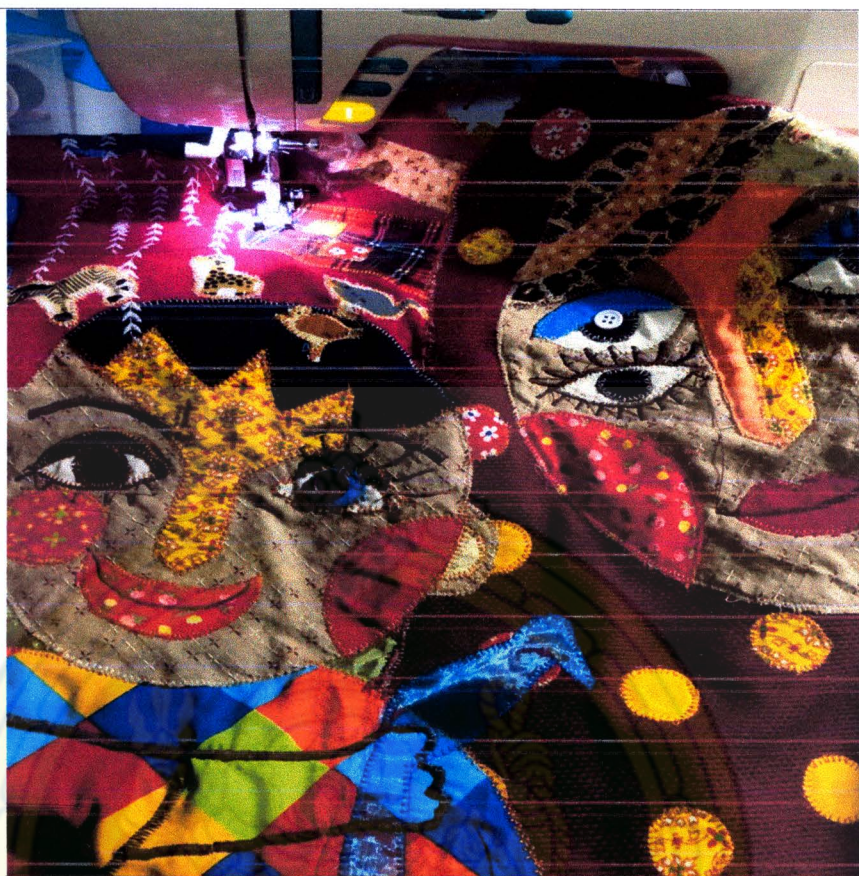
อาศัยความ
ชำนาญสูง
จากการ
ฝึกฝน

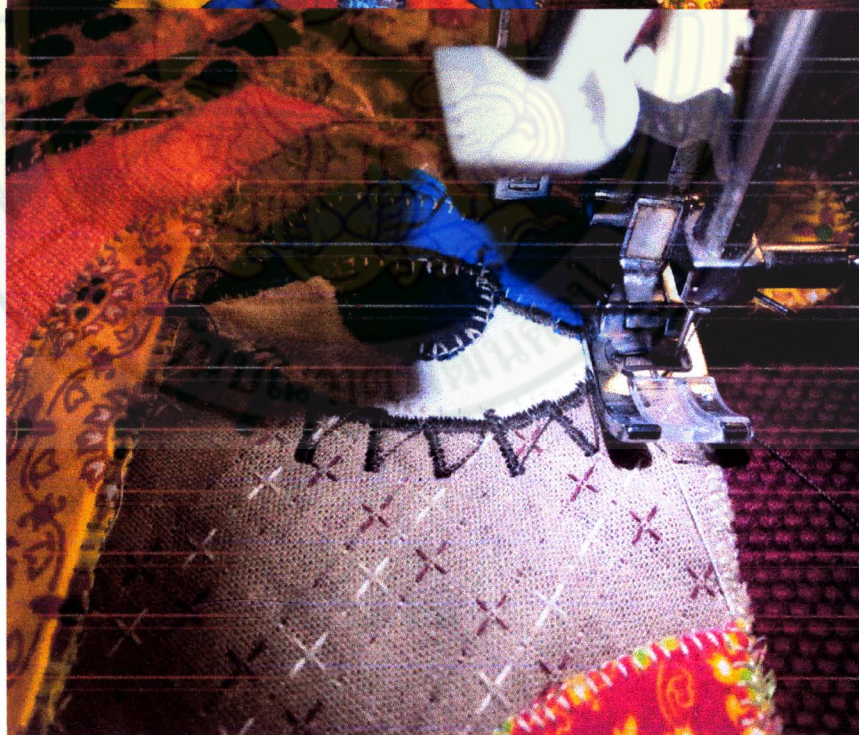
2.การปักผ้าที่
ต้องใช้เวลา
สมาธิสูง
รวมทั้งทักษะ
การปักจักร

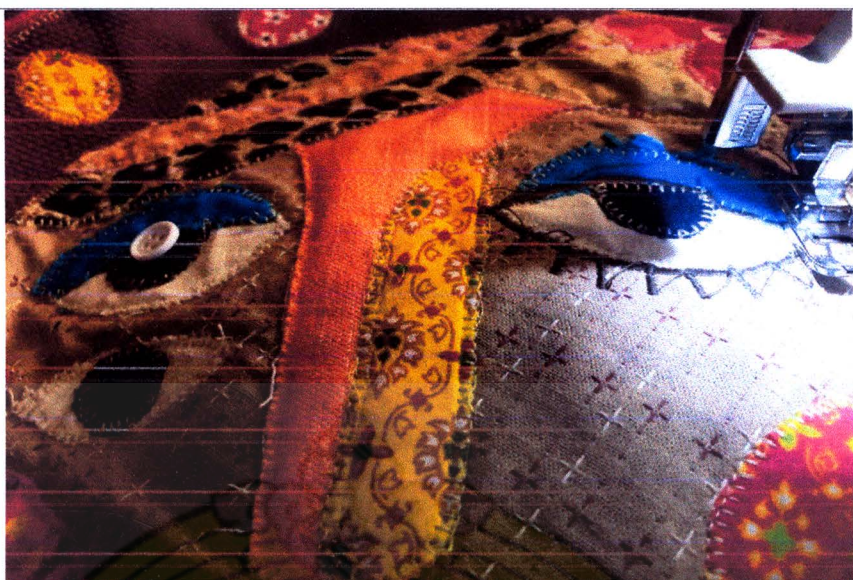
การปักผ้าที่
ต้องใช้เวลา
สมาธิสูง
รวมทั้งทักษะ
การปักจักร
การปักผ้าที่
ต้องใช้เวลา
สมาธิสูง
รวมทั้งทักษะ
การปักจักร

ภาพขยาย
รายละเอียด
การปักผ้าที่
ต้องใช้เวลา
สมาธิสูง
รวมทั้งทักษะ
การปักจักร

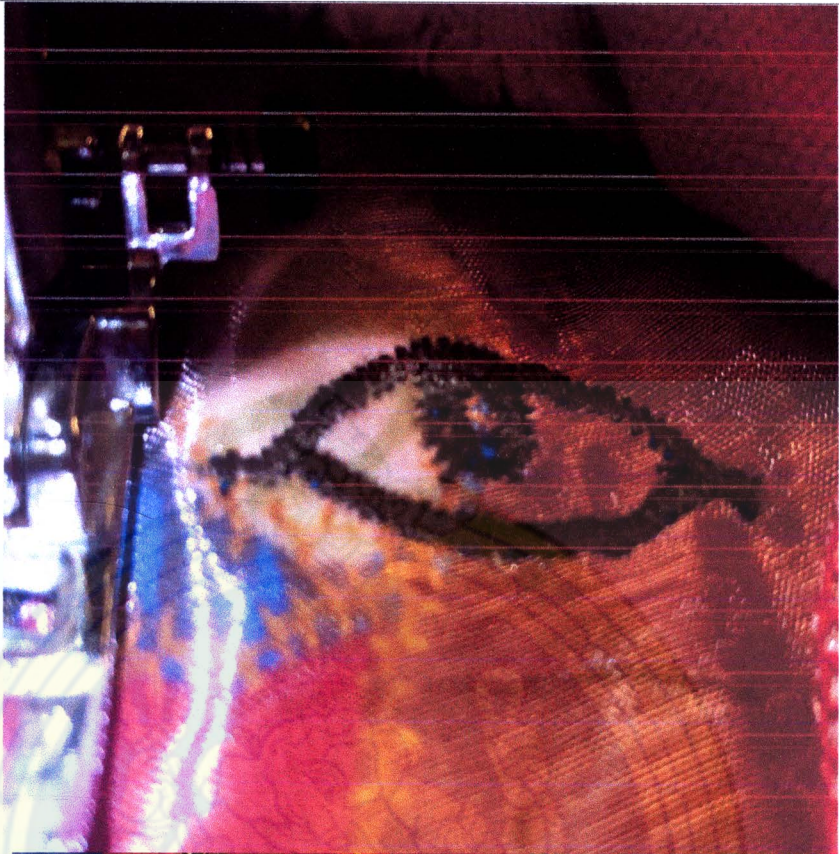
ภาพขยาย
การใช้ผ้าแก้ว
เพื่อสร้างมิติ
ในงาน

ภาพขยาย
การปัก
Appliqué
และการใช้ผ้า
แก้วผสานกับ
ผ้าลายต่างๆ
เพื่อสร้างมิติ
ในงาน

ภาพขยาย
การปัก
Appliqué
และการใช้ผ้า
แก้วผสานกับ
ผ้าลายต่างๆ
เพื่อสร้างมิติ
ในงาน

ภาพการนำ
ผ้าแก้วบางใส
มาปะติดให้
เกิดมิติใน
ภาพในมิติที่
อ่อนโยน ลด
ความคมชัด
ของภาพด้วย
การซ้อนทับ
ด้วยผ้าบางใส
สีอ่อน

ภาพ
รายละเอียด
หลังจากปัก
จักรเสร็จ
เรียบร้อยแล้ว

ภาพ
รายละเอียด
หลังจากปัก
จักรเสร็จ
เรียบร้อยแล้ว

	
ภาพด้านหลัง แสดง ลักษณะลาย ปักจักร Appliqué	
ภาพผลงาน สำเร็จก่อน ปะติดผ้าแก้ว สร้างมิติ	

ภาพผลงานที่ เสร็จสมบูรณ์	
ภาพผลงานที่ เสร็จสมบูรณ์ ใส่กรอบ	

3.10 สรุป การสร้างสรรค์ผลงานชุด"จิตรกรรมสื่อผสมการปะติดผ้าด้วยเทคนิค Applique ปักด้วยมือที่ได้รับแรงบันดาลใจมาจากผลงานวาดภาพของเด็กออทิสติก" นั้นมีการสร้างสรรค์อย่างเป็นระบบขั้นตอน เพื่อให้การสร้างสรรค์มีคุณภาพตรงตามหลักการแนวคิดมากที่สุด โดยคัดเลือกเทคนิคทางหัตถกรรมการปะติดผ้าด้วยเทคนิค Applique การเย็บด้วยมือ การปักด้วยมือ เพื่อให้เกิดคุณลักษณะตามวัตถุประสงค์การวิจัยเชิงสร้างสรรค์ ที่แสดงออกถึงผลงานที่มีลักษณะเฉพาะตนของผู้สร้างสรรค์ รวมทั้งได้รับการยอมรับในวงกว้างให้เห็นถึงความสามารถในการสร้างสรรค์ผ่านกระบวนการศิลปะของเด็กออทิสติกอันเกิดประโยชน์ในทางหนึ่งที่สามารถใช้สร้างกิจกรรมเพื่อพัฒนาทักษะของเด็กพิเศษได้

บทที่ 4

การวิเคราะห์ผลงานสร้างสรรค์

การวิเคราะห์กระบวนการสร้างสรรค์ ผลงานชุด“จิตรกรรมสื่อผสมการปะติดผ้าด้วยเทคนิค Appliqué ปักด้วยมือที่ได้รับแรงบันดาลใจมาจากผลงานวาดภาพของเด็กออทิสติก” มีผลงานจำนวนทั้งสิ้น 1 ชิ้น ที่จัดแสดงในประเภทผลงานจิตรกรรมสื่อผสมปะติด (collage) โดยการใช้เทคนิคทางหัตถกรรม Appliqué จะใช้รายละเอียดในการวิเคราะห์ออกเป็น 2 ประเด็นหลัก ได้แก่ การวิเคราะห์ที่มาและแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ ที่ประกอบด้วยการวิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสาร ศิลปะปะติด (collage) หลักการทางสุนทรียศาสตร์ การวิเคราะห์ความงามในการวาดภาพของเด็กออทิสติก การวิเคราะห์การสร้างจินตนาการของเด็ก ดังมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

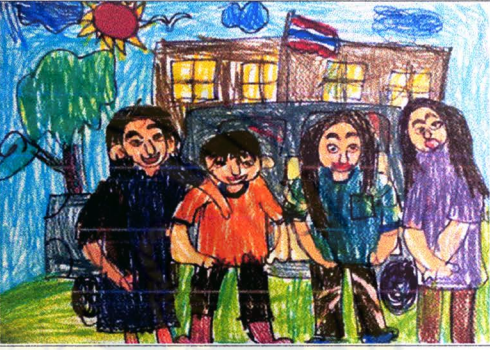
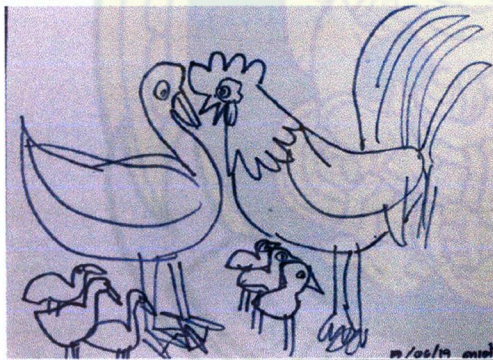
4.1 การวิเคราะห์ที่มาและแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์

4.1.1 การวิเคราะห์จากหลักทางสุนทรียศาสตร์

การศึกษาภาพวาดของเด็กออทิสติกนั้น จำเป็นต้องใช้หลักการทางสุนทรียศาสตร์ ที่ว่าด้วยเรื่องของความงาม ตรงกับคำในภาษาอังกฤษว่า Aesthetics สิ่งที่น่าสนใจในธรรมชาติและในงานศิลปะ โดยศึกษาถึงประสบการณ์ คุณค่าความงาม และมาตรฐานในการศึกษาว่าอะไรงามหรือไม่งาม (ราชบัณฑิตยสถาน, 2522: 4) ทั้งนี้เพื่อให้ซาบซึ้งในสุนทรียภาพและคุณค่าของสิ่งที่น่าสนใจ ไม่ว่าจะเป็นธรรมชาติ หรือศิลปะ (พจนานุกรมศัพท์ศิลปะ, 2530: 6) ความรู้สึกซาบซึ้งในคุณค่าดังกล่าวนี้ย่อมจะเจริญเติบโตได้โดยประสบการณ์ หรือการศึกษาวรรณศิลป์ จนเป็นอุปนิสัยเกิดขึ้นเป็นรสนิยม (Taste) ขึ้นตามตัวบุคคล และความรู้สึกนี้จึงอาจมีแตกต่างกันได้มากแม้ระหว่างบุคคลต่อบุคคลที่ว่าสุนทรียภาพ เป็นความรู้สึกจากการรับรู้บริสุทธิ์ในห้วงเวลาหนึ่ง (ทวีเกียรติ ไชยยงยศ, 2528: 3) ความงามเป็นคุณสมบัติของวัตถุ ทฤษฎีนี้เชื่อว่าวัตถุต่าง ๆ ล้วนแล้วแต่มีความงามในตัวของวัตถุเอง เช่น สวยเพราะสีส้ม ทรวดทรง รูปร่างที่แปลกตา พื้นผิวที่อ่อนนุ่ม ดังเช่น ภาพวาดของเด็กที่สร้างสรรค์รูปทรงที่มีความผิดแปลกแตกต่างไปจากวัตถุปกติ จนก่อให้เกิดเป็นรูปทรงแบบใหม่ ที่สื่อความหมายให้ผู้ดูต้องใช้การมองและการตีความ อันอาจจะต้องเชื่อมโยงกับประสบการณ์ของผู้ดูเอง

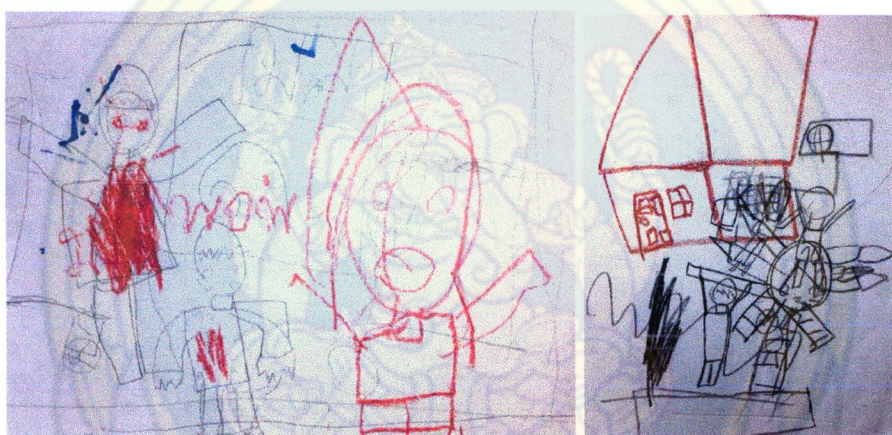
การนำผลงานวาดภาพของเด็กออทิสติก ที่มีการวาดรูปทรงที่สื่อสัญลักษณ์ด้วยรูปทรงที่ไม่สมบูรณ์ แต่มีความน่าสนใจในขบวนการคิด การถ่ายทอดแรงบันดาลใจ อันเป็นพลังอำนาจในตนเอง ชนิดหนึ่ง ที่ใช้ในการขับเคลื่อนการคิด กระตุ้นให้เกิดแรงจูงใจจนเกิดเป็นแนวคิดกระบวนการที่สร้างสรรค์โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อตอบสนองความต้องการทางจิตใจของเด็กออทิสติก มักเกิดจากความประทับใจหรือสะท้อนใจ ต่อสิ่งต่าง ๆ ที่อยู่รอบตัวเด็ก เป็นแรงบันดาลใจที่ได้รับมาจากสภาพแวดล้อมภายนอก อันได้แก่ สรรพสิ่งที่ล้อมรอบ ๆ ตัวเด็ก อันได้แก่ คน สัตว์ บ้าน ทิวทัศน์ สิ่งของ ธรรมชาติที่งดงาม แล้วเกิดความรู้สึกประทับใจ เกิดแรงบันดาลใจนำไปสู่จินตนาการ และถ่ายทอดความรู้สึกนั้นออกมา เป็นผลงานศิลปะที่ล้วนสามารถกระตุ้นให้เกิดแรงบันดาลใจได้ทั้งสิ้น ซึ่งสามารถช่วยให้เด็กทำการสร้างสรรค์ผลงานได้โดยอิสระ ดังจะเห็นได้จากเอกลักษณ์ในการวาด และการถ่ายทอดมุมมองที่มีความสนุกสนาน แฝงอยู่ในภาพเหล่านั้นของเด็ก ที่ก่อให้เกิดการกระตุ้นความคิดที่จะเชื่อมโยงรูปทรงที่อิสระ เข้ากับการแสวงหาความหมายในการพยายามตีความ ผลงานจึงคล้ายกับการตั้งคำถามในตัวเอง และคำตอบที่ได้มักสร้างรอยยิ้ม เพราะเป็นจินตนาการที่แปลกใหม่ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ออร์เตกา (Ortega y Gasset, 1883 – 1955) กล่าวว่า สนุทริยถือได้ว่าเป็น “สิ่งเหนือธรรมดา” (ultra-object) นั่นคือ เป็นความเป็นจริงของผู้มีประสบการณ์สุนทรียะของแต่ละคน ในแนวคิดนี้มีนักปรัชญากลุ่มหนึ่งได้เสนอทฤษฎีแทรกอารมณ์ (Theory of empathy) คือ สุนทรียะเกิดจากการที่ศิลปินหรือผู้ชมแทรกความรู้สึกของตนเข้าไปในศิลปะ ดังนั้น ศิลปะชิ้นเดียวกัน ตัวศิลปินเองและผู้ชมต่างก็มีประสบการณ์สุนทรียะได้ต่างกัน อาจจะตรงกันมากน้อยเท่าไรก็ได้

จากที่กล่าวมาข้างต้น ทำให้เข้าใจในหลักการทางสุนทรียะศาสตร์เรื่องความงามที่มีความสำคัญในการนำมาวิเคราะห์ ให้เห็นถึงคุณค่าของผลงานภาพวาดของเด็กออทิสติกได้เป็นอย่างดี ในด้านการจินตนาการ การวาดรูปทรงตามเรื่องราวที่เด็กคิดและจดจำ การนำประสบการณ์จากความทรงจำที่ได้รับมาผ่านการตีความในมุมมองของเด็กที่ไร้ขีดจำกัดแห่งพรมแดนของความถูกต้อง ทุกอย่างเกิดขึ้นได้เสมอ ในผลงานวาดภาพที่มีเรื่องราวของการบันทึกห้วงอารมณ์ต่าง ๆ ของเด็ก รวมทั้งภาพวาดของเด็กยังสามารถเป็นสิ่งบอกเล่าถึงการรับรู้และประสบการณ์ที่เด็กได้รับมา อันนำไปสู่การทำความเข้าใจภาวะที่เป็นอยู่ของเด็กออทิสติกได้อีกทางหนึ่ง

	
ก	ข
	
ค	ง
	
จ	ฉ
ภาพที่ 36 การวิเคราะห์สุนทรียภาพด้านความงามในภาพของเด็กออกทิสติกตารางวิเคราะห์ภาพผลงานของเด็กออกทิสติก ช่วงอายุ 9-14 ปี	
ภาพ ก โต๊ะอาหารของเด็กกับครอบครัวที่ลงสี	ภาพ ง ไปโรงเรียน
ภาพ ข ลายเส้นโต๊ะอาหารของเด็กกับครอบครัว	ภาพ จ เปิดกับไก่เป็นเพื่อนกัน
ภาพ ค ครอบครัว	ภาพ ฉ แผนที่สวนสัตว์

จากผลงานศิลปะของเด็กนั้น มีความน่าสนใจในเรื่องการวาดเส้นที่รวดเร็ว เส้นต่อเนื่องคล้าย การวาดเส้นจากประสาทสัมผัส (Contour Drawing) การวาดภาพของเด็กออทิสติกนั้นเป็นการวาด ที่เกิดจากการมองรูปทรงและถ่ายทอดโดยไม่ผ่านกระบวนการคิด ไตร่ตรองแยกแยะ จัดสรรใด ๆ โดยไม่คำนึงถึงความถูกต้อง ดัดทึงซึ่งความเป็นจริงของสัดส่วนวัตถุ เป็นการมองเพื่อการเขียนภาพ โดยไม่ต้องการเหตุผล และผลของการได้เห็นจะไม่มีความคิดเข้าไปกำกับข้องเกี่ยว เพราะความคิด จะเร็วกว่าตา เร็วกว่ามือ และจะทำให้ละเลยสิ่งซึ่งเป็นจริงอยู่ตรงหน้า จนเกิดผลงานที่มีความงาม อย่างประหลาด จินตนาการที่บริสุทธิ์สะอาด หลุดพ้นจากหลักการทางทฤษฎีทางศิลปะ และเป็น ความงามที่แปลกใหม่และเต็มไปด้วยสิ่งที่น่าสนใจเพื่อทำความเข้าใจ ดังที่นักปรัชญาชื่อ เอมมานูเอล คานท์ (Immanuel Kant) ชาวเยอรมันได้กล่าวไว้ว่า “บางครั้งเราก็มีความรู้สึกมีความสุข เพื่อ ความสุขเท่านั้น” ซึ่งแปลความหมายได้ว่า เป็นความรู้สึกพอใจในอารมณ์ โดยไม่หวังผลตอบแทนใด ๆ และยังสอดคล้องกับคำกล่าวของ จอห์น ฮอสเปอร์ (John Hospers) ที่ว่า สุนทรียภาพ “เป็น ลักษณะของประสบการณ์ที่ไม่มีผลในทางปฏิบัติ” การจะทำความเข้าใจในการสร้างสรรค์ของเด็ก ออทิสติกได้นั้น จำเป็นต้องศึกษาความคิดสร้างสรรค์กับพัฒนาการตามวัยของเด็กปกติ ว่ามีลักษณะ การสร้างสรรค์อย่างไรตามช่วงวัย เพื่อเป็นแนวทางในการหาลักษณะเฉพาะของผลงานเด็กออทิสติก ว่ามีการสร้างสรรค์ที่มีความเหมือนหรือแตกต่างกับเด็กปกติอย่างไร รวมทั้งทำความเข้าใจใน ความคิดและจินตนาการความสามารถในการจินตนาการ หรือคิดค้นสิ่งใหม่ มุมมองใหม่ ตามที่ กิล ฟอร์ดนักจิตวิทยาชาวอเมริกาได้อธิบายว่า การคิดสร้างสรรค์ เป็นความสามารถทางสมองที่คิดได้ กว้างไกลหลายทิศทาง ประกอบด้วยความคิดริเริ่มดังจะเห็นได้จากการวาดของเด็กที่มีมักจะพบว่ามี การผสมผสานรูปทรงของสัตว์หลายชนิดมาประกอบร่างกันเป็นสัตว์แบบใหม่ ด้วยความคิด คล่องตัวไม่กลัวความผิดถูก ไม่อยู่ในกรอบของกฎเกณฑ์ทางศิลปะ ที่มุ่งเน้นความถูกต้องเหมือนจริง ในการถ่ายทอด อันแสดงออกให้เห็นถึงความคิดที่ยืดหยุ่น ความคิดสร้างสรรค์อันแปลกใหม่ของเด็ก ที่สามารถมองเห็นรายละเอียดเล็ก ๆ ที่คนทั่วไปอาจมองข้าม เกิดเป็นมุมมองที่น่าสนใจแปลกใหม่ ชวนคิด สอดคล้องกับวาซลาซ และ โคแกน (Wallach and Kogan) มีความเชื่อว่า ความคิด สร้างสรรค์ หมายถึง ความสามารถที่จะคิด “โยงสัมพันธ์” กล่าวคือ เมื่อระลึกถึงสิ่งใดได้ก็จะเป็น สะพาน ให้ระลึกถึงสิ่งอื่นได้ต่อไป สัมพันธ์กันเป็นลูกโซ่ (มุสตี ภูอินทร์, 2525: 67) การวาดภาพ ของเด็กออทิสติกล้วนเกิดจากประสบการณ์ และเด็กนำประสบการณ์ที่ได้มาแปลค่าเป็นภาพวาดที่ เต็มไปด้วยจินตนาการมากกว่าการใช้เหตุผล จะเห็นความพิเศษของมุมมองและรูปทรงที่บิดผันไป

จากความเป็นจริง ทำให้ผู้สร้างสรรค์เริ่มสนใจและนำมาวิเคราะห์ จนสามารถเข้าใจได้ว่าเด็กมีมุมมองที่แตกต่าง และปรากฏความงามอีกแบบหนึ่งในรูปทรงที่ไม่สมบูรณ์นั้น เด็กได้ถ่ายทอดจินตนาการที่อยู่ในใจของเขา ออกมาเป็นภาพลายเส้นที่เล่าเรื่องราว ที่สนุกสนาน จากการวาดซึ่งเป็นกิจกรรมที่เด็กชื่นชอบ โดยใช้หลักการของศิลปะพบว่า ศิลปะมีส่วนช่วยให้เด็กออกทิสติกสงบ มีสมาธิดีขึ้น สามารถนั่งอยู่ได้นานขึ้น จากเดิม 1-2 นาทีเป็น 5-10 นาที ดังนั้น ผลงานศิลปะจึงถือว่าเป็นประตูบานน้อยที่เปิดโลกของเด็กออกทิสติก สำหรับผู้สร้างสรรค์ภาพวาดเหล่านี้จึงเป็นความหวัง ความรัก อันเปี่ยมล้น และตั้งใจที่พบสิ่งที่สามารถสื่อสารกับเด็กออกทิสติกได้ ผู้สร้างสรรค์จึงนำผลงานของเด็กออกทิสติก มาร้อยเรียงด้วยความปรารถนาว่า ผลงานศิลปะที่บริสุทธิ์เหล่านี้จะปรากฏความงามให้ผู้คนได้เห็นถึงความสามารถทางศิลปะอันบริสุทธิ์ของเด็กออกทิสติก

ภาพที่ 37 ภาพวาดของเด็กออกทิสติก ช่วงอายุ 9-14 ปี

การวาดภาพของเด็กออกทิสติก ช่วงอายุ 9-14 ปี นั้นใช้วิธีการขั้นพื้นฐานที่สามารถสร้างความเข้าใจ อธิบายความหมายต่าง ๆ ได้ เพื่อช่วยสื่อสารให้เกิดความเข้าใจผลงานวาดภาพของเด็กออกทิสติก ที่เป็นรูปธรรมได้ กระบวนการของการวาดภาพทุกขั้นตอน เด็กออกทิสติก จะเกิดการเรียนรู้ในทุกมิติ เช่น การเรียนรู้การจัดวางภาพ การเรียนรู้และการสังเกตโครงสร้างส่วนต่างๆ ของวัตถุ และการเป็นส่วนหนึ่งของสภาพแวดล้อม จากการรับรู้เช่นนี้ได้นำไปสู่การแสดงออก โดยอาศัยการมองและจดจำ แยกแยะวัตถุเหล่านั้นและจะลอกเลียนแบบ ลักษณะต่าง ๆ ของวัตถุนั้น ๆ ให้ได้ ถึงแม้ว่าเด็กออกทิสติก จะไม่สามารถถ่ายทอดได้อย่างถูกต้องตามสัดส่วนที่เป็นจริงก็ตาม แต่การสร้างรูปทรงต่าง ๆ ของเด็กออกทิสติก นั้นล้วนเกิดจากการสังเกตและจดจำวัตถุ เช่น วัสดุนั้นเป็น สิ่งมีชีวิต มีโครงสร้างและคุณสมบัติที่แตกต่างกับวัสดุอื่น ๆ อย่างไร เด็กออกทิสติก เริ่มเรียนรู้และ

เปรียบเทียบโครงสร้างทางกายภาพ และการหยั่งรู้คล้ายกับที่ อังรี แบรกซอง (Henry Bergson, 1859-1941) นักปรัชญาลัทธิสัญชาตนิยม ชาวฝรั่งเศสระดับผู้นำคนหนึ่ง กล่าวว่า สัญชาตญาณ หมายถึงเด็กออทิสติก สามารถใช้ความรู้สึกที่เกิดขึ้นทันทีทันใดและฉับพลันจากอวัยวะสัมผัส เป็นเรื่องธรรมชาติมากกว่าการเรียนรู้ เป็นสภาวะของการปะทะกันระหว่างอวัยวะสัมผัสกับโลกภายนอก (กำจร สุนพงษ์ศรี, 2556: 6) การเรียนรู้ ในรูปทรงที่จะวาดผสมผสานกับประสบการณ์ การมองแบบเปรียบเทียบ โดยใช้ลักษณะความเข้าใจในเรื่องของการวาดระบายสีมีการใช้เส้นเป็นเส้นตรง เส้นโค้ง เส้นหยักมุมและเส้นอิสระ จะถ่ายทอดการมองเห็น และความรู้สึกภายในจิตใจของเด็กออทิสติก ออกมาเป็นภาพที่บิดเบี้ยว ผิดรูป แต่มีความสวยงามซึ่งแสดงความเป็นลักษณะเฉพาะหรือเอกลักษณ์ของเด็กออทิสติกรายบุคคล ศิลปะของลูกอาจจะสอดคล้องกับการสร้างสรรค์ของกลุ่มศิลปะเซอร์เรียลลิซึมโดยบังเอิญ จากการใช้สิ่งที่เรียกว่า “ความบังเอิญ” (Chance) มาเป็นส่วนหนึ่งในการนำเสนอผลงาน โดยเฉพาะการหยิบเอาสิ่งของสองอย่างหรือมากกว่านั้น ซึ่งไม่มีความเกี่ยวข้องกันมาวางไว้ด้วยกัน เหมือนเป็นการพบกันโดยบังเอิญที่ก่อให้เกิดความหมาย แม้แต่ละอย่างจะไม่มีมีความเกี่ยวเนื่องกันเลย แต่เมื่อมาอยู่ร่วมกันในพื้นที่เดียวกัน ก็ย่อมจะกระตุ้นให้ผู้ชมเกิดจินตนาการและความรู้สึกถึงเอกภาพแบบใหม่ ซึ่งไม่ขึ้นกับเหตุผลหรือตรรกะใด ๆ ในโลกกายภาพ การนำสิ่งของที่ดูเข้ากันไม่ได้และไม่มีความเกี่ยวข้องกันมาจัดรวมประกอบกันโดยแต่งเติมผสมผสานให้ดูเป็นสิ่งเดียวกันอย่างกลมกลืน รวมถึงการเชื่อมโยงความรู้สึกสัมผัส และประสบการณ์ทางการเห็นให้สอดคล้องกับความคิดใหม่จนเกิดเป็นรูปทรงใหม่นั้นเอง

นอกจากนี้ผลงานภาพวาดของเด็กออทิสติก ยังสะท้อนถึงลักษณะของ “ตัวตนภายใน ความคิดบริสุทธิ์ หรือ จิตไร้สำนึก” ที่ต้องการผสานความฝันกับความจริงแห่งโลกภายนอก เข้าด้วยกันจนผลงานเกิดความน่าสนใจ มีคุณค่าในเชิงศิลปะที่สามารถรับรู้ได้จากการชมผลงานของเด็กออทิสติก เมื่อได้ชมผลงานจะเห็นได้ถึงรูปทรงที่ใกล้เคียงความเป็นจริงบ้างและตัดทิ้งซึ่งรายละเอียดในบางรูปทรงบ้าง ใช้สีสดใสได้ตรงตามสิ่งที่เด็กออทิสติกเห็น นั่นเป็นเครื่องแสดงให้รู้ว่าหากเราใช้กิจกรรมศิลปะที่เหมาะสม เลือกกิจกรรมที่ลูกชื่นชอบ มีความสนใจ จะทำให้เกิดความสุขในระหว่างที่ทำกิจกรรมศิลปะ ส่งผลให้เกิดสมาธิดีขึ้น เด็กออทิสติกสามารถกระตุ้นสมองส่วนความทรงจำนำมาถ่ายทอดเป็นภาพจากประสบการณ์ที่เด็กออทิสติกเคยได้รับ จนสามารถเห็นถึงพัฒนาการที่ดีขึ้น รอบด้าน ทั้งด้านทักษะทางกาย จิตใจ อารมณ์ จากที่กล่าวนั้น ผลงานชุดนี้มีเป้าประสงค์ที่จะเผยแพร่ ออกสู่สาธารณะชนในวงกว้าง เพื่อหวังจะกระตุ้นเตือนให้ครอบครัวที่มีสมาชิกเป็นเด็กออทิสติกได้ ให้

ความสำคัญกับการกระตุ้นพัฒนาการด้วยการใช้กิจกรรมศิลปะ อันจะนำไปสู่การพัฒนาเด็กให้สามารถสื่อสาร ปลดปล่อยความคับข้องใจในปัญหาต่าง ๆ ด้วยการหันมาทำกิจกรรมศิลปะ นอกจากนั้นยังถือเป็นการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีภายในครอบครัวด้วยอีกทางหนึ่ง

การสร้างสรรคผลงานที่ออกมานั้นนับเป็นผลงานที่ผสมผสานกันของเด็กกอธิสติค เป็นผู้วาด และผู้สร้างสรรค์ได้นำมาเป็นแรงบันดาลใจ โดยเลือกเอาเฉพาะรูปทรงที่ผู้สร้างสรรค์เห็นถึงความงาม ความบริสุทธิ์ใจ ไร้ทักษะ และนำมาสร้างสรรค์ด้วยการคัดเลือกเทียบเคียงสีผ้าในแบบลวดลายต่างๆ จนเกิดความลงตัว จึงทำการตัดและปะติดลงบนผ้าขาวก่อนนำไปปักด้วยจักร ด้วยเทคนิคแอปปีเก้คือ สอยขอบผ้าเป็นรูปทรงอิสระ ทับซ้อนกันตามหลักองค์ประกอบศิลป์ทางศิลปะเป็นหลักสำคัญ สำหรับผู้สร้างสรรค์และผู้ศึกษางานศิลปะ เนื่องจากผลงานศิลปะใด ๆ ก็ตาม ล้วนมีคุณค่าอยู่ 2 ประการ คือ คุณค่าทางด้านรูปทรงและคุณค่าทางด้านเรื่องราว คุณค่าทางด้านรูปทรงเกิดจากการนำเอา องค์ประกอบต่าง ๆ ของศิลปะ อันได้แก่ เส้น สี แสงและเงา รูปราง รูปทรง พื้นผิว ฯลฯ มาจัดเข้าด้วยกันเพื่อให้เกิดความงาม ซึ่งแนวทางในการนำองค์ประกอบต่าง ๆ มาจัดรวมกันนั้นเรียกว่า การจัดองค์ประกอบศิลป์ (Art Composition) โดยมีหลักการจัดตามที่กล่าวต่อไป อีกคุณค่าหนึ่งของงานศิลป์ คือ คุณค่าทางด้านเนื้อหาเป็นเรื่องราว หรือสาระของผลงานที่ศิลปินผู้สร้างสรรค์ ต้องการที่จะแสดงออกมาให้ผู้ชมได้สัมผัส รับรู้โดยอาศัยรูปลักษณะที่เกิดจากการจัดองค์ประกอบ ศิลปะนั้นเอง หรืออาจกล่าวได้ว่าผู้สร้างสรรค์นำเสนอเนื้อหาเรื่องราวผ่านรูปลักษณะที่เกิดจากการจัด องค์ประกอบทางศิลป์ ถ้าองค์ประกอบที่จัดขึ้นไม่สัมพันธ์กับเนื้อหาเรื่องราวที่นำเสนอานศิลปะนั้นก็ จะขาดคุณค่าทางความงามไป ดังนั้นการจัดองค์ประกอบศิลป์จึงมีความสำคัญในการสร้างสรรค์งาน ศิลป์เป็นอย่างยิ่งเพราะจะทำให้งานศิลปะทรงคุณค่าทางความงามอย่างสมบูรณ์ ให้มีความงามตามหลักแห่งเอกภาพความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ความสอดคล้องกลมกลืน เป็นหน่วยเดียวกัน ด้วยการ จัดองค์ประกอบให้มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกันเป็นกลุ่มก้อนไม่กระจัดกระจาย โดยการจัดระเบียบ ของรูปทรง จังหวะ เนื้อหาให้เกิดดุลยภาพจะได้สื่ออารมณ์ ความรู้สึก ความหมายได้ง่ายและรวดเร็ว ความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน โดยเลือกวัสดุ ให้สอดคล้องกับอารมณ์ความรู้สึกภายในภาพ ก่อเกิดเป็น ผลงานที่มีลักษณะเฉพาะตน แต่คงอัตลักษณ์ของผลงานเด็กกอธิสติคไว้ได้อย่างน่าสนใจ

บทที่ 5

สรุปผลการสร้างสรรค์ อภิปรายผลการสร้างสรรค์และข้อเสนอแนะ

การศึกษาผลงานวาดภาพเด็กออทิสติกนั้น ทำให้พบว่าเด็กมีการแสดงออกที่ตรงไปตรงมา วาดในสิ่งที่ได้รับประสบการณ์ตรง และเป็นประสบการณ์ที่เด็กออทิสติกสนใจ ต้องมีความเข้มข้นเพียงพอที่จะทำให้เด็กเกิดความประทับใจ จึงจดจำและนำมาถ่ายทอดเป็นผลงานวาดภาพ จึงมักจะพบว่าเด็กออทิสติกมักวาดเรื่องเดิม รูปทรงเดิมซ้ำ ๆ เพราะเด็กออทิสติกมีความบกพร่องทางสมองด้านการจัดเรียงข้อมูลอย่างเป็นระบบ เด็กมักยึดติดกับวัตถุ สิ่งของหรือสิ่งที่เห็นที่ประทับใจ ในรูปแบบเดิม ๆ ไม่ยอมเปลี่ยนแปลง ดังนั้นผลงานวาดภาพจำนวนมากของเด็กออทิสติกจึงมักพบว่ามีความซ้ำ ๆ จากผลงานของเด็กคนเดิม นั่นคือเครื่องยืนยันถึงภาวะของเด็กในเรื่องการหมกมุ่นยึดติด และมักแสดงความกลัวที่จะวาดแบบไม่ยั้งคิด โดยการแปรค่าของวัตถุที่เห็นแบบผิดปกติในด้านการประมวลผลข้อมูล เด็กออทิสติกไม่สามารถเข้าใจในหน้าที่ของวัตถุต่างได้แบบเด็กปกติ ทำให้การวาดภาพรูปทรงนั้น เป็นการตีความหมายใหม่ ที่สร้างขึ้นเองตามความเข้าใจกับรูปทรงนั้น ๆ ตามที่ จินแอร์ นักกิจกรรมบำบัด ได้อธิบายว่า เด็กออทิสติกจะมีความสามารถของตัวรับรู้ความรู้สึก และกระบวนการนำความรู้สึกไปที่สมองผิดปกติ ซึ่งอาจมากเกินไป โดยเฉพาะด้านระบบการทรงตัว (Vestibular Sense) การรับสัมผัส (Tactile Sense) เมื่อมีการรับรู้ข้อมูลมากเกินไป ก็จะเกิดภาวะไวต่อการรับรู้ จึงแสดงออกโดยการหลีกเลี่ยงจากความเป็นจริงหรือสิ่งเร้า เมื่อเด็กออทิสติกรับรู้ความรู้สึกจากสิ่งแวดล้อมรอบตัวเข้ามาแล้วไม่สามารถทำการจัดระเบียบของสิ่งเร้านั้นได้ ทำให้ไม่สามารถตอบสนองออกมาเป็นพฤติกรรมที่ถูกต้องเหมาะสมได้ ดังนั้น เด็กออทิสติกจึงไม่สามารถเรียนรู้วิธีการเล่นได้อย่างถูกต้อง มักตีความโดยการเชื่อมโยงที่ผิดพลาด ทำให้เห็นวัตถุต่างผิดที่ผิดทาง จากที่กล่าวมาส่งผลให้ภาพวาดของเด็กออทิสติกจึงมักเกิดเป็นรูปทรงใหม่ ที่ตัดทิ้งซึ่งรายละเอียดความเป็นจริงของวัตถุทั้งหมด ไม่คำนึงถึงความถูกต้องของเรื่องราว เด็กออทิสติกส่วนมากมีความสุขโดยการสื่อสารด้วยภาษาภาพผ่านการระบายสีที่ตรงไปตรงมาแทนการบอกเล่าด้วยภาษาพูดและภาษาเขียนดังที่ วาซลาซ และ โคแกน (Wallach and Kogen, 1965) “มีความเชื่อว่า ความคิดสร้างสรรค์ หมายถึงความสามารถที่จะคิดโยงสัมพันธ์ กล่าวคือ เมื่อระลึกถึงสิ่งใดได้ก็จะเป็นสะพานให้ระลึกถึงสิ่งอื่นได้ต่อไป” (มุสตี ภูมิอินทร์, 2525: 67) ดังนั้น การจะทำความเข้าใจถึงภาวะของการวาดภาพของเด็ก

ออกฮิสติกได้นั้นจึงจำเป็นต้องทำการเก็บข้อมูลเพื่อศึกษา วิเคราะห์ เพื่อหาลักษณะเฉพาะของการวาดภาพของเด็กออกฮิสติกว่ามีความน่าสนใจ รวมถึงมีความงามอย่างไรจึงได้ทำการศึกษาดังข้อมูลสรุปต่อไปนี้

5.1 ผลการสร้างสรรคตามโครงการการสร้างสรรคผลงานจิตรกรรมสื่อผสมการปะติดผ้าด้วยเทคนิค Appliqué ปักด้วยมือที่ได้รับแรงบันดาลใจมาจากผลงานวาดภาพของเด็กออกฮิสติกในด้านต่างๆ

ลำดับ	ผลการศึกษา
5.1.1	การใช้จินตนาการ การใช้จินตนาการของเด็กปกติเกิดจากประสบการณ์ที่ได้รับจากสภาพแวดล้อม ที่เด็กสนใจชื่นชอบ จดจำและนำมาวาดเพื่อเล่าเรื่องราวต่าง ๆ ตามที่เด็กต้องการสื่อสารได้ แต่เด็กออกฮิสติกไม่สามารถเชื่อมโยงข้อมูลที่ได้รับจากประสบการณ์ได้แบบเด็กปกติ เพราะเด็กมีความบกพร่องด้านการสื่อสาร และการจัดเรียงข้อมูลในสมอง ทำให้ผลงานนั้น ไม่สามารถบอกเล่าเรื่องราวที่ต้องการสื่อสารได้ตรงตามที่ตั้งใจ รวมถึงความผิดพลาดด้านการเชื่อมโยงข้อมูลจากวัตถุจริง และแปลค่าของสมองไม่สามารถทำได้ถูกต้อง ผลงานจึงมีความแปลกแตกต่างไปตามอาการของโรคที่เป็น
5.1.2	ศิลปะของเด็กออกฮิสติก การศึกษานี้ผู้สร้างสรรคได้ทำการเก็บข้อมูลการวาดภาพของเด็กออกฮิสติก โดยใช้การจัดกิจกรรมศิลปะวาดภาพ เพื่อต้องการให้เด็กได้ถ่ายทอดความคิดความรู้สึกที่เด็กสนใจชื่นชอบ หรืออยู่ในภาวะหมกมุ่น การวาดภาพของเด็กออกฮิสติก เป็นเหมือนภาษาที่สองของกลุ่มเด็กที่มีความบกพร่องในการสื่อสาร และการเรียนรู้ เด็กสามารถเรียนรู้ความคิดรวบยอด (concept) ผ่านทางศิลปะได้เร็วกว่าวิธีการสื่อสารหลักคือภาษาพูด และสามารถใช้งานศิลปะสะท้อนให้เห็นถึงสิ่งที่เขารู้และสิ่งที่เขาคิดและสนใจ รวมทั้งสามารถช่วยลดพฤติกรรมที่ชอบอยู่ในโลกของตนเองโดยไม่มีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลรอบข้าง เด็กลูกออกฮิสติกนั้น ไม่มีขั้นตอนในการเรียนรู้ขบวนการทางเทคนิค บ่อยครั้งที่เด็กออกฮิสติกนั้นมักจับอุปกรณ์ผิด และใช้เครื่องมือผิดหน้าที่ ไม่เข้าใจวิธีการระบายสี และไม่สามารถถ่ายทอดสีได้ถูกต้องตามความเป็นจริง ต้นไม้อาจสีม่วง เด็กออกฮิสติกมีความเป็นปัจเจก มีความเป็นอิสระแตกต่างกันเป็นเอกเทศ จึงเป็นความยากมากที่จะระบุตายตัวในการสอนทฤษฎีทางศิลปะในแบบเดียวกัน แม้ในช่วงวัยเดียวกันก็ตาม ผลงานเด็กออกฮิสติกจึงมีความแตกต่างขึ้นอยู่กับสภาพร่างกายและอาการของโรค ภาพวาดของเด็กออกฮิสติก มักเป็นการถ่ายทอดตามจินตนาการอันแปลกประหลาด

	ไว้การควบคุมเกินคาดเดา อันเนื่องมาจากการทำงานที่ผิดปกติของสมอง ในการจัดเรียงลำดับข้อมูลการมองและการแปลค่าของสิ่งที่เห็น การใช้แนวทางศิลปะบำบัด เพื่อมากระตุ้นให้เด็กออทิสติกสื่อสาร จนเกิดเป็นผลงานที่เติมเต็มไปด้วยจินตนาการอันบริสุทธิ์ไร้ขอบเขต ลักษณะการสร้างสรรค์โดยทั่วไปของเด็กออทิสติกในกลุ่มอาการต่าง ๆ พบว่าเด็กแสดงออกทางศิลปะเพื่อสะท้อนให้เห็นถึงสภาวะของอารมณ์ ตลอดจนความรู้สึกที่มีผลกระทบจากสิ่งต่าง ๆ มากมายหลายลักษณะเด็กสามารถถ่ายทอดความคิดหรือระบายความรู้สึกของเขาได้เต็มที่ โดยการสร้างสัญลักษณ์ลงในผลงานวาดภาพของเขาอย่างเสรีและตรงไปตรงมา การสร้างสัญลักษณ์เพื่อสื่อความหมายมีลักษณะง่าย ๆ ไม่ซับซ้อนเรื่องราวที่นำมาแสดงในผลงาน ล้วนมาจากประสบการณ์จากความทรงจำและจินตนาการ และการเรียนรู้ของเด็กทั้งสิ้น เด็กจะใช้ความคิดฝันที่สร้างขึ้นเองแสดงความรู้สึกนึกคิดนั้นออกมา เป็นความงามจากการตีความตามความเข้าใจ จนเกิดเป็นรูปภาพที่อาจไม่สมจริงสวยงาม ผิดรูป ผิดเหลี่ยม บิดเบี้ยว แต่ลูกกลับไม่มีความกังวลใจในการที่จะสร้างสรรค์ไม่มีผิดไม่มีถูกตามหลักการทางศิลปะ รูปทรงต่าง ๆ ผ่านการวาดระบายสี ไม่มีการจัดองค์ประกอบของรูปทรง เพราะไม่ยึดติดกับทฤษฎีทางศิลปะ เด็กมักอยู่ในโลกของตนเองโดยไม่สนใจต่อผู้คนและสภาพแวดล้อม ผลงานมีความเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัวของเด็กออทิสติกเป็นรายบุคคล จนทำให้เกิดความน่าสนใจและมีคุณค่าในเชิงศิลปะ เกิดเป็นผลงานภาพวาด แต่แฝงไว้ซึ่งความงามจากความไม่สมบูรณ์ แต่มีความบริสุทธิ์ใจ ไม่เสแสร้ง นับว่ามีความสำคัญในการช่วยพัฒนาศักยภาพให้เด็กออทิสติก ได้รับการฝึกบำบัดได้จากกิจกรรมในครอบครัวได้ เด็กจะมีความสุข สนุกเป็นการเรียนรู้ผ่านการเล่นและจะเป็นกิจกรรมที่สามารถช่วยพัฒนาและสานสัมพันธ์ให้กับเด็กออทิสติกได้ใกล้ชิดกับบุคคลในครอบครัว ลดช่องว่างให้เกิดความรักความอบอุ่น อันนับเป็นพื้นฐานของชีวิต
5.1.3	ศิลปะบำบัด (Art Therapy) ประโยชน์ในการใช้ศิลปะบำบัด ด้านการพัฒนาอารมณ์ สติปัญญา สมาธิ ความคิดสร้างสรรค์ รวมถึงการช่วยพัฒนากล้ามเนื้อมัดเล็ก และการประสานงานการเคลื่อนไหวของร่างกาย นอกจากนี้ยังเป็นเครื่องมือสำคัญที่ช่วย กระตุ้นการสื่อสาร และเสริมสร้างทักษะสังคมด้วย จากที่กล่าวมานั้น เพื่อทำความเข้าใจในภาวะอารมณ์ของเด็กได้ดียิ่งขึ้นคือ การใช้ศิลปะมาบำบัด ดังที่นักทฤษฎีทางอารมณ์(Affective Theory) ทฤษฎีนี้อธิบายว่า ออทิสติกมีความบกพร่องในการรับรู้สภาวะทางอารมณ์ของผู้อื่น จึงไม่สามารถเข้าใจและตอบสนองผู้อื่นได้อย่างเหมาะสม และไม่สามารถมีปฏิสัมพันธ์ที่มีความหมายกับผู้อื่นได้

	ตรงตามเป้าหมาย (อุมพร ตรังคสมบัติ, 2554: 20) ทฤษฎีนี้ยังกล่าวว่า ศิลปะที่เป็นภาษาภาพ สามารถเป็นเครื่องมือที่จะทำความเข้าใจเด็กออทิสติกได้โดยการเชื่อมโยงด้วยภาษาภาพ สามารถใช้เป็นแนวทางในการบำบัดได้ ภาวะอาการของเด็กออทิสติก ที่ได้จากการสังเกตพฤติกรรมของเด็กในการทำกิจกรรมต่าง ๆ มายาวนาน จึงทำให้ได้พบว่าเด็กมีภาวะโรคออทิสติก มีโลกส่วนตัวสูง ไม่ปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น ไม่สบตา ไม่พาที ไม่สามารถสื่อสาร 2 ทาง โดยการโต้ตอบได้ตรงคำถาม และมีภาวะสมาธิสั้นร่วมด้วย (Attention Deficit Hyperactivity Disorders) อาการสมาธิสั้นนั้นมีผลทำให้เด็กไม่มีสมาธิในการจดจ่อต่อกิจกรรมที่ทำอยู่
--	---

5.2 การสร้างสรรค์ผลงาน ศิลปะปะติด(collage)

ลำดับ	ผลการศึกษา
5.2.1	ภาพปะติดหรือคอลลาจ จึงเป็นการสร้างสรรค์งานศิลปะที่ต้องอาศัยพื้นฐานของการวาดภาพ เขียนภาพ แทนที่จะวาดภาพแล้วระบายสี กลับใช้วัสดุที่มีรูปร่าง รูปทรง ซึ่งมีสีสันต่าง ๆ ปะติดลงไปจะได้ภาพตามต้องการ ภาพปะติด เป็นงานสื่อประสมแบบ 2 มิติ เริ่มแรกเป็นการนำเอาวัสดุที่มีลักษณะ 2 มิติ เช่น ภาพถ่าย ภาพพิมพ์ กระดาษ ภาพเขียนและวัสดุอื่นๆ มาปะติดลงบนแผ่นรองรับให้เกิดเป็นภาพต่าง ๆ ขึ้น โดยอาจจะแต่งเติมด้วยการระบายสีหรือใช้สีของวัสดุทั้งหมด ภาพปะติดในระยะหลังเริ่มใช้วัสดุที่มีความหนามากขึ้นและหลากหลายชนิดมากขึ้น แต่ยังคงปะติดอยู่บนแผ่นพื้นระนาบ เช่นเดิม ทุกวันนี้ งานคอลลาจได้รับการยอมรับว่าเป็นงานศิลปะที่มีคุณค่า เพราะทำให้ศิลปินมีอิสระในการนำเสนอผลงานออกมาในรูปแบบใดก็ได้ โดยที่ไม่ต้องยึดติดอยู่กับวัสดุรูปแบบใดรูปแบบหนึ่ง คอลลาจไม่ได้มีสไตล์หรือแนวทางที่ตายตัว ในขณะที่งานศิลปะแขนงอื่นๆ มักถูกควบคุมด้วยเทคนิคหรือวัสดุ คอลลาจจึงเป็นวิธีการที่ดีสำหรับทั้งศิลปินและผู้เริ่มต้นทำงานศิลปะ ที่ไม่จำเป็นต้องสั่งสมประสบการณ์ หากแต่ใช้แค่เพียงความต้องการที่จะทดลองสิ่งใหม่ ให้ตรงตามความคิดและทัศนคติของตัวศิลปินเท่านั้น การสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมสื่อผสมการปะติดผ้าด้วยเทคนิค Appliqué ปักด้วยมือที่ได้รับแรงบันดาลใจมาจากผลงานวาดภาพของเด็กออทิสติกนั้นเป็นการนำเทคนิคทางหัตถกรรมการปะติดผ้า ลงไปเป็นเรื่องราวอันแสดงออกให้เห็นถึงความงามจากความไม่สมบูรณ์ของภาพวาดเด็กออทิสติก ที่มีความคิดและจินตนาการที่บริสุทธิ์ ถ่ายทอดออกมาด้วยความจริงใจ การปะติดผ้านั้นเป็นการจำลองภาพแทนรูปทรงที่ถอดออกมาจากภาพวาดของเด็ก

	ออทิสติก โดยการคัดเลือกสีผ้า ลวดลายผ้าพิมพ์ลายให้ตรงตามแนวคิดและความรู้สึกของผู้สร้างสรรค์ที่มีต่อผลงานของเด็กออทิสติก โดยการนำรูปทรงที่น่าสนใจที่ได้วาดมาร่างบนผ้าและตัดออกมาปะติดกับผ้าลายอื่น ๆ จนเกิดเป็นผลงานการปะติดในเทคนิค Appliqué ที่ประณีตและใช้ความพยายามในการปักเพื่อปะติดผ้าให้เกิดเป็นผลงานศิลปะปะติดที่มีเอกลักษณ์เฉพาะตนของผู้สร้างสรรค์
--	---

5.3 สุนทรียภาพความงามจากความไม่สมบูรณ์ วาปี-ซาปี

ลำดับ	ผลการศึกษา
5.3.1	สุนทรียภาพในงานศิลปะแห่งเซ็น วาปี-ซาปี ความไม่สมบูรณ์แบบเป็นพื้นฐานของ Wabi - sabi ปรัชญาของญี่ปุ่นที่ยอมรับในความไม่สมบูรณ์แบบ ความสวยงาม ความงดงาม เป็นคุณสมบัติของสิ่งต่าง ๆ ทั้งที่จับต้องได้และที่จับต้องไม่ได้ ไม่ว่าจะเป็น คน สัตว์ สิ่งของ หรือความคิด สิ่งที่ทำให้เกิดประสบการณ์การสร้างสรรคผลงานจิตรกรรมสื่อผสมการปะติดผ้าด้วยเทคนิค Appliqué ปักด้วยมือที่ได้รับแรงบันดาลใจจากผลงานวาดภาพของเด็กออทิสติกนั้น เป็นการหาแง่มุมมองทางด้านสุนทรีย์ด้านความงามอันเกิดจากรูปทรงสีที่ไม่สมบูรณ์ อันเกิดจากการวาดภาพของเด็กออทิสติก ที่ผู้สร้างสรรค์ได้เฝ้ามองเหตุการณ์วาดภาพและการระบายสี ได้เห็นถึงความสามารถจินตนาการความคิดสร้างสรรค์ที่ไม่ติดยึดในกรอบของความถูกผิด เด็กออทิสติกมักวาดออกมาจากใจ อันเกิดจากภาวะอาการของการหมกมุ่น แต่สิ่งเดิม ๆ ไม่ยอมรับการเปลี่ยนแปลง ผลงานมากมายจึงแสดงออกถึงความคิด ความชอบ โดยไม่มีทฤษฎีทางศิลปะเข้าไปช่วยในการวาด ทำให้ภาพเป็นการพบกันโดยบังเอิญของวัตถุ สิ่งมีชีวิตที่ไม่เกี่ยวข้องกัน เมื่อนำมาวิเคราะห์ด้านเนื้อหา รูปทรง การจัดองค์ประกอบ การใช้สี กลับพบความงามของรูปทรงที่ผิดแปลกออกไปจากความจริง โดยมีเนื้อหาจากจินตนาการคิดฝันของเด็ก ถึงสิ่งที่รัก ชอบ มีการจัดองค์ประกอบแบบกระจายไม่ค้ำึงถึงพื้นหลัง มักจัดวางรูปทรงทั่วทั้งภาพโดยไม่มีการกำหนดจุดเด่น ไม่มีส่วนรอง ทุกส่วนในภาพที่เกิดขึ้น จะเกิดความกลมกลืนกันไปด้วยเส้น สี ที่มีความเชื่อมโยงกันไปทั้งภาพ บางครั้งภาพอาจจะไม่สามารถตีความได้ เพราะเป็นสิ่งที่ออกมาจากใจเด็กออทิสติกที่มีความบกพร่องด้านการสื่อสาร

5.4 การเลือกเทคนิคปะติดผ้า Appliqué

ลำดับ	ผลการศึกษา
5.4.1	เป็นกระบวนการหนึ่งในงานครีเอทีฟอย่างไรก็ตามเป็นคำที่ใช้เรียกในความหมายเดียวกัน

	เสมอคือหมายถึงศิลปะการเย็บปะผ้าชิ้นน้อยลงบนผ้าผืนใหญ่ การปะผ้า: แอปพลิเค (Applique Quilt) คือผ้าควิลต์ที่ชั้นบน (top) ทำลวดลายด้วยการตัดผ้าเป็นรูปร่างต่าง ๆ ตามจินตนาการโดยไม่จำกัดรูปทรง เช่น ลายดอกไม้ ลายสัตว์ รวมทั้งภาพเหมือนจริง โดยนำผ้าเย็บสอยปะลงบนผ้าอีกชิ้นหนึ่ง เพื่อนำเสนอเรื่องราวที่ต้องการถ่ายทอดตามจินตนาการนั้น ๆ เทคนิคนี้มีความเหมาะสมที่จะใช้ในการสร้างผลงานศิลปะได้ดี เพียงผู้สร้างสรรค์ต้องใช้ประสบการณ์ จากการใช้ทักษะและความรู้เชิงศิลปะ ในการจัดองค์ประกอบ ให้เกิดความน่าสนใจ และตรงตามแนวคิดที่ได้ก่อกำหนดไว้แล้วไว้ รวมทั้งเทคนิคการปะติดผ้าด้วยเทคนิค Applique ที่มีมาช้านาน แต่สามารถพัฒนาเทคนิคนี้ให้ยกระดับเป็นผลงานศิลปะที่ทรงคุณค่า เพื่อให้ผู้คนหันมาเห็นคุณค่าของความสามารถของเด็กก่อกำหนด เพื่อนำไปเป็นแนวทางในการบำบัดเด็กด้วยศิลปะ รวมทั้งยังสามารถพัฒนาเทคนิคปะติดผ้าให้กลายเป็นอาชีพได้อีกทางหนึ่ง
--	---

5.5 ผลงานศิลปะ ชุดจิตรกรรมสื่อผสมการปะติดผ้าด้วยเทคนิค Appliqué ปักด้วยมือที่ได้รับแรงบันดาลใจมาจากผลงานวาดภาพของเด็กก่อกำหนด

ลำดับ	ผลการศึกษา
5.5.1	ผลงานชุดนี้ถูกสร้างขึ้นโดยมีเป้าประสงค์จะทำการศึกษาศิลปะผลงานวาดภาพของเด็กก่อกำหนด ผ่านการใช้กิจกรรมศิลปะ เกิดเป็นผลงานที่ผสมผสาน 3 กระบวนการไว้ด้วยกันคือ กิจกรรมศิลปะวาดภาพระบายสี ร่วมกับ งานหัตถกรรม การปะติดผ้าในเทคนิค Applique และงานจิตรกรรมสื่อผสม ก่อเกิดเป็นผลงานที่มีรูปแบบเหมือนภาพวาดของเด็กก่อกำหนด ที่เป็นเรื่องราวการบันทึกช่วงเวลาของประสบการณ์ที่เด็กได้รับมา โดยเด็กจะเป็นผู้ลงมือวาดรูปด้วยปากกาเมจิก หรือสีกาและลงสี จากนั้นแม่ผู้สร้างสรรค์จะทำการคัดเลือกภาพที่ชอบมีความงามจากรูปทรง สี จึงนำมาตัดปะ และลงมือปัก เกิดเป็นผลงานที่มีลักษณะเฉพาะตนที่น่าสนใจ และเมื่อผู้ชมมาเห็นก็สามารถจะเข้าถึงอารมณ์ของการวาดแบบเด็กก่อกำหนดได้ แต่เป็นการสื่อสารด้วยการใช้เทคนิคทางหัตถกรรมมาช่วยนำเสนอให้เกิดความแตกต่าง นับว่าผลงานบรรลุตรงตามวัตถุประสงค์ได้อย่างน่าพอใจ

5.6 ประโยชน์ที่ได้รับจากการสร้างสรรค์

ลำดับ	ผลการศึกษา
5.6.1	การสร้างสรรค์เพื่อเป็นการสร้างกำลังใจให้แก่ครอบครัวที่มีลูกเป็นเด็กก่อกำหนด ให้เห็นถึงความสามารถของเด็กก่อกำหนด รวมถึงเป็นการช่วยให้เห็นถึงคุณค่าของการใช้ศิลปะ

	บำบัด เพื่อให้พ่อแม่ที่มีลูกเป็นเด็กออทิสติกได้ตระหนักถึงการกระตุ้นพัฒนาการ โดยใช้ศิลปะ เป็นเครื่องมือที่ใช้สื่อสารระหว่างพ่อแม่และเด็กออทิสติก ให้เข้าใจถึงสิ่งที่อยู่ภายในจิตใจของเด็ก และกระตุ้นการเรียนรู้ในด้านทักษะสังคมได้ดีอีกทางหนึ่ง นำศิลปะเป็นภาษาภาพใช้เป็นสื่อสากล ที่สามารถทำความเข้าใจในภาวะของโรคออทิสซึมได้ มีส่วนช่วยในการประเมินความสามารถทางพัฒนาการ และการสังเกตสภาพแวดล้อมของเด็กได้ดี รวมทั้งเสริมสร้างความรักความผูกพันและลดปัญหาทางจิตใจระหว่างแม่กับลูกและสร้างคุณค่าทางสังคมให้แก่เด็กพิการประเภทต่าง ๆ ได้
--	---

5.7 สรุป

จากการสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมสื่อผสมการปะติดผ้าด้วยเทคนิค Appliqué ปักด้วยมือที่ได้รับแรงบันดาลใจมาจากผลงานวาดภาพของเด็กออทิสติก เกิดเป็นผลงานที่มีลักษณะเฉพาะตนด้วยการผสมผสานเทคนิคทางหัตถกรรมปะติดผ้า Appliqué ซึ่งเป็นเทคนิคแบบโบราณ ร่วมกับการใช้เทคนิคจิตรกรรม ที่แสดงให้เห็นถึงการนำภาพวาดของเด็กออทิสติกโดยผู้สร้างสรรค์ที่เป็นผู้วิจัย จากการศึกษาพบว่า เด็กออทิสติกสามารถแสดงออกทางศิลปะ เพื่อสะท้อนให้เห็นถึงสภาวะของอารมณ์ตลอดจนความรู้สึกที่มีผลกระทบจากสิ่งต่าง ๆ มากมายหลายลักษณะ เด็กออทิสติกสามารถถ่ายทอดความคิดหรือระบายความรู้สึกของเขาได้เต็มที่ โดยการสร้างสัญลักษณ์ลงในภาพวาดของเด็กออทิสติกอย่างเสรีและตรงไปตรงมา การสร้างสัญลักษณ์เพื่อสื่อความหมายมีลักษณะง่าย ๆ ไม่ซับซ้อนเรื่องราวที่นำมาแสดงในภาพล้วนมาจากประสบการณ์จากความทรงจำ ที่ได้รับมาจากการเรียนและการรับอิทธิพลจากสิ่งที่เด็กออทิสติกสนใจ ร่วมกับจินตนาการและการเรียนรู้ของเด็กออทิสติกทั้งสิ้น เด็กออทิสติกจะใช้ความคิดฝันที่สร้างขึ้นเองแสดงความรู้สึกนึกคิดนั้นออกมา ดังนั้น จึงกล่าวได้ว่าการแสดงออกทางศิลปะ โดยการวาดภาพระบายสีของเด็กออทิสติก ทำให้เห็นความแตกต่างและลักษณะเฉพาะของผลงานภาพวาดของเด็กออทิสติก ว่ามีความแตกต่างจากเด็กปกติในหลายด้าน ทั้งด้านรูปทรงที่บิดเบี้ยว ยืด หด ตัดทอน เส้นที่ขีดลากอย่างรุนแรงฉับพลัน ขอบเขียนซ้ำๆ ใช้สีรุนแรงตัดกัน วาดเฉพาะสิ่งที่ตนเองสนใจ มีอิสระในการวาดและถ่ายทอดทางความคิด ไม่มีการจัดองค์ประกอบภาพ เพราะไม่ยึดติดกับทฤษฎีทางศิลปะ เด็กออทิสติกมักอยู่ในโลกของตนเองโดยไม่สนใจต่อผู้คนและสภาพแวดล้อม ผลงานมีความเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัวของเด็กออทิสติกเป็น

รายบุคคล จนทำให้เกิดความน่าสนใจและมีคุณค่าในเชิงศิลปะที่สะท้อนความงามของผลงานศิลปะของเด็กออทิสติก สอดคล้องกับนักปรัชญาชื่อ เอมมานูเอล คานท์ (Immanuel Kant) ชาวเยอรมันได้กล่าวไว้ว่า “บางครั้งเราก็มีความรู้สึกมีความสุข เพื่อความสุขเท่านั้น” ซึ่งแปลความหมายได้ว่า เป็นความรู้สึกพอใจในอารมณ์ โดยไม่หวังผลตอบแทนใด ๆ และยังสอดคล้องกับคำกล่าวของ จอห์น ฮอสเปอร์ (John Hospers) ที่ว่า สุนทรียภาพ “เป็นลักษณะของประสบการณ์ที่ไม่มีผลในทางปฏิบัติ” และสามารถนำผลการศึกษามาเป็นเครื่องมือชี้วัดลักษณะเฉพาะ เพื่อใช้เป็นแนว ทางในการนำศิลปะบำบัดมาใช้พัฒนาศักยภาพของเด็กออทิสติกได้อย่างตรงเป้าหมาย พร้อมทั้งสามารถนำความรู้ที่ได้เพื่อใช้จัดกิจกรรมศิลปะบำบัด ในการฝึกเด็กออทิสติกได้ อย่างมีประสิทธิภาพพร้อมกับการรักษาทางการแพทย์ในปัจจุบัน และจากที่กล่าวมาข้างต้นทั้งหมดนั้น ผลงานจิตรกรรมสื่อผสม ที่มุ่งเน้นเชื่อมโยงให้เห็นถึงความงามอันเกิดจากความไม่สมบูรณ์ แต่เรียงร้อยด้วยเทคนิคทางหัตถกรรมของผู้เป็นแม่ สอดผสานเชื่อมโยงกันหลอมรวมใจจนเป็นหนึ่งเดียว พร้อมทั้งเพื่อเผยแพร่ผลงานจิตรกรรมสื่อผสม อันได้รับแรงบันดาลใจจากผลงานศิลปะของเด็กออทิสติกออกสู่สาธารณะชน และเป็น การสร้างกำลังใจให้กับครอบครัวที่มีลูกเป็นเด็กออทิสติก ที่จะฝึกฝนทักษะการสื่อสารและทำความเข้าใจเด็กด้วยการใช้ศิลปะบำบัดได้อีกทางหนึ่ง

5.8 อภิปรายผลการสร้างสรรค์

การสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมสื่อผสมการปะติดผ้าด้วยเทคนิค Applique ปักด้วยมือที่ได้รับแรงบันดาลใจมาจากผลงานวาดภาพของเด็กออทิสติก นั้น เป็นการศึกษาทฤษฎีทางด้านศิลปะที่ใช้ในการช่วยลดภาวะอาการของเด็กออทิสติกโดยใช้ศิลปะการวาดภาพระบายสี ช่วยพัฒนาอารมณ์ เด็กออทิสติกจะได้ระบายปัญหาความคับข้องใจ ความรู้สึกที่ซ่อนเร้นในใจผ่านออกมาทางงานศิลปะออกมาในหนทางที่สร้างสรรค์ผ่านการวาดรูป ระบายสี การปัก และกระบวนการอื่นๆ ทางศิลปะ ช่วยให้รู้สึกผ่อนคลายลดความขุ่นมัวในจิตใจ ลดความตึงเครียด และความวิตกกังวล สามารถยับยั้งและควบคุมอารมณ์ได้ดีขึ้น มีสมาธิได้ในที่สุด นอกจากนั้นศิลปะบำบัดยังช่วยพัฒนาสติปัญญา ความคิดสร้างสรรค์ลักษณะของความคิดที่มีหลายมิติ หลายมุมมอง หลายทิศทาง สามารถคิดได้กว้างไกลไร้กรอบ ไร้ขอบเขต มีความคิดริเริ่มสอดคล้องกับทฤษฎีของ พอยแคร์ (Henri Poincare) ซึ่งเชื่อว่าปรากฏการณ์ฉับพลันของจิตภาพสร้างสรรค์คือผลของการฟักตัว (Incubation) อันเป็นช่วงเวลาของความคิดจากจิตไร้สำนึก ส่วนอีกทฤษฎีหนึ่งคือทฤษฎีของ โคเอสท์เลอร์ (Arthur Koestler) ซึ่งได้

ผลงานความคิดของ พอยแคร์ กับความคิดสร้างสรรค์ ขึ้นอยู่กับการผานจิตไร้สำนึกของจิตภาพในทางที่จิตสำนึกปกติ ไม่สามารถตอบสนองได้ หากเราหยุดคิดถึงปัญหานั้น ๆ กระบวนการภายในจิตไร้สำนึกเป็นกระบวนการที่สำคัญมากในทางความคิดสร้างสรรค์เป็นความคิดในภาวะบรรลู่ (Illumination) และปรากฏขึ้นมาหลังจากการขบคิดปกติได้ยุติลง แต่การขบคิดภายในจิตไร้สำนึกยังคงดำเนินต่อไป ในการพักตัว และจุดประกายให้ปรากฏขึ้นในช่วงเวลาหนึ่ง เช่นเดียวกับการวาดของเด็กออทิสติกที่ไม่สามารถคาดเดาได้ว่าเด็กออทิสติกต้องการวาดสิ่งใด ความคิดต่าง ๆ ของเด็กออทิสติกจะปรากฏเป็นรูปที่ไม่มีความเชื่อมโยงกันภายในภาพอันเกิดจากการทำงานของจิตไร้สำนึกที่กระตุ้นความทรงจำ ความชื่นชอบ ความสนใจของเด็กออทิสติก ให้ผุดความคิดถึงบางสิ่งขึ้นมา สอดคล้องกับนักทฤษฎีของ วอลลาซ และโคแกน (Wallach and Kogan, 1965) “มีความเชื่อว่าความคิดสร้างสรรค์ หมายถึง ความคิดที่จะโยงสัมพันธ์ กล่าวคือ เมื่อระลึกสิ่งใดได้ก็จะเป็นสะพานให้ระลึกสิ่งอื่นได้ต่อไป” (มุสตี กูญอินทร์, 2525: 67) แต่เนื่องจากสมองมีความผิดปกติด้านการเชื่อมสัมพันธ์กับความเป็นจริง เด็กออทิสติกจึงวาดออกมาโดยไม่คำนึงถึงหลักการความถูกต้องใดๆ แต่ทุกอย่างถูกส่งตรงมาจากใจนำมาผสมผสานกันจนบางผลงานดูสอดคล้องกับแนวคิดของ สเปียร์แมน (Spearman: 1963) ได้ให้ ความหมายว่า ความคิดสร้างสรรค์ เป็นกระบวนการของการกระทำเพื่อให้ได้ผลผลิตใหม่ ๆ ทางความคิด ซึ่งเกิดจากความคิดจินตนาการมากกว่าการใช้เหตุผล และยังช่วยกระตุ้นการพัฒนาทางร่างกาย เช่น กล้ามเนื้อมัดเล็กและการประสานงานการเคลื่อนไหวของร่างกาย อย่างอิสระ อย่างเป็นธรรมชาติ ตามระดับพัฒนาการของกล้ามเนื้อ และการประสานงานของการเคลื่อนไหวของร่างกาย จนสามารถควบคุมการเคลื่อนไหวอย่างเป็นขั้นตอนและเป็นระบบจนบรรลู่เป้าหมายงานที่กำหนดไว้ได้ (ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา1, 2552:) นอกจากนี้ยังเป็นเครื่องมือสำคัญที่ช่วย กระตุ้นการสื่อสาร และเสริมสร้างทักษะสังคม ศิลปะช่วยให้เรียนรู้ทักษะสังคม ผ่านการทำกิจกรรมศิลปะร่วมกันเป็นกลุ่ม รู้จักรอคอยผลัดกันทำ ช่วยเหลือกันและกัน นอกจากนี้ยังเรียนรู้ที่จะแสดงออกถึงอารมณ์ ความรู้สึก ความคิด ความต้องการของตนเอง และการเข้าใจผู้อื่นด้วย จากที่กล่าวมานั้นจึงพบว่าการทำศิลปะบำบัดกับเด็กออทิสติกทำให้เด็กออทิสติกเริ่มมีสมาธิขึ้น มีความสุขยิ้มแย้มมากขึ้น สอดคล้องกับแนวคิดในเอกสารของกระทรวงศึกษาธิการที่กล่าวไว้ว่า "เด็กออทิสติกจำนวนมากมีการทำงานของสมองข้างขวาที่เกินปกติ ทำให้มีความสามารถพิเศษในการมองเห็นมีความจำที่ดี มีความสามารถทางดนตรีและศิลปะ (กระทรวงศึกษาธิการ, ๒๕๔๒ : ๓๐) ซึ่งศิลปะนับเป็นเครื่องมือสำคัญที่จะสามารถสร้างเด็กให้มีความเฉลียวฉลาด สามารถพัฒนาศักยภาพที่

อยู่ภายในตัวเด็กให้เติบโตและพัฒนาให้เกิดสติปัญญาอย่างครบถ้วน ดังนั้นการสร้างสรรค์ผลงานที่สะท้อนความงามของผลงานศิลปะของเด็กออกทิสติกออกทิสติก ที่เต็มเปี่ยมไปด้วยมุมมองและเรื่องราวที่ถ่ายทอดจากความรู้สึกอันบริสุทธิ์ ไร้ทักะ ฆิดรูปร่าง แต่เป็นความงามที่สอดคล้องกับแนวคิดทางสุนทรียศาสตร์ คือความงามอันเกิดจากความไม่สมบูรณ์ (กรกิจ ดิษฐาน, 2562) และเป็นความงามที่มีเอกลักษณ์เฉพาะตัว นอกจากนั้นผลงานที่สร้างสรรค์นี้จะถูกเผยแพร่ออกสู่สาธารณะชน เพื่อเป็นการชี้แนะแนวทางให้กับครอบครัวที่มีลูกเป็นเด็กออทิสติก ได้ตระหนักถึงความสามารถที่แฝงอยู่ในตัวเด็ก และสามารถเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมบำบัดที่เหมาะสมกับความสนใจ และความสามารถของตัวเด็กเป็นรายบุคคลได้ การเผยแพร่ผลงานศิลปะจิตรกรรมสื่อผสมที่เต็มเปี่ยมไปด้วยจินตนาการอันเกิดจากการคัดเลือกภาพวาดที่ผู้เป็นแม่ชื่นชอบ และเห็นความพิเศษในรูปทรงที่เด็กออทิสติกวาดมาร้อยเรียงด้วยเทคนิคทางหัตถกรรมการถัก การปัก การเย็บ การดุนผ้าให้ぬน ซึ่งเป็นเทคนิคแบบโบราณให้เกิดเป็นผลงานที่แฝงไว้ด้วยความสุข สนุกสนาน ด้วยรูปทรงสีสันอันสดใส ภายใต้มุมมองของเด็กออทิสติก นอกจากนั้นผลงานยังสามารถสร้างกำลังใจให้กับครอบครัวที่มีลูกเป็นเด็กออทิสติกที่จะนำแนวทางการฝึกฝนทักษะการสื่อสารและทำความเข้าใจลูกด้วยการใช้ศิลปะ

นอกจากนั้นการจะสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมสื่อผสมนี้ จำเป็นต้องทำการศึกษาแนวคิดศิลปะปะติดหรือ คอลลาจ (collage) จึงเป็นการสร้างสรรค์งานศิลปะที่ต้องอาศัยพื้นฐานของการวาดภาพ เขียนภาพ แทนที่จะวาดภาพแล้วระบายสี กลับใช้วัสดุที่มีรูปร่าง รูปทรง ซึ่งมีสีสันต่างๆ ปะติดลงไปจะได้ภาพตามต้องการ ภาพปะติด เป็นงานสื่อประสมแบบ 2 มิติ เริ่มแรกเป็นการนำเอาวัสดุที่มีลักษณะ 2 มิติ เช่น ภาพถ่าย ภาพพิมพ์ กระดาษ ภาพเขียนและวัสดุอื่นๆ มาปะติดลงบนแผ่นรองรับให้เกิดเป็นภาพต่าง ๆ ขึ้น โดยอาจจะแต่งเติมด้วยการระบายสีหรือใช้สีของวัสดุทั้งหมด ภาพปะติดในระยะหลังเริ่มใช้วัสดุที่มีความหนามากขึ้นและหลากหลายชนิดมากขึ้น แต่ยังคงปะติดอยู่บนแผ่นพื้นระนาบเช่นเดิม ทุกวันนี้ งานคอลลาจได้รับการยอมรับว่าเป็นงานศิลปะที่มีคุณค่า เพราะทำให้ศิลปินมีอิสระในการนำเสนอผลงานออกมาในรูปแบบใดก็ได้ โดยที่ไม่ต้องยึดติดอยู่กับวัสดุรูปแบบใดรูปแบบหนึ่ง คอลลาจไม่ได้มีสไตล์หรือแนวทางที่ตายตัว ในขณะที่งานศิลปะแขนงอื่น ๆ มักถูกควบคุมด้วยเทคนิคหรือวัสดุ คอลลาจจึงเป็นวิธีการที่ดีสำหรับทั้งศิลปินและผู้เริ่มต้นทำงานศิลปะ ที่ไม่จำเป็นต้องสั่งสมประสบการณ์ หากแต่ใช้แค่เพียงความต้องการที่จะทดลองสิ่งใหม่ให้ตรงตามความคิดและทัศนคติที่สามารถเปลี่ยนความหมายของวัสดุ แทนค่าความรู้สึกที่เกิดจากตัวผลงาน ผลงานของผู้สร้างสรรค์นั้นแสดงให้เห็นถึงการสร้างสรรค์จากศิลปินที่สร้างสรรค์ทั่วโลก ที่สร้างสรรค์ผลงานที่ต้อง

ใช้ทั้งความคิด ความพยายาม ความอดทน ความตั้งใจ มุมานะรวมทั้งมีการวางแผนการทำงานอย่างมีระบบ ขั้นตอน ที่ต้องการนำเสนอเทคนิคการปะติดให้เข้ากับความคิดสร้างสรรค์มากที่สุด ดังจะเห็นได้จากผลงานของผู้สร้างสรรค์ปาโบล รุยซ์ ปีกัสโซผลงานที่นับเป็นความคิดสร้างสรรค์ที่แปลกใหม่คือ ผลงานศิลปะภาพปะติด หรือ "คอลลาจ" (Collage) เทคนิคการสร้างสรรคงานศิลปะโดยการปะติด เป็นการนำกระดาษหรือวัสดุมาปะติดจัดวางลงบนพื้นระนาบ และมีการตกแต่งเพิ่มเติมตามอารมณ์ และจินตนาการของศิลปิน ซึ่งปรากฏในงานของศิลปินไทย นักรบ มูลมานัส ศิลปินแนวคอลลาจที่ผสมผสานชอบโดยการนำภาพต่าง ๆ ที่เข้ากันบ้าง ไม่เข้ากันบ้างมาตัด แปะจนเกิดเป็นเรื่องราวใหม่ๆ ที่ดูลงตัว และสะท้อนกลิ่นอายความเป็นไทย ทำให้เห็นถึงความงามในแนวทางสุนทรียภาพในงานศิลปะแห่ง เช่น ความไม่สมบูรณ์แบบเป็นพื้นฐานของ วาปี ซาบี ปรัชญาของญี่ปุ่นที่ยอมรับในความไม่สมบูรณ์ ความงดงาม เป็นคุณสมบัติของสิ่งต่าง ๆ ทั้งที่จับต้องได้และที่จับต้องไม่ได้ ไม่ว่าจะเป็น คน สัตว์ สิ่งของ หรือความคิด สิ่งที่ทำให้เกิดประสบการณ์จากที่กล่าวมานั้น การสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรม สื่อผสมการปะติดผ้าด้วยเทคนิค Appliqué ปักด้วยมือที่ได้รับแรงบันดาลใจมาจากผลงานวาดภาพของเด็กกอทิสติกนั้น เป็นการหาแง่มุมมองทางด้านสุนทรียด้านความงามอันเกิดจากรูปทรงสีที่ไม่สมบูรณ์ อันเกิดจากการวาดภาพของเด็กกอทิสติก ผลงานชุดนี้มุ่งเน้นไปที่ผลสัมฤทธิ์ของงานที่สร้างสรรค์ในเทคนิคทางหัตถกรรมการปะติดในเทคนิค Appliqué ที่มีความงามจากการถ่ายทอดมุมมองของจินตนาการเด็กกอทิสติก ที่มีลักษณะเฉพาะตน

5.9 ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้ประโยชน์

5.9.1. ผลสรุปที่ได้จากการวิจัย สามารถนำไปพัฒนาการสร้างสรรคศิลปะการปะติดผ้าด้วยเทคนิค Appliqué ด้วยการเย็บ มาใช้สร้างสรรค์ผลงานร่วมสมัยและนำไปใช้เป็นข้อมูลในการสร้างสรรค์ให้กับผู้สนใจต่อไป

5.9.2. ผลงานวิจัยในโครงการนี้ ทำให้ตระหนักถึงการกระตุ้นพัฒนาการของเด็กกอทิสติก ด้วยการใช้ศิลปะบำบัดซึ่งเป็นกิจกรรมบำบัด ช่วยในการพัฒนาเด็กกอทิสติกที่มีต้นทุนต่ำ และสามารถหาซื้ออุปกรณ์ได้ง่าย รวมถึงสามารถเป็นการเชื่อมความสัมพันธ์ระหว่างผู้ดูแล ครอบครัวที่มีลูกกอทิสติกได้ทำความเข้าใจในภาวะทางอารมณ์ของเด็กกอทิสติกได้ และเป็นการเผยแพร่ผลงานให้ผู้คนเห็นถึงความสามารถของเด็กกอทิสติกในด้านการวาดภาพ ว่าผลงานมีความงามอันบริสุทธิ์แฝงอยู่ หากมองด้วยหัวใจแห่งความเมตตาและเข้าใจ ก็จะได้เห็นถึงสุนทรียภาพแห่งความงามในจิตใจเด็ก

5.9.3. กิจกรรมการวาดภาพระบายสีนั้นสามารถนำไปใช้พัฒนากล้ามเนื้อมัดเล็ก มือ สายตา การควบคุมตนเอง สมาธิ รวมทั้งช่วยผ่อนคลาย เกิดสุนทรียภาพทางใจนับเป็นกิจกรรมบำบัดอีกทางเลือกหนึ่งที่ช่วยพัฒนาเด็กออทิสติกได้

5.10 ข้อเสนอแนะสำหรับการสร้างสรรค์ครั้งต่อไป

5.10.1. ควรทำการสร้างสรรค์ต่อยอดทางความคิดและเลือกเทคนิคประเภทอื่นๆ เพื่อเป็นการพัฒนาองค์ความรู้ในการสร้างสรรค์ผลงานให้มีคุณภาพสูงขึ้นต่อไป

5.10.2 ควรมีการศึกษารูปแบบของผลงานวาดภาพของเด็กออทิสติกเพื่อใช้ในการทำความเข้าใจ สิ่งที่เด็กคิดเพราะเด็กออทิสติกบกพร่องด้านการสื่อสารด้วยภาษาพูด ดังนั้นการวาดภาพจึงเป็นการสื่อสารในอีกรูป แบบหนึ่ง ที่สามารถบอกความสนใจของเด็กได้ เป็นการกระตุ้นการสื่อสารในอีกทางหนึ่ง

5.10.3 ควรศึกษาเทคนิคในการกระตุ้นแรงจูงใจให้เด็กสนใจในกิจกรรมศิลปะบำบัดให้มากขึ้น

5.10.4 ควรกำหนดกลุ่มอาการของเด็กที่เข้าร่วมกิจกรรมการวาด เพื่อจัดกิจกรรมให้เหมาะสมกับเด็กได้

5.10.5 ควรเผยแพร่ผลงานสร้างสรรค์ออกสู่สาธารณะชนในวงกว้าง เพื่อเป็นการสร้างแรงจูงใจให้กับผู้ปกครองที่มีลูกเป็นออทิสติกได้มองเห็นคุณค่าของการสร้างสรรค์ของเด็กออทิสติกได้

ภาคผนวก

ภาพผลงานในโครงการ “การสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมสื่อผสมการปะติดผ้าด้วยเทคนิค Appliqué ปักด้วยมือที่ได้รับแรงบันดาลใจมาจากผลงานวาดภาพของเด็กกอทิสติก”

ชื่อภาพ โลกในจินตนาการของตาเต้

ขนาด 80 x 250 เซนติเมตร

เทคนิค จิตรกรรมสื่อผสมการปะติดผ้าด้วยเทคนิค Appliqué

สร้างสรรค์ปี 2563

ทุนสร้างสรรค์สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

บรรณานุกรม

กรมวิชาการ. (2544). **ความคิดสร้างสรรค์**. กรุงเทพฯ : กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2542). **แนวทางการจัดการศึกษาสำหรับเด็กออทิสติก**. กรุงเทพฯ: ศูนย์
สภาลาดพร้าว.

จีระพันธุ์ พูลพัฒน์. **ความคิดสร้างสรรค์ : รวมพลังรังสรรค์ให้แก่เด็ก**. Pecera Thailand.

2549.ที่มา <http://www.pecerathailand.org/2018/01/652.html/>. สืบค้นเมื่อ
วันที่ 29 พฤศจิกายน 2561

ชัยณรงค์ เจริญพานิชย์กุล. (2533). **พัฒนาเด็กด้วยศิลปะ**. กรุงเทพมหานคร: บริษัทแปลนพับ
ลิชชิ่ง จำกัด.

ชลุด นิมเสมอ. (2537). **องค์ประกอบทางศิลปะ**. กรุงเทพฯ: บริษัทโรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช.

ทวีศักดิ์ สิริรัตน์เรขา. (2554). **ศิลปะบำบัดในเด็กพิเศษ**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์พญา.

ดารารัตน์ อุทัยพยัคฆ์. **สมองเด็กปฐมวัย**. Gotoknow. 2008. ที่มา

<https://www.gotoknow.org/posts/180009>. สืบค้นเมื่อวันที่ 29 พฤศจิกายน 2561

นิพาดา เทวกุล, หม่อมหลวง. (2556) **ความคิดสร้างสรรค์ (Creative Thinking)**. ออนไลน์.

สืบค้นเมื่อวันที่ 5 มีนาคม 2558 จาก https://pirun.ku.ac.th/~agrpc/lesson1/creative_thinking.html

นวลแข ปาลิวนิช. (2536). **ความรู้เรื่องผ้าและเส้นใย**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์พินิจพับลิชชิ่ง.

ดุสิต ภูอินทร์. (2525). **คุณค่าของความคิดสร้างสรรค์**. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรม
มาธิราช.

เมตตา สุวรรณศรี. (2558). **เส้นใยแห่งความรักของแม่**. (วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขา
ทัศนศิลป์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.

เมตตา สุวรรณศร.(2558). "การศึกษาเปรียบเทียบภาพวาดของเด็กปกติกับเด็กออทิสติก

บทความที่1: อายุ ระหว่าง4-5 ปี". วรสารศิลป์ พีระศรี คณะจิตรกรรมประติมากรรม
และภาพพิมพ์ มหาวิทยาลัยศิลปากร, ปีที่ 2 ฉบับที่ 2 issn 2392-5884 : น.151-241

วิรุณ ตั้งเจริญ. (2547). **ศิลปะหลังสมัยใหม่**. กรุงเทพฯ: สันติศิริการพิมพ์.

วีณา ประชากุล. (2549). **การเสริมสร้างความคิดสร้างสรรค์ ของเด็กปฐมวัย**. วารสารวิชาการ
ปีที่ 9 ฉบับที่ 4 ตุลาคม - ธันวาคม 2549

ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 1. (2552). **ศิลปะบำบัด (Art Therapy)**.จังหวัด
นครปฐม.

สุภากร จันทวานิช. (2557). **ทฤษฎีสังคมวิทยา**. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่ง
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุภาภรณ์ เลื่อมกุมาร. **การพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ในเด็กปฐมวัย**. เด็กปฐมวัยรักเรียน.
2012. ที่มา <http://childhoodbooooc.blogspot.com/2012/12/blog-post.html>.
สืบค้นเมื่อวันที่29 พฤศจิกายน 2561

สรวงมณต์ สิทธิสมาน. (2548). **ศิลปะบำบัดกับอารมณ์ของเด็ก**. ผู้จัดการ Online.สืบค้นเมื่อ
13 กรกฎาคม, จาก <https://www.autistickku.com/wp-content/uploads/2017/11/อ.ตุ้ม-ศิลปะบำบัด.pdf>

อุมาพร ตรังคสมบัติ. (2554). **ช่วยลูกออทิสติก**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: ชันตราการพิมพ์.

อุไรวรรณ ภารดี (ปิติ มณียากุล). (2555). **ร้อยเรียงผ้า**. กรุงเทพฯ: บริษัททวิพริน.

Author(s): E. Paul Torrance. (1965). **Reviewed work(s) Source: Daedalus, Vol. 94,**
No. 3, Creativity and Learning pp. 633-681. Published.

Drevdahl. (1960). **Creativity Quotient: CQ. online**. Accessed May 18.
2013. Available from <https://bmoomoo.wordpress.com/>.

Arthur C. Danto. (1995). **Embodied Meanings: Critical Essays & Aesthetic Meditations Hardcover** May 1, 1995. Accessed June 16. 2018.

Jung, C. G. (1947). **On the Nature of the Psyche**. London: Ark Paperbacks.

JOKKA. [pseud]. (2013). **The yarn sculpture: Olek – Agata Oleksiak**. online. Accessed June 17, 2013. Available from <http://flexiblefashion1.blogspot.com/๒๐๑๓/๐๖/artist-olek-agata-oleksiak-crocheted.html>.

Leslie Koch. (2010). **'Art Around the Park' brings colorful murals to the East Village**. Los Angeles: Taschen.

Lisa Solomon. (2016). **interview: Being “in-between” contemporary textile art**. online. Accessed April 6. 2013. Available from <http://www.textileartist.org/lisa-soloman-interview/>

Megan Whitmarsh. (2017). **Originality, Observer Media: Design Observer : (Audio Interview)** online. Accessed April 8, 2013. Available from https://en.wikipedia.org/wiki/Megan_Whitmarsh.

Ogden, R. M.; Spearman, C. (1925). **"The Nature of 'Intelligence' and the Principles of Cognition, 1923"**. The American Journal of Psychology. 36 (1): 140–145. doi: 10.2307/1413513,1963.

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ	นางเมตตา สุวรรณศรี
เกิด	10 กันยายน 2514 , กรุงเทพฯ
ที่อยู่ปัจจุบัน	245/1 หมู่ 1 แขวงทับยาว เขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร 10520 อีเมล : metta_a@hotmail.com โทรศัพท์ : 092-321 7778 , 081-8603455 ,02-7381489
ประวัติการศึกษา	2539 : ศิลปบัณฑิต ภาพพิมพ์ (เกียรตินิยมอันดับ 2) คณะจิตรกรรม ฯ มหาวิทยาลัยศิลปากร 2541 : ศิลปมหาบัณฑิต ภาพพิมพ์ คณะจิตรกรรม ฯ มหาวิทยาลัยศิลปากร 2559 : ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาทัศนศิลป์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
ประวัติการทำงาน	อาจารย์ประจำ สาขาวิชาภาพพิมพ์ วิทยาลัยช่างศิลป์ สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ อาจารย์พิเศษ สาขาศิลปะภาพพิมพ์ศิลปนิพนธ์ คณะวิทยาลัยเพาะช่าง มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

อาจารย์พิเศษ ปริญญาโท บัณฑิตวิทยาลัยสาขาวิชาจดหมายเหตุ
มหาวิทยาลัยศิลปากร

เกียรติประวัติ

- พ.ศ. 2539 ได้รับพระราชทานทุนภูมิพล (ประเภทเรียนดี)
- พ.ศ. 2540 รางวัลดีเด่น ศิลปกรรมโตชิบา “นำสิ่งที่ดีสู่ชีวิต” ครั้งที่ 9
รางวัลชนะเลิศ ศิลปกรรมร่วมสมัยของธนาคารกสิกรไทย
ประจำปี 2540
- พ.ศ. 2541 รางวัลชนะเลิศ ศิลปกรรมร่วมสมัยของธนาคารกสิกรไทย
ประจำปี 2541
- พ.ศ. 2545 HONORABLE MENTION AWARD , 10th ASIAN ART
BIENNALEBANGLADESH
- พ.ศ. 2547 ได้รับคัดเลือกเข้าร่วมแสดงศิลปะนานาชาติ ณ. ประเทศญี่ปุ่น
THE 10th ANNIVERSARY OF POST- EARTHQUAK
RESTORATION HYOGO INTERNATIONAL COMPETITION
OF PAINTING จาก 81 ประเทศทั่วโลก
- พ.ศ. 2557 เขียนบทความในหนังสือ ArtThesis^{14th} Pon-Chang Academy of
Artใน หัวข้อ หรือจะเป็นเพียงกระแสเสียงหนึ่ง..ที่เหยียบย่าง ลง
บนเส้นทางศิลปะ นิทรรศการศิลปนิพนธ์ ครั้งที่ 14 มหาวิทยาลัย
เทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ วิทยาเขตเพาะช่าง
รางวัลศิลป์ พีระศรี ทุนสร้างสรรค์ศิลปกรรมศิลป์พีระศรี
โครงการเชิดชูเกียรติศิลปินยอดเยี่ยมแห่งประเทศไทย ครั้งที่ 14
ประจำปี 2557
- รางวัลเหรียญเงิน ประเภทสื่อผสม (MixedMedia)
จากการประกวดศิลปกรรมแห่งชาติ ครั้งที่ 60
ทุนอุดหนุนการทำวิทยานิพนธ์จากงบประมาณแผ่นดิน
(หมวดเงินอุดหนุนทั่วไป) ของบัณฑิตวิทยาลัย

- มหาวิทยาลัยศิลปากร ประจำปีงบประมาณ 2557
 ทนเชิดชูเกียรติ อาจารย์ถวัลย์ ดัชนี
 พ.ศ. 2558 รับเชิญสร้างสรรค์ผลงานการแสดงงาน
 10 international 2015 ศิลปกรรมนานาชาติ
 วิทยาลัยเพาะช่าง มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์
 บทความวิชาการ เรื่องการศึกษาเปรียบเทียบภาพวาดของ
 เด็กปกติกับเด็กออทิสติก
 บทความที่ 1 : อายุ 4-5 ปี โดย เมตตา สุวรรณศรี
 ลงตีพิมพ์ในวารสารศิลป์ พีระศรี
 “Journal of fine Art” ปีที่ 2 ฉบับที่ 2 (15 มีนาคม 2558)
 ISSN2392-5884 ซึ่งจัดโดยคณะจิตรกรรมประติมากรรม
 และภาพพิมพ์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
 ทนสนับสนุนการสร้างสรรค์ศิลปะมูลนิธิรัฐบุรุษ
 พลเอกเปรม ติณสูลานนท์
 รางวัลเหรียญทองแดง ประเภทสื่อผสม (Mixed Media)
 จากการประกวด ศิลปกรรมแห่งชาติ ครั้งที่ 61
 รางวัลดีเด่น ศิลปกรรมโตชิบา “นำสิ่งที่ดีสู่ชีวิต” ครั้งที่ 27
 ถูกเสนอชื่อเข้ารับรางวัล Prudential Eye Awards 2016
 "CATEGORY 5: BEST EMERGING ARTIST USING
 SCULPTURE" for the third Prudential Eye Awards that
 will take place on 19th January 2016 in Singapore.
 The Prudential Eye Awards are annual awards for
 emerging artists in the Greater Asia region. ณ.
 ประเทศสิงคโปร์ นับเป็นงานในระดับเอเชีย
 พ.ศ. 2559 รับเชิญเป็นวิทยากรบรรยายเรื่องการวิจัยและสร้างสรรค์ ให้
 นักศึกษาระดับปริญญาโท คณะจิตรกรรมประติมากรรมภาพพิมพ์
 มหาวิทยาลัยศิลปากร ในวันที่ 21 เมษายน 2559

บทความวิชาการ วารสารวิชาการ เรื่อง เส้นใยแห่งความรักของแม่
Thread of Love from Mother วารสารวิชาการ Veridian E-
Journal บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร อยู่ในฐานข้อมูล
TCI (ศูนย์ดัชนีการอ้างอิงวารสารไทย: Thai-Journal Citation
Index (TCI) Centre)

พ.ศ. 2559

รับเชิญเป็นอาจารย์สอนวิชา 104515 การจัดการสารสนเทศมรดก
ทางวัฒนธรรมในพิพิธภัณฑ์สถานและหอศิลป์ (Cultural Heritage
Information Museums and Art Galleries) บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศิลปากร

รับเชิญเป็นอาจารย์สอนวิชาสุนทรียศาสตร์ (Aesthetic) สถาบัน
บัณฑิตพัฒนศิลป์ ปริญญาโท คณะศิลปะวิจารณ์

เขียนบทความในนิทรรศการการแสดงผลงาน “ดินปั้นหมึก”

เรื่อง ศิลปะจากเส้นใย (Fiber Art) มหาวิทยาลัยราชภัฏ

รัตนโกสินทร์ เพาะช่าง

รับเชิญแสดงผลงานมหกรรมศิลปะ “ด้วยรักและภักดียิ่งชีวิตราชนิ
รันดร์” ณ ห้างสรรพสินค้าซีคอนสแควร์

วิทยากรบรรยายพิเศษ หัวข้อ “การสร้างสรรค์งานศิลปกรรมร่วม
สมัย สาขา ศิลปะภาพพิมพ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรัตนโกสินทร์
เพาะช่าง

พ.ศ. 2560

รับเชิญเป็นอาจารย์สอนวิชา 104515 การจัดการสารสนเทศมรดก
ทางวัฒนธรรมในพิพิธภัณฑ์สถานและหอศิลป์ (Cultural Heritage
Information Museums and Art Galleries)

รับเชิญเป็นวิทยากรบรรยายประกอบรายวิชาการศึกษาพิเศษ

(ปริญญาเอก) มหาวิทยาลัยศิลปากร ในหัวข้อ หลักการและเหตุผล

โครงการเผยแพร่องค์ความรู้ของดุสิตบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลป์

ประวัติการแสดงผลงาน

พ.ศ. 2532

การแสดงผลงานนักศึกษา วิทยาลัยช่างศิลปะสาธิตการเขียนภาพ

- คนเหมือน ในการแสดงงานศิลปหัตถกรรมของกรมอาชีวศึกษา 2535
- พ.ศ. 2532 การแสดงผลงานนักศึกษา คณะจิตรกรรม ฯ มหาวิทยาลัยศิลปากร
- พ.ศ. 2536 การแสดงงานศิลปะทิวทัศน์ คณะจิตรกรรม ฯ
มหาวิทยาลัยศิลปากร การแสดงศิลปกรรมร่วมสมัยของศิลปิน
รุ่นเยาว์ ครั้งที่ 10
- พ.ศ. 2537 การแสดงงานศิลปะทิวทัศน์ คณะจิตรกรรม ฯ
มหาวิทยาลัยศิลปากร ครั้งที่ 2
การแสดงผลงานร่วมสมัยของศิลปินรุ่นเยาว์ ครั้งที่ 11
การแสดงผลงานศิลปะของนักศึกษา คณะจิตรกรรม
มหาวิทยาลัยศิลปากร
การแสดงผลงานจิตรกรรมทิวทัศน์ ณ ประเทศเดนมาร์ก
การแสดงผลงานร่วมสมัยของการปิโตเรียมแห่งประเทศไทย
การแสดงผลงานแห่งชาติ ครั้งที่ 40
การแสดงผลงานร่วมสมัย ธนาคารกสิกรไทย
- พ.ศ. 2538 การแสดงงานศิลปกรรมร่วมสมัย ศิลปินรุ่นเยาว์ ครั้งที่ 12
การแสดงผลงานแห่งชาติ ครั้งที่ 41
การแสดงผลงานนิทรรศการศิลปกรรม “นำสิ่งที่ดีสู่ชีวิต” โตชิบา ครั้งที่ 7
การแสดงผลงานร่วมสมัย ธนาคารกสิกรไทย
การแสดงผลงาน ปตท. ครั้งที่ 10 หัวข้อ “ป่าเขาลำเนาไพร”
การแสดงผลงานนักศึกษา คณะจิตรกรรม ฯ มหาวิทยาลัยศิลปากร
- พ.ศ. 2539 การแสดงผลงานศิลปะนิพนธ์ของนักศึกษา ปริญญาตรี
คณะจิตรกรรม ฯ มหาวิทยาลัยศิลปากร
การแสดงผลงานศิลปกรรมแห่งชาติ ครั้งที่ 42
การแสดงผลงานนิทรรศการศิลปกรรม “นำสิ่งที่ดีสู่ชีวิต” โตชิบา
ครั้งที่ 8
การแสดงผลงานนิทรรศการศิลปกรรมร่วมสมัย ธนาคารกสิกรไทย

- พ.ศ. 2540 การแสดงผลงานศิลปกรรมของคณาจารย์วิทยาลัยช่างศิลป์
 การแสดงศิลปกรรมร่วมสมัยเนื่องในวาระครบรอบ 55 ปี
 ของคณะจิตรกรรม ฯ มหาวิทยาลัยศิลปากร
 การแสดงศิลปกรรม “ นำสิ่งที่ดีสู่ชีวิต ” ของบริษัทโตชิบา ครั้งที่ 9
 การแสดงศิลปกรรมร่วมสมัยของธนาคารกสิกรไทย
 การแสดงศิลปกรรมแห่งชาติ ครั้งที่ 43
- พ.ศ. 2541 การแสดงศิลปกรรม “ นำสิ่งที่ดีสู่ชีวิต ” ของบริษัทโตชิบา ครั้งที่ 10
 การแสดงศิลปกรรมร่วมสมัยของธนาคารกสิกรไทย
 การแสดงผลงานศิลปกรรมของคณาจารย์วิทยาลัยช่างศิลป์ ครั้งที่ 5
- พ.ศ. 2542 การแสดงนิทรรศการเฉลิมพระเกียรติ
 เนื่องในวโรกาสเฉลิมพระชนม พรรษาครบ 6 รอบ
 ของอาจารย์วิทยาลัยช่างศิลป์
- พ.ศ. 2543 การแสดงนิทรรศการศิลปกรรมร่วมสมัยของศิลปินกลุ่มเหลี่ยม
- พ.ศ. 2544 การแสดงศิลปกรรมภาพเหมือนศิลปิน ของมหาวิทยาลัยศิลปากร
- พ.ศ. 2545 การแสดงศิลปกรรมของศิลปินอาเซียน ครั้งที่ 10 ณ.
 ประเทศบังคลาเทศ
- พ.ศ. 2545 10th ASIAN ART BIENNALE BANGLADESH 2001
 การแสดงศิลปกรรมคณาจารย์สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ณ.
 สีส้มแกลลอเลีย
- พ.ศ. 2546 การแสดงนิทรรศการศิลปกรรมของกลุ่ม 5 ศิลปิน ณ.
 สีส้มแกลลอเลีย
- พ.ศ. 2547 การแสดงศิลปกรรมร่วมสมัยเนื่องในวาระครบรอบ 10 ปี
 หลังเกิดแผ่นดินไหว
 “การประกวดศิลปะนานาชาติ THE 10th ANNIVERSARY OF
 POST- EARTHQUAK RESTORATION HYOGO
 INTERNATIONAL COMPETITION OF PAINTING ณ.
 ประเทศญี่ปุ่น

- พ.ศ. 2549 แสดงผลงานกลุ่มศิลปินหญิง In my mind
แสดงงานที่พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติหอศิลป์เจ้าฟ้า
ระหว่างวันที่ 11-29 มกราคม 2549
- พ.ศ. 2550 แสดงผลงานศิลปกรรมร่วมสมัย black and white
หอศิลป์ซีคอนสแควร์
- พ.ศ. 2550 แสดงผลงานศิลปกรรม ณ ประเทศญี่ปุ่น มหาวิทยาลัยโทยาม่า
- พ.ศ. 2552 แสดงผลงานนิทรรศการศิลปกรรม ในหัวข้อ ดอกไม้ให้คุณ ณ.
สยามพารากอน
- พ.ศ. 2553 แสดงผลงานกลุ่มศิลปินหญิง In my mind ครั้งที่ 2
แสดงงานที่พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ หอศิลป์เจ้าฟ้า
หัวข้อ Love in my mind
- พ.ศ. 2553 ร่วมแสดงผลงานศิลปกรรมนักศึกษา มหาวิทยาลัยรัตนโกสินทร์
วิทยาลัยเพาะช่างดินปั้นอ่อนหมึก
โครงการสอนศิลปะเด็กพิเศษที่มูลนิธิแสงสว่าง เพื่อผู้พิการและเด็ก
ออทิสติก ประจำปี 2553
- พ.ศ. 2553 รับเชิญเป็นศิลปิน ออกรายการสอนศิลป์ สถานีโทรทัศน์ ITV 2
ตอน ในการสาธิตทำผลงานศิลปะสื่อผสม จิตรกรรมนูนต่ำจาก
อูมเนียมฟรอยล์ แบบที่1 และแบบที่2 จิตรกรรมร่องลึก
จากอูมเนียมฟรอยล์
- พ.ศ. 2554 ร่วมแสดงผลงานศิลปกรรมคณาจารย์วิทยาลัยช่าง
สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ซีคอนสแควร์
โครงการสอนศิลปะเด็กพิเศษที่มูลนิธิแสงสว่าง เพื่อผู้พิการและเด็ก
ออทิสติก ประจำปี 2554
- พ.ศ. 2555 ร่วมแสดงงาน สีนํ้าของมูลนิธิแสงสว่าง ณ. สยามพารากอน
รับเชิญเป็นวิทยากร ให้กับมหาวิทยาลัยรัตนโกสินทร์
วิทยาลัยเพาะช่าง ในหัวข้อบรรยายงานศิลปะร่วมสมัย
ร่วมแสดงผลงานศิลปกรรมเทิดพระเกียรติ

- พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว โดยวิทยาลัยช่างศิลป์
สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์
- พ.ศ. 2556 ร่วมแสดงผลงานมิตรสัมพันธ์ไทย-ลาว
รับเชิญแสดงผลงานสื่อผสมโครงการณดินเปื้อนหมึก
ร่วมแสดงงานภาพพิมพ์ชิ้นเล็ก สาขาภาพพิมพ์คณะจิตรกรรมฯ
มหาวิทยาลัยศิลปากร
- พ.ศ. 2557 ร่วมโครงการณศึกษาประวัติศาสตร์โบราณสถานและสภาพแวดล้อม
เพื่อการสร้างสรรค์ศิลปะภาพพิมพ์ ณ. ประเทศกัมพูชา
ได้รับคัดเลือกเข้ารับทุนสร้างสรรค์ศิลปกรรมศิลป์พระศรี
รางวัลศิลป์ พระศรี โครงการเชิดชูเกียรติศิลปินยอดเยี่ยมแห่ง
ประเทศไทย ครั้งที่ 14 ประจำปี 2557 ในโครงการ
ความคิดคำนึงถึงห้วงเวลาที่ผ่านเลยในจิตใจฉัน :
Nostalgia of mind
- พ.ศ. 2557 เขียนบทความในหนังสือ ArtThesis^{14th} Pon-Chang Academy of
Art ในหัวข้อ หรือจะเป็นเพียงกระแสเสียงหนึ่ง..ที่เหยียบย่าง ลงบน
เส้นทางศิลปะ นิทรรศการศิลปินพนธ์ ครั้งที่ 14 มหาวิทยาลัย
เทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ วิทยาเขตเพาะช่าง
ร่วมแสดงผลงาน ประเภทสื่อผสม (MixedMedia) ศิลปกรรมแห่งชาติ
ครั้งที่ 60
รับเชิญเป็นศิลปินออกรายการ What'supspring ทางช่อง
SpringNew ในหัวข้อ การใช้งานศิลปะในการบำบัดเด็กออทิสติก
และการสร้างสรรค์ผลงาน ศิลปะของเมตตา สุวรรณศร วันที่ 9
กรกฎาคม 2557 ออกอากาศสดเวลา 10.30 น.
สัมภาษณ์ในรายการข่าวบันเทิง ช่วงข่าวบันเทิง ทางสถานีโทรทัศน์
ThaiPBS เนื่องในงานแถลงข่าวศิลปินผู้รับรางวัลศิลปกรรมแห่งชาติ
ครั้งที่ 60 ในหัวข้อ “การติดตั้งงานศิลปะจัดวาง และปัญหาในการ
เคลื่อนย้ายติดตั้ง” ออกอากาศวันที่ 25 กรกฎาคม 2557 เวลา

15.30 น.

โครงการสอนศิลปะเด็กพิเศษที่มูลนิธิแสงสว่าง เพื่อผู้พิการและเด็ก
ออทิ สติก ประจำปี 2558

รับเชิญสัมภาษณ์ในรายการข่าวบันเทิง ทางสถานีโทรทัศน์ ThaiPbs
ในหัวข้อการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะสื่อผสมที่ได้แรงบันดาลใจมา
จากลายเส้นเด็กออทิสติก ผสานกับงานหัตถกรรม ถักโครเชต์
ถ่ายทอดวันเสาร์ที่ 13 กันยายน 2557 เวลา 12.30 น.

แสดงนิทรรศการโครงการนำเสนอผลความก้าวหน้า

ของนักศึกษาหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลป์

ในหัวข้อ “เส้นใยแห่งความรักของแม่” โดย เมตตา สุวรรณศร

ณ. หอศิลป์PSG Art Gallery คณะจิตรกรรม ประติมากรรม และ

ภาพพิมพ์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ครั้งที่ 1 ปีการศึกษา 2557

พ.ศ. 2558

แสดงผลงาน รางวัลเหรียญทองแดง ประเภทสื่อผสม

(Mixed Media) จากการประกวดศิลปกรรมแห่งชาติ ครั้งที่ 61

แสดงผลงาน รางวัลดีเด่นศิลปกรรมโตชิบา “นำสิ่งที่ดีสู่ชีวิต”

ครั้งที่ 27

โครงการสอนศิลปะเด็กพิเศษที่มูลนิธิแสงสว่าง เพื่อผู้พิการและเด็ก
ออทิสติก ประจำปี 2558

รับเชิญ เขียนบทความ การเดินทางชมการแสดงศิลปะเวนิซเบียนนา

เล่ โครงการจัดงานศิลปะดินเปื้อนหมึก สาขาภาพพิมพ์และสาขา

ประติมากรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ วิทยา

เขตเพาะช่าง

พ.ศ.2559

ออกรายการไทยบันเทิง ThaiPBS หัวข้อ มองงานศิลปะเชิงวิชาการ

ของไทย ผ่านศิลปินวาดที่ด็อกเตอร์ ออกอากาศวันที่19 มีนาคม

2559 เวลา 12.30 น

แสดงผลงาน ประเภทสื่อผสม (Mixed Media)

ศิลปกรรมแห่งชาติ ครั้งที่ 62

แสดงผลงานกระบวนการสร้างสรรค์ของนักศึกษา ปรัชญาดุณี
บัณฑิต รุ่นที่1 ที่พิพิธภัณฑ์แห่งชาติ หอศิลป์เจ้าฟ้าวันที่ 16 มีนาคม
2559

ร่วมโครงการ Art Camp 58 กองทุนส่งเสริมการศึกษาการ
สร้างสรรค์ ศิลปะ มุลินีรัฐบุรุษ พลเอก เปรม ติณสูลานนท์ 3-7
มิถุนายน 2559 จังหวัดกระบี่

รับเชิญเป็นอาจารย์พิเศษวิชา 104 501 การจดหมายเหตุและ
สารสนเทศมรดกทางวัฒนธรรมในสังคมฐานความรู้และเศรษฐกิจ
สร้างสรรค์ (บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร หลักสูตรพหุ
วิทยาการ/หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.2557)

รับเชิญ เขียนบทความ เรื่องศิลปะไฟเบอร์อาร์ต (Fiber Art)
โครงการจัดงานศิลปะดินเปื้อนหมึก สาขาภาพพิมพ์และสาขา
ประติมากรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ วิทยา
เขตเพาะช่าง

แสดงผลงาน มหกรรมศิลปะ ด้วยรักและภักดี ยิ่งชีวี ตราบนิรันดร์
ณ.ห้างสรรพสินค้าซีคอนสแควร์ ศรีนครินทร์ วันที่ 4 พ.ย.-5
ธ.ค.2559